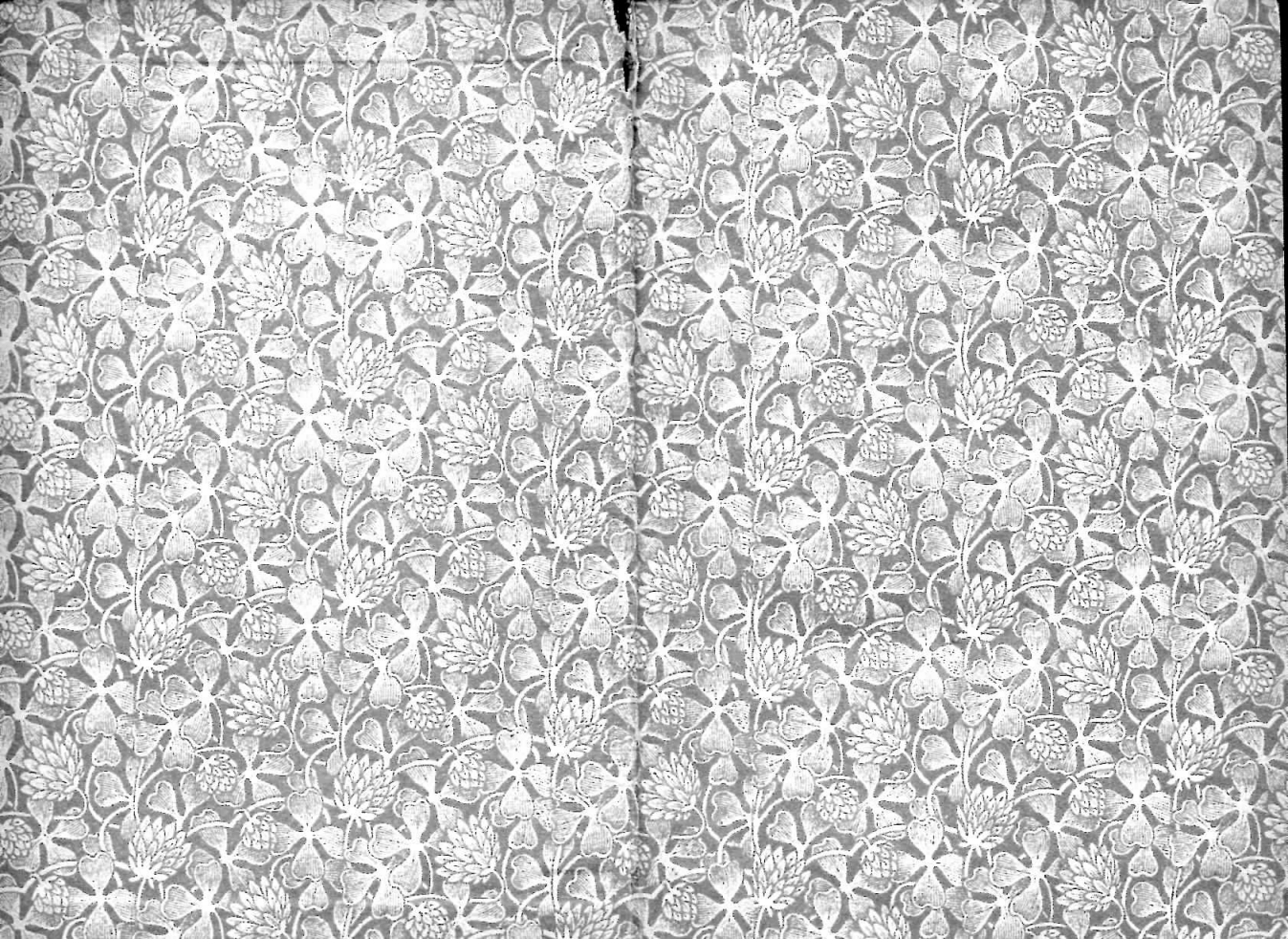

KONGREGANISTICA

m
12

Marijo bez grijeha začeta, moli za nas,
koji se tebi utječemo!

KONGREGANISTICA

IZDAO
SREDIŠNJI ODBOR MARIJINIH KONGREGACIJA

ČETVRTO POPRAVLJENO IZDANJE

ZAGREB
TISAK I NAKLADA „GLASNIKA SRCA ISUSOVA“
1933

S dopuštanjem Nadb. duhovnog stola u Zagrebu od 19. XII. 1932. br. 8926 i poglavrstva Družbe Isusove od 17. XII. 1932. br. 177.

„Da me zapita koji svjetovnjak, što mu treba činiti, da se spasi, ja mu ne bih umio ni bolje što ni sigurnije preporučiti, nego da uđe u Marijinu kongregaciju.“

Sv. Alfonso Lig.

SVA PRAVA PRIDRŽANA.

POSVETA B. D. MARIJI.

Presveta Djevice — i Majko Božja

Marijo! — Ja.....

.....premda sasvim nevrijedna, da Tebi služim, — no ipak uzdajući se u ljubav — i divnu blagost Tvoju — te potaknuta željom da Ti služim, — izabirem Te danas pred svojim Anđelom čuvarom — i pred cijelim dvorom nebeskim — za gospodaricu, za govornicu i majku svoju — te čvrsto odlučujem, — da ću odsele uvijek tebi služiti — i koliko uzmognem nastojati, — da Ti svi vjerno služe. — Tebe dakle, preljubezna majko, — krvlju Isusa Krista poradi mene proličenom, — molim i prosim, — udostoj se — primiti mene među štitičnice svoje — i za vjekovitu službenicu. — Budi mi u pomoći u svim djelima mojim — i ispisi mi milost, da takva budem u riječima, djelima i mislima, — te nikada ne uvrijedim ni Tvojih — ni presvetoga Sina Tvoga očiju. — Misli na me — i ne ostavi me u času smrti moje. Amen.

MARIJINA KONGREGACIJA

S naslovom

Pod zaštitom

Za stalež

U crkvi (kapeli)

Mjesto:

Osnovana

Pripojena Matici u Rimu

Odredbom našega Prečasnog Episkopata od 4. svibnja 1921. drže se u nas sve M. K. samo ovdje navedenih općih pravila, što će se u jednom primjerku, na kojem nek bude ispunjeno gornjih prvih pet navoda, slati s molbom za osnutak kongregacije samo nadležnoj duhovnoj oblasti, kojoj jedinoj pripada pravo osnivati ih i nadzirati. Duhovna će oblast, podijelivši dopuštenje za osnutak, odmah svaku kongregaciju po Provincijalatu Družbe Isusove u Zagrebu pripojiti Kongregaciji Matici u Rimu i po tom novoj kongregaciji dostaviti obje odredbe.

PRVI DIO.

PRAVILA I USTANOVE.

I. UVOD:

POVIJEST MARIJINIH KONGREGACIJA U NAJKRUPNIJIM CRTAMA.

I. Postanak, širenje, cvjetanje.

Osnivač. Bilo je 3. svibnja 1556. U Rimu se pred sv. Ignacijem nađe dvadesetgodišnji mladić. Flamanac je, reče, iz biskupije liješke i zove se Ivan Leunis.

— Pa što bi rad od mene, sinko? upita ga svetac.

— Htio bih da budem Isusovac...

Svetac ga pozornije promotri. Iz otrcana odijela zaprašenoga mladog hodočašnika, koji je propešačio toliki put, gledalo je bezazleno lice kao proljetni cvijet s prozora obrušene kućice. U ruci je držao isto tako trošnu knjižicu »Mala Služba B. D. Marije.« To mu je bio gotovo sav imutak. Čedni pogled i fino vladanje odavali su, da je ipak iz bolje obitelji i lijepo odgojen. Oštro oko svečevo progleda odmah kroz tu ubogu spoljašnjost i vidje pod njom vrlo pobožnu i nevinnu dušu. No kako da ga primi? Kao đaka ili brata pomoćnika? Istina, ima svjedodžbu, da je svršio humanističke nauke i retoriku, ali ispitujući ga, još nisi na čistu, hoće li biti za teške više nauke. I sve-

tac ga primi u Družbu kao »neodređenog«, t. j. da se o njemu poslije odluči, hoće li u škole, da bude svećenik, ili će ostati brat.

Na 18. VI. 1556. započe Ivan novicijjat, a već godinu potom učiteljuje u peruđskom pa u montepulcianskom kolegiju. U potonjem se daje i sam na više nauke, jer ga napokon odrediše za svećenika.

Počeci. U 1563. eno Leunisa kao svećenika i profesora najnižega razreda gramatike u rimskom kolegiju isusovačkom. Tu stade odmah okupljati pobožnije učenike nižih razreda u dvorani, u kojoj se nalazio lijep oltar. Najprije bi molili, potom im jedan čitao pobožno štivo; na nedjelje bi i blagdane pjevali kod večernje.

Godine 1564. stavi o. Leunis taj pobožni đački zbor — njih 70 — pod zaštitu B. D. Marije i dade mu pravila. To je eto prva godina osnutka Marijine Kongregacije. Čini se, da je već tada dobila naslov »Naviještenja B. D. Marije«. Zbornicima je postavljen cilj »napredak u pobožnosti i nauci«. Dužnosti su im: svaki dan uvečer iza škole četvrt sat razmišljanje, četvrt sata pobožni razgovor; sedmična isповijed, mjesečna pričest, svagdanja Misa i krunica; nedjeljom iza pjevane večernje i govora upraviteljeva pohod bolesnika po bolnicama. Zbor ima nadstojnika s dvanaest pomoćnika. Cijelim zborom ravna upravitelj svećenik.

Kad prvi zbornici prijeđoše u više razrede, ne htjedoše da ostave Kongregacije. Stoga se dogodi, da se 1569. odijeliše od nižih razreda i

izabraše svoje poglavarstvo. Tako nastaje stariji zbor za filozofe i bogoslovce i mlađi za humaniste i retore. Svaki od tih živi za sebe, ali tvore i dalje samo jednu Kongregaciju. Poslije — oko 1590. — nastaje treći, potom pače i četvrti zbor, a svi zadržavaju ime »Prvobitna Kongregacija« — »Primaria«. Otada onda nazivi »Prima Primaria«, »Secunda Primaria«, »Tertia, Quarta Primaria« = »Prva Prvobitna«, »Druga Prvobitna«, »Treća, Četvrta Prvobitna«. Poslije ipak biše svi ti zborovi združeni u jedan, pa se sve do danas zovu »Prima Primaria« — »Prva Prvobitna Kongregacija«.

Svečana potvrda i pravila. Primjer o. Leunisa nađe nasljedovatelja po isusovačkim kolegijima i već iza 20 godina postade zamisao smjernoga redovnika osobito važnim zanimanjem Isusovaca. Tadašnji je Papa Grgur XIII. i na svoje oči gledao i slušao od tolikih svojih poslanika, od kojih su koristi ta udruženja, pa izda 5. XII. 1584. — ravno 16 dana iza svete smrti o. Leunisa — pismo »Omnipotentis Dei«, kojim po svojoj vlasti podiže Marijinu Kongregaciju rimskoga kolegija isusovačkoga i za đake i za druge vjernike i proglašuje ju Prvobitnom; od nje su sve druge takve M. K. zavisne kano od svoje glave. Podjeljuje joj oprost, podjeljuje vlast isusovačkom generalu, da može po svim Družbinim kolegijima osnivati takve Kongregacije i pripajati ih Prvobitnoj, a čim su toj pripojene, dobivaju odmah oprost, koji su njoj dani. Još određuje, da o. general ima propisati pravila Kongregacije.

Za stariji zbor su bila sastavljena pravila 1574.; izrađivana su s osobitom pomnjom. General Klaudije Aquaviva uze ta za osnovku, izvede u njima neke pomanje promjene i po dobivenoj ih ovlasti svečano potvrdi 1587. Ona proglašuju B. Djevicu od Naviještenja zaštitnicom, traže svagdanje molitve, često primanje sakramenata, bratsku ljubav među zbornicima, marljivost u nauci i zajedničkim vježbama Kongregacije. Iziškuju, da se zbornici po nedjeljama i blagdanima skupe u bogomolji, gdje će barem jedan sat imati duhovni razgovor pod vodstvom nadstojnikovim, potom slušati sv. Misu, iza nje četvrt sata moliti i razmišljati; popodne će pjevati večernju, onda slušati ili govor upraviteljev ili propovijed u crkvi. Određuju poglavare, a to su: upravitelj, nadstojnik s dva pobočnika i 12 savjetnika iz 12 dijelova grada, da svaki u svom dijelu pazi na zbornike; tu su napokon i niži službenici — gotovo kao i danas. Hoće još ta pravila, da se uvedu akademije, koje će biti od pomoći u nauci; njima imaju biti na čelu rektori, a na ove pazi jedan od pobočnika, vrše li dužnost. Označuju ajeia milosrđa, koja osobito treba da čine zbornici: pohadati tamnice, bolnice, poučavati u kršć. nauku itd.

Brzo raširenje. Sam o. Leunis osnova već 1569. Kongregaciju u pariskim kolegijima: klermonskom i bilomenskom. Na mnogo je zapreka tu naišla. Osnivaču se bilo dvaput vraćati iz Rima u Pariz, da joj spasi život; bilo mu je, i onako vazda boležljivu, prepatiti koješta i od

svojih i od protivnika radi nje. No križevi u radu za Božju stvar urodiše svojim običnim plodom: u klermonskom kolegiju posta nadstojnikom Kongregacije kasniji slavni svetac Franjo Saleski, a u bilomenskom se nađe kao zbornik potlašnji mučenik Euharistije, bl. Jakov Salès D. I. Obje krasno procvjetaše.

U Belgiji — Douai 1573. — i Njemačkoj — Köln — započe Kongregaciju o. Koster, nazvan »bičem luterana«. U Njemačkoj je domala imaju kolegiji u Dillingenu i Ingolstadtu. Svom se dušom zanosio za nju sv. Kanizij, pa i sam osniva jednu u Friburgu u Švicarskoj. Po Italiji se i Španjolskoj širi gotovo u isto doba s Družbom Isusovom. U Napulju osniva 1571. đaćku sam o. Aquaviva, zatad ondješnji rektor. Više od jednog vijeka poslije vodi ondje radničku misijonar sv. Franjo de Hieronymo. Kako mu zbornici mnogo pomažu u misijama, zove ih puk »braćom sv. misija«. U Milanu veoma pazi Kongregaciju sv. Karlo Boromej, osniva je i u svom »Švicarskom kolegiju«. U Španjolskoj cvatu najljepše na početku 17 v. kordovska i hispalska. U Pragu joj udara temelji engleski mučenik bl. Campion D. I 1575. Širi se po Poljskoj, Ugarskoj, po svoj Evropi, pače i u misijskim stranama. Ukratko, potkraj 16. vijeka, pošto je Sv. Stolica svečano potvrdila Kongregaciju, teško ćeš gdje po svemu svijetu naći isusovačkoga kolegija bez nje.

Povjesno značenje M. K. Ona postade desnom rukom Družbe Isusove za suzbijanje krivovjerja. O tom bi napose znale mnogo

reći Kongregacije po Njemačkoj, Austriji, Ugarskoj. O spomenutoj već kölnskoj vele mnogi, da je više od ikoga učinila, što se održalo katolištvo u Kölnu. A nije to bila mala stvar, jer su krivovjerci bijesno navaljivali, k tomu je i sam nadbiskup kölnski prešao k odmetnicima. Vele također, da najviše valja zahvaliti liješkim zbornicima, što se i Belgija posred ruševina očuvala od krivovjerja.

Kongregacija divno potpomože kršć. uzgoju mladeži. Ona zanese nebrojena mlada srca, da se zaljube u vječne ideale pa da sama od sebe čeznu za onim, za čim ide kršćanski odgoj. Takvu je mladež lako odgajati. Lijepo svjedočanstvo daje u tom o. Koster pišući pun veselja u Rim o kölnskim đačkim Kongregacijama — tih je bilo tada već 5 ondje —: Otkad među mladima cvate kongregacija, tako je lako njima upravljati, da se tomu dive i prefekti i učitelji; ne pokoravaju se od straha i ljute nevolje, već od ljubavi k duhovnoj stazi.

S Kongregacijom porastao je redovnički i svećenički zvanja i brojem i duhom. Toliki zbornici postao je Isusovcima, Kapucinima, Kartuzijancima, Minimima itd. U nekim redovima obnoviše prvobitnu stegu. Tako su na pr. o češćackoj Kongregaciji u indijskom Damanu govorili, da je upravo kao neko sjemenište za redovničke obitelji, toliko je njezinih zbornika odlazilo u redovnike. A tko da izbroji zbornike po svijetu, koji postadoše svjetovnim svećenicima, dopriješe do visokih i najviših mjesta u Crkvi!

Gorljivost prvih kongreganista. Iz Belgije, Francuske, Njemačke, Austrije, Italije, Španjolske — uopće odasvud odjeknuše glasovi puni hvale o zbornicima. Oni su posvuda zatirači psovke, bestidnoga govora, krive zakletve, pokladnih nepristojnosti; svuda hranitelji siromaha, dvoritelji bolesnih, tješitelji utamničanih, učitelji neukih, obraćatelji sumnjača, unapređivači primanja sakramenata, miritelji zavađenih, preziratelji ljudskoga obzira, »koji mnoge okreću na put kreposti, a da se od njih ni jedan ne kreće na put opaćine«, kako na pr. svjedoči stari ljetopisac, o. Adam Flott, o zbornicima u Hallu (Tirol).

Taj isti o. Flott, piše i ovo: »Zbornici, koji se ističu krepošću ili čeznu za njom, ne zadovoljavaju se običnim pomagalicama pobožnosti, već se zaklanjaju u samoću i s velikim se žarom daju na Duhovne vježbe sv. Ignacija. Njihov uzorni život izatoga potiče ljude, da mnogo cijene ove svete vježbe. Oci obitelji, koji ih ovrše, izlaze iz njih tako prožeti dobrim duhom, da odmah svu svoju obitelj uređuju kršćanima...«

O ljubavi zbornika k molitvi, pokori, siromasima kaže on ovo: »Kongregacija starijih potpomaže iz svoje blagajne siromahe; mlađi ne mogući drugo dijele ono malo novčića, što ih isprosjačiše od roditelja... Divno se sja iz svijui dobrota i nevinost, koju čuvaju moreći bez prestanka svoje tijelo, u čemu bi prevršili mjeru, da im svetoga žara ne obuzdava posluš prema upravitelju ili duhovnim vođama...«

U Kini, u Pekingu, osnova već 1609. Kongregaciju o. Ricci. Ta je bila zaista neobična; prvi zbornici, njih 40, bijahu svi listom obraćeni razbojnicima! Njihov harambaša čuo, da ima neki evropski svećenik, koji pokazuje ljudima pravi put u nebo, i eto ti ga jednog dana sa svojim starijom ocem k misijonarima.

— Od svega na svijetu volim svoga oca, reče razbojnik. Želim mu, da bude uvijek sretan. Rekoše mi za te, da ti znaš put k vječnoj sreći. Pokaži taj put momu dragom ocu!

O. Ricci se dade na posao. Uz starca slušao kršć. nauk i sin. Bog pomože: obratiše se otac i on, pače ovaj dovede i sve svoje drugove k misijonarima, pa se i oni povedoše za njegovim primjerom. Zadivljen čudom milosti osnova o. Ricci za njih Kongregaciju, u kojoj se ti razbojnici digloše do uzornih kršćana. Harambaša, koji je na krstu dobio ime Luka, bio je jednodušno izabran za prvoga nadstojnika. — Godine 1664 bilo je već u Kini više od 400 Kongregacija.

Krasni se uzori kreposti pokazaše i među najzloglasnijim nekada kanadskim Indijancima, kad se obratiše i kad ih uze odgajati Kongregacija. A istom u glasovitim redukcijama Južne Amerike i njihovim M. K.! O njima reče biskup Buenos Airesa, Petar Faxardo, da se po njegovu mišljenju nije u svim tim redukcijama kroz godine počinio niti jedan teški grijeh!

O. Leunis je živo želio i par puta molio, da bi ga poglavari poslali u indijske misije. Premda mu ta želja nije uslišana, eto kako je divno mi-

sijonario po M. K. i u Evropi i među nevjernicima po svemu svijetu!

Nakit zemaljski. Kolikim se brojem odličnih i žarko privrženih članova može da podiči M. K.! Od 16 Papa, koji vladaju između 1623. i 1798., ima ih 10 zbornika: Urban VIII., Aleksandar VII., Klement X., XI., i XIII., Inocent X., XI., i XIII. slavni Benedikt XIV. i Pijo VI. K tomu toliki kardinali — u samom 17. v. njih 80 — pa nebrojeni biskupi. A od svjetovnih su joj velikana smjernom djecom nesamo mnogi vladari, knezovi, vojskovođe, već i silni umovi kao što su pjesnici Corneille, Calderon, Lope de Vega, Tasso; slikari kao van Dyck; učenjaci kao Volta itd. Odabranici iz sviju redova po svim katoličkim narodima pohrlaše u njezino naručje.

Nakit nebeski, kud i kamo ljepši od zemaljskoga, jesu Kongregaciji sva ona njezina djeca, koja se istaknuše svetošću života. Tko da ih izbroji? Spomenimo barem one, što ih sv. Crkva uzdiže među svete: Sv. Franjo Sales, Sv. Petar Kanizij, sv. Robert Belarmin — sva trojica ubrojani među crkvene učitelje — sv. Franjo de Hieronymo, sv. Ivan de Rossi, sv. Berchmans, sv. Regis, sv. Leonardo a Portu Mauritio, sv. Klaver, sv. Fourier, sv. Fidelis de Sigmaringa, Sv. Karlo Boromej, sv. Gabrijel od Žalosne Gospe, sv. Eudes. Uz svece ističe se mnogo više blaženika — među njima i bl. Marko Krizin i bl. Kolombjer — pa časnih sluga Božjih.

Iz Kongregacije ponikoše i mnoge redovničke obitelji kao: sestre od Pohoda B. Djevice, Eu

disti, Družba naše Gospe, Sulpicijanci, Misijonari Sv. Duha i druge. Kongregacije potpomogloše raširenju pobožnih ustanova kao »četrdesetsatnom klanjanju«, a u novo doba procvjetaše uz njihovu pomoć »Društvo za uređivanje divljih brakova« pa »Konferencije sv. Vinka«.

Papinska potvrđenja. Već je rečeno, što je sve učinio za M. K. Grgur XIII. To sve potvrdi i proširi Siksto V. s dva pisma od 1587., pa Klement VIII. 1602. i Grgur XV. 1621. Najvećim mjestima obasu Kongregaciju veliki papa Benedikt XIV., i sam kongreganist, najprije kratkim pismom »Praeclaris Romanorum Pontificum«, 1748., pa 27. IX. te iste godine zlatnom bulom »Gloriosae Dominae«, u kojoj ističe neiskazanu korist Kongregacije, što je mnogima očuvala krsnu nevinnost, mnoge preobrazila od velikih grješnika u pravедnike i pomogla im da ustraju u dobru, mnoge dovela u svećenički i redovnički stalež. Ta je zlatna bula najznamenitija povelja M. Kongregacija, koja im daje i potvrđuje silne povlastice i milosti.

II. Pad, preporod.

Progoni. Kao svaka Božja stvar, tako ih i Kongregacija ima već od početka. Kad je 1773. ukinut isusovački red, ne presta Kongregacija, pače je Klement XIV. obdaruje novim oprostima a pravila joj se štampaju i iza 1773. Dopusšteno je, da Prima Primaria i nadalje pripaja sebi nove Kongregacije. Dok u rimskom kolegiju bi iza ukinuća isusovačkoga reda sve opljačkano, ostaše

njezine prostorije netaknute. Kongregaciju vode sad svjetski svećenici. Ipak potvore bezbožnika odvratit će premnoge od nje. Revolucija i napoleonski ratovi udušit će je posve na mnogim mjestima. Nesmetano je djelovala tek u Rusiji po isusovačkim kolegijima.

Nova vremena. Tek što jenja bijes francuske revolucije, okupi nekadanji Isusovac, svećenik Ivan Delpuits, nekoliko pariskih sveučilištaraca u Kongregaciju i ti mu poletni mladići — poslije znameniti liječnici kao Laennec, govornici kao Ravignan, matematičari kao Cauchy itd. — pomogloše da liječi rane, što ih zadalo krvavo progonstvo vjere. Ta Kongregacija divno procvjeta. Silovita zabrana Napoleonove vlade naudi joj koliko i vjetar jakoj vatri: časkom potisnuta uze još življe djelovati, pa dobi same 1813. 400 novih članova, 1829. ravnih 1349. Razgranila se naime po svojoj Francuskoj u 80 svojih naselja.

Kadno 1814. uspostavi Pijo VII. Družbu Isusovu, probudi se i Kongregacija na novi život. Leo XII. povraća Isusovcima 1824. rimski kolegij i odredi, da kao negda primaju i odgajaju u M. K. dječake, mladiće pa i druge vjernike. Kako je izato ga uznapredovala Kongregacija, vidi se najbolje iz diploma pripojenja, kojih je izdano od 1584. — 1824. t. j. u roku od 240 godina samo 2476., dok ih je od 1824. — 1864., t. j. za samih 40 godina izdano 7540.

Po čem se razlikuju od starih. Tri su osobite razlike između starih M. K. i ovih novijega vremena. Prva je u tom, što ih sad počinju osnivati

sve više svećenici svjetovni i drugih redovničkih zadruga pa tako ima danas mnogo više Kongregacija vođenih od svećenika, koji nisu Isusovci. Druga je razlika, što su u novo doba u većinu M. K. uvedeni stalni odsjeci — sekcije — da se mogu bolje vršiti pojedina djela pobožnosti i apostolata. Treća je, što se M. K. udomijuje sve više među ženskima. S početka je ovima uopće bila zabranjena, no od polovine 17. vijeka počeo im se u tom popuštati. Benedikt XIV. dopusti 1751. nekoliko Kongregacija za ženske. No u novo vrijeme, gdje je položaj ženskih u društvu znatno promijenjen i one djeluju u javnom životu s većom nezavisnošću, iziskivale su i njihove potrebe i potrebe Crkve, da se i one više obrazuju kao svjetski apostoli. Tako se zbilo, da su ženske M. K. brzo dostigle pa i prestige muške.

Najnovije doba. Pijo IX., sam negda zbornik, obdaruje 1863. M. K. o 300 godišnjici njezina opstanka novim milostima i preporučuje ju napose mladeži, »koju bezbožnici svaki dan sve više hvataju svojim majstorijama.« Leon XIII., isto tako negdanji zbornik, piše 1884., da se među društvima u čast B. D. M. najviše ističe ono, što se zato i zove »Prima Primaria«. Potvrđujući sve milosti popravlja on ujedno svojom moći, ako se koja M. K. pripojila bud u čem pogrešno, daje nove darove te dopušta i misijama osnivanje i pripajanje Kongregacija.

Preuđevanje pravila. Prva je, kako vidjemo potvrdio o. general Acquaviva 1587. O. general Beckx proglasi 1855., da su za novija vre-

mena najprikladnija pravila, kako ih je priredio o. Parthenij i da ih se imaju držati M. K. God. 1885. izda generalni vikar o. Anderledy jezgru pravila za Kongregacije, kojih ne vode oci Družbe Isusove. Napokon 8. XII. 1910. odobri i izdade o. general F. Ks. Wernz današnja pravila M. K., koja su više udešena prema općim potrebama svijui naroda, kraća i jednostavnija.

Vazda suvremena. Da M. K. nije nipošto zastarjela, već da je osobito pomagalo i za naše vrijeme, svjedoči napose to, što je Crkva i svećenstvo toliko cijene i što sve više napreduje. Eno na pr. friburške biskupije, gdje svećenici u svakoj župi vode Kongregaciju, a sami su sjedinjeni u velikoj svećeničkoj Kongregaciji, koja ima preko 1000 zbornika; nadstojnik joj je sam nadbiskup. Eno kako cvate muška Kongregacija na pr. u Sjedinjenim Državama, gdje je na sveučilištu u St. Louisu znala okupiti i 1000 studenata; u Bostonu, Baltimoru, Cincinaciju, New Yorku, u svakom po više od 4000 zbornika, itd. Da ne spominjemo njezina porasta u pojedinim stranama, evo njezina napretka po svijetu uopće: od 1864. — 1931. skočio je broj pripojenih M. K. od 7500 na 55.445. Mnoge imaju i svoja glasila, u Austriji na njemačkom jeziku čak pet različnih, u Nizozemskoj tri itd. Snažan život odaje i kongresima.

III. Među Hrvatima.

Starije doba. Godine 1606. dolaze Isusovci u Zagreb i godinu potom već otvaraju gimnaziju od 6 razreda. Na 26. III. 1614. svečano se podiže

u zagrebačkom kolegiju prva hrvatska Marijina Kongregacija, u kojoj ima 40 zbornika. Prvi joj je upravitelj o. Franjo Szeghi. Kao u Rimu i drugdje, tako se i ovdje pridružuju đačkoj Kongregaciji odličnici duhovnog i svjetovnog staleža, da postanu dionicima oprosta i dobrih djela njezinih. Među tim odličnicima eno i zagrebačkoga biskupa Petra II. Domitrovića, koji je primljen 1619. A ima ih i izvan Zagreba, pače i izvan Hrvatske. Za nadstojnika se od 1619. uzima vazda koji od tih dostojanstvenika, redovito koji ugledni svećenik s Kaptola. Prvi je bio kanonik Petar Zelnica. Od kasnijih se osobito ističu zagrebački kanonik Tomo Kovačević pa knez Juraj Frankopan.

Kako je broj učenika porastao, k tomu je 1662. nadošla gimnazija i filozofija od dva, poslije i tri godišta, to — slično kao u rimskom kolegiju — uzeše dosadanju Kongregaciju kao »višu« za retore i filozofe, a za druge se đake podiže »niža«. G. 1666. štampa se »Priručnik« za »višu«, naravski, na lat. jeziku; ima ona i svoju zastavu, koju obnavlja 1725. Slavi uz — svoj naslov — »Naviještenje B. D. M.« još i Bezgrješno Začeće. Zbornici su brojno zastupani u pozorišnim igrama, što ih po običaju prikazuju isusovački đaci.

Među podmlatkom, što ga Kongregacija daje Pavlinima, osobito se ističe pobožni Martin Borković, kasniji pavlinski general, pa zagrebački biskup. Od kongreganista, koji postaje Isusovcima, najviše se odlikuje glasoviti misijonar Juraj Malih, koji umrije držan općenito za sveta. Još su

među zagrebačkim zbornicima osobiti: zagrebački biskup Martin Bogdan, kaptolski prepošt Nikola Dijanežević, pa svjetovnjaci: prisjednik banskoga stola Ivan barun Vojnović, kr. savjetnik Ivan Branjug, Sigismund barun Keglević, sudac Gavro pl. Jelačić i dr. Iza ukinuća Družbe Isusove poživje Kongregacija još do 1783., kadno je zatre zabrana Josipa II.

»Nižoj« Kongregaciji u zagrebačkom kolegiju, odijeljenoj od više 15. VIII. 1663., bješe prvim upraviteljem o. Rokosić. U mjesnim se ljetopisima redovno hvali gorljivost malih zbornika, duh pokore, ljubav k siromasima, marljivost u nauci, zanos za Onu, koja pod imenom »Velike Gospe« daje ime njihovoj Kongregaciji. Od upravitelja se »niže« K. najviše istaknu o. Ivan Ratkaj, čijoj se nevinosti i pobožnosti svak divio. On umrije 1684. kao mučenik u Meksiku: otrova ga neki poganin od mržnje na kršćanstvo.

U Zagrebu su imali svoju Kongregaciju i građani. Njih 80 poslalo molbu na o. generala isusovačkog, da im se osnuje Kongregacija i ta bi doista podignuta 2. II 1623. Po ukinuću Družbe i ona je domala zamrla.

Osim zagrebačke osobita je u staro vrijeme dubrovačka đačka Kongregacija, koju je podigao o. Kašić, tadani rektor, znamenit u književnosti hrvatskoj. Pripojena je matici u Rimu 1626. Kad je porastao broj učenika, podignuta je i tu druga 1659. za rektora o. I. Gundulića. Dubrovačka đačka K. ima osim akademije i neki odio za najrevnije zbornike, koji češće od drugih

primaju sakramente, čine oštre pokore itd. Još je tu postojala K. za zanatlije i trgovce.

U Požezi osnivaše Isusovci gimnaziju 1709., a 1726. je tu već i dačka Kongregacija. U njoj su odličnici kao i u zagrebačkoj; prvo je poglavarstvo sastavljeno samo od njih. Požeški zbornici imaju običaj, da bilježe dobra djela, što ih čine u čast Gospi; na početku mjeseca dobivaju »mjesecne zaštitnike«.

U Varaždinu na isusovačkoj gimnaziji postoji Kongregacija u drugoj polovici 17. vijeka. Svetošću života odlikovna se njezin član Ivan Portenberger, kasnije Pavlinac. U 17. v. ima tu i Kongregacija za građane.

Na Rijeku dolaze Isusovci 1623., osnivaju gimnaziju, malo potom i akademiju. Vode ko i u Zagrebu »višu« i »nižu« dačku Kongregaciju. S ukinućem Družbe nestaje i akademije i Kongregacije.

Za vrijeme stare Družbe Isusove spominju se još neke Kongregacije, kao u Karlovcu, Čičama. No o tima nije ništa поближе poznato.

U novije doba. Namjesto stare »više« Kongregacije u Zagrebu nastaje na početku 20. vijeka tri nove i to 1903. »Akademska niža« za sveučilištarce, 1906. »Akademska viša« za akademski obzovane, 1904. u nadbisk. sjemeništu za bogoslovce. Potonja je zapravo oživljenje one, što je tu bila osnovana još 1866. pa zamrla. Negdašnja »niža« zagrebačkoga kolegija oživje 1898. u negdašnjoj isusovačkoj, sada gornjogradskoj gimnaziji. Mjesto stare građanske dođe 1904. radnička,

napokon 1911. i građanska. G. 1921. osnovana je i svećenička. Od 1900. naprijed podignuto je u Zagrebu i još nekoliko Kongregacija za različne staleže.

Osim Zagreba raširene su kod nas Kongregacije po mnogim još našim ovecim mjestima, napose u Sarajevu, Osijeku, Splitu, Varaždinu i dr. Od 1916. do 2. IX. 1932. pripojeno je matici u Rimu 158 naših M. K. Sve one imaju svoje glasilo »Vjesnik M. K.«, koji izlazi u Zagrebu šest puta u školskoj godini.

Kolikima je M. K. po svijetu i kod nas očuvala nevinost, kolike odvratila od zla i dovela k dubljemu vjerskom životu, kolike posvetila, to ćemo gledati istom u svijetlu Svjetlosti vječne. Doista, i kod nas će svaki savjesni kongreganist moći sa sv. Alfonzom Liguorijem ono, što Duh Sveti kaže o vječnoj Mudrosti, primijeniti i M. K. i reći o njoj: »Sva su mi dobra došla s njom.«

II. OPĆA PRAVILA MARIJINIH KONGREGACIJA.

Ovlašten od Sv. Stolice dao je 8. XII. 1910. o. Franjo Ks. Wernz, general Družbe Isusove, Marijinim kongregacijama opća pravila, kojih treba da se drže sve kongregacije, ako žele biti pripojene Matici u Rimu i tim dobiti oprost i povlastice ovoj podijeljene. Pripojenje nema ni kojih drugih pravnih posljedica. Naš Prečasni Episkopat usvojio je ta pravila kao jedina mjerodavna za sve naše kongregacije.

1. Svrha i narav Marijinih kongregacija.

Marijine kongregacije, podignute od Družbe Isusove i potvrđene od sv. Stolice, jesu duhovne udruge, koje idu za tim, da u svojim članovima goje usrdnu pobožnost, štovanje i djetinju ljubav k blaženoj Djevici Mariji. S pomoću ove pobožnosti i uz zaštitu tako dobre Majke vjernici, koji su se okupili pod njezinim imenom, treba da postanu dobri kršćani, koji će ozbiljno nastojati, da se posvete svaki u svojem staležu, i živo se brinu koliko im dopusti njihov položaj u društvu, da i druge spasavaju i posvećuju, a Crkvu Kristovu brane od navala bezbožnih ljudi.

2. Vlast podizati Marijine kongregacije¹ u kućama i crkvama Družbe Isusove, pripojiti ih rimskoj matici (Primae-Primariae), učiniti ih dioricima oprosta i povlastica od rimskih Papa podijeljenih, ima po apostolskim ustanovama jedini prečasn general Družbe Isusove ili generalni vikar te Družbe.

3. Budući da je glavna zaštitnica svih kongregacija B. D. Marija, kako se jasno razabire iz općega naziva njihova, to treba, da je sve kongregacije priznaju kano glavnu zaštitnicu i da uzmu neko otajstvo ili ime njezino za svoj naziv. Ipak

¹ Po općem crkvenom pravu može svaki biskup u svojoj biskupiji podići Marijinu kongregaciju, samo ne u kućama ni u crkvama Družbe Isusove. Uz biskupovo pristajanje može i general D. I. ili generalni vikar njezin podizati u biskupiji kongregacije no pripojiti ih rimskoj matici može samo general ili generalni vikar D. I.

se može po volji ovome prvome i glavnome nazivu dodati još i drugi, t. j. ime drugoga zaštitnika.

4. Premda su Marijine kongregacije osnovane za svaku vrstu kršćana, opet se lijepo slaže s njihovim organičkim ustrojem i uvelike pomaže, da im se postigne svrha, ako se podignu razne kongregacije za razne vrste osoba, koje se razlikuju među se dobi, staležem i društvenim položajem. Tako imamo posebne kongregacije za dječake, mladiće, muževe, učenike, radnike itd.

II. Opće vježbe Marijinih kongregacija.

5. Marijine kongregacije treba da imaju svoje sastanke po mogućnosti jedamput u tjednu i to u dan i uru određenu ili svojim pravilima ili posebnom navadom. Nema li koje zapreke, to će se ovi sastanci držati svake nedjelje, ili još bolje, i svakog blagdana. A ne smiju se ovi općeniti sastanci propustiti u određene dane, osim zbog razloga osobito važnih; niti ih valja prekinuti za ljetnih mjeseci osim zbog odsutnosti članova ili zbog drugoga kojeg uzroka, koji bi priječio sastanak u to doba.

6. Na tim se sastancima obično vrše ove vježbe:

Zazivlje se Duh Sveti pjesmom O dođi Stvorče.

Čita se koja bogoljubna knjiga 10 ili 15 čitava, dok se sakupe svi članovi.

Gdje je običaj, tamo se navijeste sveci i crkveni red za budući tjedan po kalendaru, što je

odobren ili za opću porabu ili za vlastitu ovih kongregacija.

Pjeva se »jutrenja« ili »večernja« iz službe B. D. Marije prema tome, kako se već kongregacija sastaje ujutro li uvečer. Mjesto toga može se moliti ili pjevati i druga koja služba B. D. Marije.

Upravitelj drži kratak govor o stvari, koja se tiče duševnoga napretka članova kongregacije.

Na kraju se mole Litanijs lauretske ili koja molitva drugome zaštitniku kongregacije, ili i druge običajem utvrđene molitve.²

7. Osim ovih običajnih sastanaka treba da Marijine kongregacije imaju još i druga izvanredna pobožna vježbanja. Takova su: opća sv. pričest, Duhovne vježbe sv. Ignacija i svečanosti u slavu posebnih zaštitnika pojedinih kongregacija.

8. Opća sv. pričest bit će jedamput u mjesecu na određeni dan, bilo na blagdan Gospodina našega Isusa Krista, bilo na blagdan Majke Božje, ako osobiti razlozi ne traže drugi koji dan.³

² Na nekim se mjestima drže ovoga reda:

1. Dokle god se ne skupe svi članovi kongregacije, moli se krunica ili se čita koja duhovna knjiga.

2. U određeno vrijeme sastanak se počinje pjesmom Marijinom.

3. Zaziv Duha Svetoga.

4. Propovijed.

5. Litanijs lauretske i druge molitve običajne u kongregaciji.

6. Blagoslov. Marijina pjesma.

Prema prilikama se može i izostaviti jedna ili druga od ovih vježba.

³ Broj dana i uru općih sv. pričesti određuju zaključci vijeća svake kongregacije. U gdje kojim kongregacijama moći će se primiti opća sv. pričest tek 6 — 8 puta na godinu. Ipak se vazda u kongregaciji držalo za dužnost, da se svaki kongreganist pričesti najmanje jedamput u mjesecu.

Tu je dosta, ako se sluša sv. Misa s pripremom i zahvalom za sv. pričest; potom se, ako je takvi običaji, navijesti crkveni red za budući tjedan, pjeva se *Zdravo Kraljice* ili se izmole molitve na čast B. D. Mariji.

9. Svake će se godine nekoliko dana vršiti Duhovne vježbe sv. Ignacija, a zaključit će se općom sv. pričesti. Upravitelj će kongregacije prema prilikama odrediti vrijeme, trajanje i dnevni red ovih duhovnih vježba. Ipak valja znati, da je korizma redovno najprikladnije doba za to.

Od najveće su koristi dakako t. zv. »zatvorene« Duhovne vježbe, što se drže daleko od svijeta i od prijatelja. Ne dadu li se tako udesiti, i ne može li im se posvetiti čitav dan, onda nek traju šest dana; svaki dan neka se članovi sastanu barem dvaput, jednom ujutro, drugi put uvečer. Tada će glavne vježbe biti: duhovno čitanje, razmišljanje, propovijed, sv. Misa i krunica.

10. Kongregacija će svake godine s kakvom pobožnom svečanošću proslaviti svetkovinu svoga imena. Lijepo bi bilo, kad bi se na veću čast i slavu B. D. M., glavne Zaštitnice, svi članovi kongregacije pripravili za njezin praznik devetnicom ili trodnevnicom. U kongregacijama, kojima je drugi zaštitnik sv. Alojzije, a i u ostalima, štuje se on obično šestnedjeljnom pobožnošću.

11. Neka se ove svetkovine slave svečano i uopće sve javne priredbe neka se izvedu s onakvim sjajem, kakav dopuštaju sredstva, i kakav dolikuje društvenom položaju i staležu kongreganista. Pri tome valja vazda izbjegavati tašto isticanje, koje

nesamo ne bi nimalo unaprijedilo prave svrhe kongregacijine, nego bi jošte i naudilo nutarnjemu životu njezinu.

III. Sekcije i akademije.

12. Kako Marijine kongregacije idu za tim, da pripomognu svojim članovima do što veće svetosti i da blagotvorno utječu na duševno spasenje mnogih drugih, to treba da one nastoje raznim sredstvima oko toga, da u članovima svojim podržavaju bogoljubnost te ih pute na vršenje djela ljubavi k bližnjemu. Ovakova djela jesu poglavito: kršćanski nauk, pohod bolesnika u bolnicama, pohod utamničenih — sama djela, koja su stare kongregacije osobito revno vršile — ili drugo slično, što u raznim krajevima iziskuje savremeno doba.⁴

13. Da se lakše vrše ta djela, bit će podesno ustrojiti posebne sekcije s vlastitom organizacijom i područjem svojim, dopusti li broj članova i njihove sposobnosti. Ali sve ovo ima da bude pod upravom kongregacije.

14. Lijepo se slaže s prvobitnim uredbama Marijinih kongregacija, da bude u njima jedna ili

⁴ Među savremene zadaće Marijinih kongregacija idu: promicanje čestoga primanja sv. sakramenata i posvete obitelji Presv. Srcu, ukras službe Božje i crkvenih svečanosti, rad za siromašne crkve, pripomoć misijama u poganjskim zemljama, sudjelovanje u katoličkim društvima i unapređivanje njihovo, karitativna djela, apostolat štampe, skrb za mladež itd.

više akademija,⁵ osobito ako se one sastoje od đaka. Tu će se mladići vježbati u radnjama na polju naučnom, književnom, umjetničkom ili gospodarskom, da se što više usavrše u svojim posebnim naukama ili strukama i da zauzmu pravo stanovište — pod vodstvom iskusnih muževa — pretresajući pitanja, što su u vezi s katoličkom vjerom i s katoličkim čudoređem.

IV. Uprava Marijinih kongregacija.

15. Vrhovnu upravu svih Marijinih kongregacija, podignutih u kojoj mu drago kući ili crkvi Družbe Isusove, ima prečasni otac general ili generalni vikar te Družbe, i to po ustanovi Omnipotentis Dei pape Grgura XIII., koja je proširena drugim apostolskim ustanovama potvrđena i proširena.

Ovakvo ovlašten može prečasni general odrediti pravila, ustanove i odluke za upravu kongregacija; on može i pitati i odobriti naredbe, što ih drugi na zapovijed njegovu dadoše; on ih može promijeniti, popraviti ili sasvim preinačiti, kad misli, da je to shodno.⁶

⁵ Pod akademijom mislimo ovdje književne, socijalne ili naučne sekcije, koje imaju svoje stalne sastanke s izvješćivanjem i raspravljanjem. Prvi je sastanak upravitelja M. K. usvojio ovaj zaključak: Literarne sekcije u đakim kongregacijama neka nikad ne smetnu s uma, da svoj rad osnivaju na načelima katoličke vjere i čudoređa; zato će sekcije u smislu općih pravila voditi uvijek sam upravitelj.

⁶ Kongregacije u drugim kućama i crkvama podređene su biskupu onoga mjesta, što se tiče odobrenja pravila, duhovne i vremene uprave kao, i kanonske vizitacije.

16. Po ustanovi Benedikta XIV. *Laudabile Romanorum Pontificum* imaju upravitelji, koji su imenovani od o. generala u kućama ili crkvama Družbe Isusove, potpunu vlast u svemu, što se tiče vodstva i uprave kao duhovne tako i vremene njihovih kongregacija. Toga radi mogu oni — dakako bez povrede općih pravila — izdati takova posebna pravila, ustanove i naredbe, koje sami prema svojoj uvidavnosti drže za shodne; a mogu i prijašnje svoje naredbe promijeniti ili sasvim preinačiti, a da im za to ni u kojem slučaju ne treba dobiti ili tražiti mnijenja ni pristajanja članova kongregacije.

17. Po izričnoj naredbi prečasnoga o. generala imaju provincijali i poglavari misija punomoć da daju pojedinim kongregacijama upravitelje. Mjesni poglavari Družbe Isusove imaju spram kongregacija, podignutih u njihovim kućama ili crkvama, ista prava kao i upravitelji; a mogu s opravdanih razloga na neko vrijeme dati upravitelju zamjenika.⁷

18. U upravi kongregacije ima odbor kongreganista, koji pomaže upravitelju, a sastoji se obično od nadstojnika, dvaju pobočnika, tajnika, šest ili više vijećnika, od učitelja kandidata i blagajnika.

Ovi se zovu viši poglavari i samo oni su vijeće uprave.⁸ Gdje iziskuju prilike, imenu-

⁷ Upravitelje Marijinih kongregacija izvan kuća i crkava Družbe Isusove imenuje biskup. I ovi upravljajući kongregacijom treba da se drže pravila, što ih je biskup odobrio.

⁸ Vijeće se zove i poglavarstvo.

je upravitelj ove zamjenike: podtajnika, pomoćnog učitelja kandidata, podblagajnika; ili imenuje sasvim nove kongregacijske službenike, kojima može podijeliti i čast viših kongregacijskih poglavara.⁹

19. Niži službenici, a ti su sakristan, vratar, knjižničar i štilac, imaju samo da izvršuju različne službe, no od tih su neke vrlo važne u praksi. Uzimlje ih se toliko, koliko ih trebaju pojedine kongregacije.

20. Imenujući niže službenike upravitelj je potpuno slobodan. Gdje u kongregacijama nije običaj, da članove vijeća ili više poglavare imenuje upravitelj, a s važnih se uzroka ne drži podesnim uvesti takav običaj, tu neka sami kongreganisti većinom glasova biraju članove vijeća i to od one trojice, što ih za svaku službu predloži upravitelj.

Kada se osniva nova kongregacija, neka se uzme jedan ili drugi način imenovanja višega poglavarstva, kako već bude na veću korist same kongregacije tražila u tadašnjim prilikama razboritost. Uostalom mogu se i na drugi koji način birati i viši i niži službenici, kadgod i prilike i svrha Marijine kongregacije čine podesnijim takav drugi način.

21. Svake godine treba da se iznova popune sve službe i to u doba određeno ili posebnim pravilima ili navadom.¹⁰ Ako bi se međutim ispraznilo

⁹ Broj vijećnika određuje se prema broju kongreganista; no nije dobro za kongregaciju, ako ima više od 12 vijećnika.

¹⁰ U mnogim kongregacijama hoće posebne odredbe, da nadstojnik ne bude dulje nego tri godine bez prekida u službi. Pa i ostali članovi vijeća imali bi se češće promijeniti.

koje mjesto, treba da se popuni spomenutim načinom.

22. Članovi vijeća, isto kao i niži službenici, imaju onaku vlast i vrše je onako, kao što im odredi upravitelj. Uopće su upravitelju podređeni, što se tiče službe u kongregaciji, i pojedini službenici i svi skupa.

V. *Primanje i isključivanje članova.*

23. Tko hoće da stupi u kongregaciju, neka se toga radi obrati na upravitelja, jer samo ovaj može koga primiti u nju. Koji želi biti primljen, neka se, ako je moguće, dade uvesti u kongregaciju od kojega kongreganista. Kandidat ponajprije treba da je neporočan; što je do dobi i staleža, da je onakav, kakva ga hoće kongregacija, u koju je rad stupiti; a imati mu je i čvrstu odluku, da će vjerno držati pravila.

24. Prije negoli se tko primi u kongregaciju, treba da je barem dva mjeseca u kandidaturi.¹¹ U to doba kušnje vršit će sve dužnosti, što ih kongregacija nameće svojim članovima.

Tko prelazi iz jedne kongregacije u drugu, može odmah biti primljen, samo ako ima svjedočbu, *litteras patentes*, potpisane od upravitelja one kongregacije, otkle dolazi. Ova svjedočba potvrđuje, da je neporočan i da je učestvovao kod običnih kongregacijskih vježba. Tko pak ne dolazi izravno od druge koje kongregacije, premda je bio prije kongreganist, treba da se po-

¹¹ Većina kongregacija traži dulju kandidaturu. Isprva su oni, koji se prijave, samo gosti kod sastanka, potom budu pravi kandidati, a iza godine dana svečano se primaju.

dvrgne duljoj ili kraćoj kušnji, kao što već odredi upravitelj.

25. Dva puta u godini, ili i češće, svečano će se primati novi članovi i to na svetkovine kongregacijinih zaštitnika ili na druge poglavite svetkovine Majke Božje.

26. Kada dođe vrijeme za svečano primanje kandidata, upravitelj će predložiti vijeću imena onih, koji bi se po njegovu sudu mogli primiti. Onda će zatražiti, da članovi vijeća iskreno izjave, što oni misle o tom, i da iznesu, ako bi možda što bilo protiv toga, da se kandidati prime. Nakon što je upravitelj uvažio napomene vijećnikâ, odredit će po svojoj uvidavnosti, o svakome kandidatu, da li se ima primiti ili još dulje kušati ili pak posve isključiti.

27. Svečano primanje biva kod općega zborovanja, a za samoga obreda stoje uz upravitelja, koji vrši obred primanja, još i nadstojnik, tajnik i učitelj.

Novi kongreganisti idu k oltaru, kad ih pozove tajnik, te mole klečeći jednu od ovih posvetnih molitava Majci Božjoj.

Posveta sv. Ivana Berchmansa.

Sveta Marijo, Majko Božja i Djevice, ja N. N. izabirem Te danas za gospodaricu, zaštitnicu i zagovornicu te čvrsto odlučujem, da Te nikada neću ostaviti, niti ikada što protiv Tebe govoriti ili činiti, niti ću kada dopustiti, da drugi što učine protiv Tvoje časti. Primi me dakle, zaklinjem Te, za vjekovitoga slugu; budi mi u pomoći u svim

djelima mojim i ne ostavi me u času smrti moje. Amen.

Posveta sv. Franje Saleskoga.¹²

Presveta Djevice i Majko Božja Marijo! Ja N. N. premda sasvim nevrijedan da Tebi služim, no ipak uzdajući se u ljubav i divnu blagost tvoju te potaknut željom da ti služim, izabirem Te danas pred svojim Anđelom čuvarom i pred cijelim dvorom nebeskim za gospodaricu, zagovornicu i majku svoju, te čvrsto odlučujem, da ću odsele uvijek Tebi služiti i koliko uzmožnem nastojati, da Ti svi vjerno služe. Tebe dakle, preljubezna Majko, krvlju Isusa Krista poradi mene prolivenom molim i prosim, udostoj se primiti mene među štice svoje i za vjekovitoga slugu. Budi mi u pomoći u svim djelima mojim i isprosi mi milost da takav budem u riječima, djelima i mislima, te nikada ne uvrijedim ni Tvojih ni presvetoga Sina Tvoega očiju. Misli na me i ne ostavi me u času smrti moje. Amen.

Onda im upravitelj ili drugi od njega ovlašten svećenik stavi oko vrata kongregacijsku medalju pa ih običnom formulom proglašuje za primljene članove govoreći:

Obrazac primanja.¹³

Na veću slavu Božju, na čast B. D. Marije, na duhovno dobro ove kongregacije, po vlasti po-

¹² Veći dio kongregacija služi se ovom posvetom, a i mi je preporučujemo radi njezina sadržaja.

¹³ Ovaj je obrazac slobodan prijevod latinskoga teksta, pa ga pridržavamo ovdje, jer je već običajan.

dijeljenoj mi od sv. Oca pape primam vas N. N. u članove naše kongregacije, koja je pod imenom . . . B. D. Marije i sv. N. N. u ovoj crkvi (kapeli) kanonski utemeljena, i činim vas dionicima sviju onih milosti i plodova, sviju povlastica i oprosta, što ih je sv. Rimska Crkva podijelila glavnoj rimskoj kongregaciji. I sad će se vaša imena upisati u Album ove kongregacije, ali neka zauvijek budu upisana na nebu. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Obrazac diplome.¹⁴

Ovim svojim pismom svjedočimo, da je ljubezni brat u Kristu dana godine primljen za člana kongregacije (stalež) pod imenom (glavnim i drugim), i da zato može dobiti sve oproste, milosti i povlastice, što ih uživaju drugi kongreganisti. A kada pođe s ovoga svijeta, da mu ima u pomoć priteći ova naša kongregacija svim molitvama i dobrim djelima, što se običaju prikazivati Bogu za pokojne kongreganiste.

Dano u istoj kongregaciji Marijinoj dana i godine kao gore.

Upravitelj

Nadstojnik

Tajnik.

Svaki put treba da se imena novih kongreganista upišu u Album kongregacije.

28. Upravitelj kongregacije može u izvanre-

¹⁴ Po sebi se razumije, da ovaj obrazac nije bitan, nego je tek primjerak obrasca.

dnim slučajevima dispenzirati od obreda propisanog za primanje. Da tko bude valjano primljen, strogo uzevši dosta je, da ovlaštení svećenik i onaj, koji želi biti primljen, očituju tu svoju volju kojim vanjskim znakom.

29. U kongregaciju, utemeljenu za neku vrstu ljudi ili za neki stalež, ne može biti primljen onaj, koji pripada drugoj kojoj vrsti ljudi ili drugom staležu, osim ako upravitelj s opravdanih razloga odredi drukčije.

30. Članovi, koji su jednom valjano primljeni u Marijinu kongregaciju, pripadaju joj zavazda, osim ako je ili oni sami dragovoljno ostave ili kao nevrijedni budu isključeni iz nje.

31. Isključit će se iz kongregacije svaki kongreganist ili kandidat, koji znatno zanemaruje ili opće kršćanske dužnosti, ili posebne, što ih nameću kongregacijska pravila. Isključenje će vazda odrediti upravitelj, a u slučajevima osobito teškim posavjetovat će se prije s vijećem kongregacije.

VI. Opće dužnosti sviji članova.

32. Pravila kongregacije sama sobom ne vežu ni pod teški ni pod laki grijeh. Ona u svim točkama imaju tek onu obaveznú moć, što je određuje zakon Božji ili crkveni. Uza sve to kongreganisti treba da veoma cijene svoja pravila i da ih nastoje držati što bolje mogu. Ta oni su ih draga srca uzeli na se, kada su stupili u kongregaciju, a ktomu imaju u njima najnužnija i najbolja sredstva da postignu svrhu kongregacije.

33. Dobar kongreganist treba ponajprije da je uzoran kršćanin i da u vjeri i življenju pristaje svom dušom uz nauku katoličke Crkve ispovijedajući i zabacujući sve, što ona ispovijeda i zabacuje, u svemu onako osjećajući, kako ona osjeća, a nikada se ne stideći, da se i u privatnom i javnom životu pokaže vjernim i poslušnim djetetom tako svete Majke.

34. Kongreganisti neka nastoje velikom brigom vršiti one bogoljubne vježbe, što su nada sve nužne za kršćanski život. Svaki dan ujutro, čim ustanu, neka u kratko probude djela vjere, ufanja i ljubavi, neka zahvale Bogu na primljenim dobročinstvima i neka mu prikažu djela svoja s nakonom da zadobiju taj dan sve oproste, što ih mogu dobiti; neka zazovu u pomoć B. D. Mariju moleći barem tripot »Zdravo Marijo«. Najmanje četvrt ure neka razmišljaju. Ako mogu, neka slušaju pobožno sv. Misu. Neka mole kronicu ili koju »Službu« Majke Božje. Uvečer, prije nego će na počinak, neka pomno ispituju savjest i skrušeno se pokaju za grijehé cijeloga života, osobito za grijehé počinjene toga dana.¹⁵

35. Neka se brižno čuvaju, da se ne druže i ne opće bez potrebe sa zlim ili sumnjivim osobama. Neka se čuvaju štiva i prizora, koji ne dolikuju kongreganistu. Uopće neka se klone svih prigoda opasnih za njihovu dušu, a smutljivih ili sblaznijevih za bližnjega.

¹⁵ Ovo su običajne u kongregaciji svagdanje molitve: ujutro 3 Zdravo Marije i Zdravo Kraljice, uvečer 3 Zdravo Marije i Pod tvoju se zaštitu.

36. Koliko je moguće, neka svaki kongreganist ima svoga stalnoga ispovjednika i to svećenika bogoljubna, učena i razborita. Ovomu neka potpuno otkrije dušu svoju i neka pusti, da ga taj vodi i ravna u svemu, što se tiče duhovnoga života.

37. Prije nego kandidat dobije medalju kongregacije, neka učini veliku ispovijed, osim ako ispovjednik naredi drukčije. A od tada neka se ne zadovolji samo općim sv. pričestima, što ih propisuje pravilo, već neka po savjetu ispovjednikovu češće prima sv. sakramente.

38. Vrlo je dobar savjet, što ga svima kongreganistima daje sv. Otac papa Benedikt XIV., da naime svake godine jednom ili dva put učine veliku ispovijed počevši od posljednje velike. Najzgodnije vrijeme zato jest kod Duhovnih vježba ili za mjesečne obnove duševne ili pri kraju godine.

39. Svi neka drže, da poglavito za njih vrijeme poziv na čestu i svagdanju sv. pričest, što ga je sv. Crkva upravela na sve kršćane. Toga se radi toplo preporučuje svim kongreganistima uopće i napose, da se bogoljubno pričeste nesamo u dan, kad mogu kano kongreganisti dobiti potpuni oprost, nego da svaki gleda poprimiti običaj česte i svagdanje sv. pričesti, što ga Krist Gospodin i Crkva katolička tako živo žele.

40. B. D. Marija glavna je zaštitnica sviju Marijinih kongregacija; zato treba da kongreganisti goje spram nje osobitu pobožnost. Neka nastoje povesti se za njezinim prejasnim krepostima, sve ufanje svoje neka stave u nju i neka se među se

potiču, da je poput djece ljube i vjerno joj služe.

41. Svi, koliko je samo moguće, neka budu u određeno vrijeme kod općih sastanaka, nesamo redovitih, nego i izvanrednih. Ta se pak nazočnost pojedinih članova može, kako je već običaj u kojoj kongregaciji, nadzirati na razne načine. Osobito se preporučuju cedulje. Takvu cedulju sa svojim imenom na njoj preda svaki kongregacijskim službenicima, što su za to određeni. Tko ne može da bude kod sastanka, on će što prije usmeno ili pismeno navesti upravitelju uzrok svoga izbivanja, a na upravitelju je da prosudi, je li uzrok valjan ili ne.

42. Kako se posve slaže s duhom kongregacije, kao što je rečeno u poglavlju trećem, da se osnuju posebne sekcije, u kojima se nesamo sve više unapređuje bogoljubnost samih kongreganista, nego se ovi ujedno vježbaju u revnosti za spasenje duša i u kršćanskoj ljubavi, to je veoma poželjno, da svi kongreganisti budu aktivni članovi koje od ovih sekcija. Gdje dopuštaju prilike, bit će dobro, da se to naredi kano obveza. Dužnost pak, da pojedinci, prema obrazovanosti i staležu njihovu, učestvuju kod akademija, ako ih ima u kongregaciji, stoji do posebnih pravila svake kongregacije.

43. Svi neka nastoje da i privatno pokažu svoju revnost čineći tjelesna i duhovna djela milosrda, a nada sve privodeći kongregaciji revnih i valjanih članova. Tako će svaki kongreganist biti pravi apostol revnujući za slavu Božju i Majke Božje.

44. U svemu, što se tiče kongregacije, neka se kongreganisti rado pokoravaju naredbama i savjetima svoga upravitelja. Isto tako neka iskazuju dužno poštovanje i poslušnost nadstojniku i drugim članovima vijeća pa i nižim službenicima, što se tiče stvari, koje idu u njihovo područje.

45. Bratskom i kršćanskom ljubavlju neka se susreću među se i neka se često mole Bogu za potrebe cijele kongregacije i svih članova njezinih, osobito bolesnih. Kada se koji od njih preseli na drugi svijet, oni, koji mogu, neka mu isprate mrtvo tijelo do groba i privatno neka Bogu preporuče dušu njegovu. Zajednički pak izmolit će za nj Službu za mrtve ili druge molitve i dat će služiti za nj sv. Misu, da pokojnik dobije oprost polvaštenog oltara.

46. Za troškove kongregacije neka svatko što god pridonese ili draže volje, već kako bude mogao, ili neka daje prinos, što je određen navadom.

47. Tko za dulje ili zavazda odlazi iz mjesta, u kojem je njegova kongregacija, taj će izvijestiti o tom upravitelja. Tad će mu ovaj, ako treba, izdati svjedodžbu — *litteras patentes* — koju će s upraviteljem potpisati i nadstojnik, za dokaz, da je kongreganist i da je vrijedan te bude pripušten u drugu kongregaciju.

A svi kongreganisti, kojih nema godinu dana ili dulje u mjestu, gdje im je kongregacija, i stanuju drugdje, odakle ne mogu dolaziti na sastanke, neka znaju, ako su radi dobiti oproste kongregacijske, da im valja stupiti u kongregaciju. što je u njihovu novom prebivalištu, te odgovara

njihovu staležu, osim ako se tomu usprotivi upravitelj tamošnje kongregacije ili druga zakonita zapreka, o čemu će upravitelj prve kongregacije izreći konačnu odluku.

Kongreganisti, koji su odsutni, neka se kadikad jave pismeno upravitelju ili nadstojniku. Koliko im dopuštaju prilike, neka zadrže bogoljubne vježbe svoje kongregacije, a gdje god bili, neka zdušno i vjerno žive onakim životom kršćanskim, kakav dolikuje dobromu djetetu Marijinu.¹⁶

VII. Više poglavarstvo ili Vijeće.

48. Kakogod viši službenici, t. j. članovi Vijeća, nadvisuju druge kongreganiste u časti, tako treba da budu nad njima i u kreposti i u vršenju pravila to više, što je viša povjerenja im služba.

49. Neka gledaju, da što točnije vrše dužnosti, koje im nameće njihova služba. Kadgod zatreba, neka se obrate na upravitelja, da mu dadu račun o svojoj službi, da se posavjetuju s njime u teškim i zamršenim slučajevima, da dobiju od njega nove naredbe, pa mu tako u upravi kongregacije, kao što treba, budu pouzdani pomoćnici.

50. Oni učestvuju kod vijećanja, što ih sazove upravitelj ili po njegovu nalogu nadstojnik, te imaju u njima pravo glasovanja.¹⁷ No tek one odluke drže se za zaključke Vijeća i mogu se kao takve proglasiti, za koje je glasovala apsolutna

¹⁶ Na glavnu svetkovinu kongregacije odsutni će kongreganisti svake godine slati kongregaciji pismenu obnovu svoje posvete.

¹⁷ Vrlo je važno, da se barem jedamput u mjesecu sastane Vijeće.

većina glasova Vijeća, potvrdio ih upravitelj, i bile su valjano oglašene. Bez potvrde upraviteljeve ne vrijedi nijedan zaključak Vijeća, pa da ga je Vijeće i jednoglasno prihvatilo.

51. Svi članovi Vijeća neka jasno i otvoreno kažu, što misle o stvari, o kojoj se vijeća. Nikada neka ne idu za tim, da drugima narinu ono, što sami misle; neka se ne dadu zavesti od samoljublja ni od lične koristi, već neka im je pred očima samo veća slava Božja i duhovna korist kongregacije.

52. Jesu li radi iznijeti što u Vijeću, što bi bilo škopčano s velikom poteškoćom, neka se prije o tom sporazume sa samim upraviteljem. Ovaj će potom prema svojoj uviđavnosti odlučiti, da li je uputno stvar iznijeti i pretresivati ili ne.

53. Nadstojnik je ugledom prvi od službenika kongregacije i kano desna ruka upraviteljeva. S ovim zajedno on je na čelu kongregacijskim sastancima, te podređen upravitelju kao što treba, sudjeluje u cijeloj upravi kongregacije, osobito kod primanja i isključivanja članova.

54. Prvi i drugi pobočnik riječju i djelom pomažu nadstojnika u njegovoj službi. Kada je nadstojnik odsutan, zastupa ga prvi pobočnik, a ovoga odsutnog drugi pobočnik.

55. Tajnikova je dužnost bilježiti, o čemu se raspravlja u Vijeću, voditi dnevnik — diarium — kongregacije, pisati i potpisivati i diplome za nove članove i druge diplome, svjedodžbe, pisma, vijesti i ostale službene kongregacijske isprave. Pri svemu tomu neka se drži upraviteljeve i nad-

stojnikove upute. Zaključci Vijeća, dnevnik kongregacije i imena novih članova treba da se nalaze u tri razne knjige, koje valja imati svakoj kongregaciji.¹⁸

56. Članovi Vijeća, kao što im već samo ime kaže, treba da daju savjet nesamo u sjednicama Vijeća, kod kojih imaju savjetujući glas, nego i privatno, kada to zatraži upravitelj ili nadstojnik. Da pak uzmognu dati savjet treba da točno poznaju članove i sve potrebe kongregacije. Uprav oni — jer se ovo nada sve njih tiče — valja da imaju vazda na umu, što je uopće kazano za službenike kongregacije: da se naime čuvaju svakoga strančarskoga duha i s čistom nakanom da iznesu, što misle.

57. Učitelj kandidata ima zadaću da pouči kandidate o običajima i duhu kongregacije, dok su u kušnji, t. j. prije nego će biti primljeni u kongregaciju. On neka rekne upravitelju, što je u kandidata opazio nesamo u kongregaciji, nego i izvan nje, da upravitelj upoznavši bolje sve prilike konačno primanje kandidata dopusti, odgodi ili odbije.

58. Blagajnik skuplja od kongreganista i dobročinitelja milostinju ili određene prinose; obično čuva novac kongregacije, i po nalogu upraviteljevu ili nadstojnikovu ima da namiri troškove za kongregaciju. U knjigama i ispravama službenim treba da pazi na što veću jasnoću i točnost; a

¹⁸ Osim ovih triju službenih knjiga — »Zapisnik vijećanja«, »Dnevnik« i »Album« — ima u gdjejoj kongregaciji još i »Oglasnik«.

u čitavoj službi svojoj vjerno upravlja malim blagom B. D. Marije, koje mu je povjereno.¹⁹

VIII. Niže poglavarstvo.

59. Niži službenici kongregacije treba da se jednako odlikuju u bogoljubnosti i ljubavi prema kongregaciji kao i viši. S velikom revnošću neka vrše svoju službu, i neka se obrate na upravitelja, kadgod im služba to zaista.

60. Neka su u kongregaciji barem dva sakristana, koji će se brinuti za kapelicu i prirediti sve, što je nužno kongregaciji kod njezinih vježba ili vjerskih svečanosti.

61. Isto su tako potrebna dva ili više vratara, koji će voditi nadzor. U ovih ima prikladna knjiga,²⁰ u kojoj su upisana imena svih kongreganista i kandidata; u nju će svaki put zabilježiti prisutnost članova ili uzroke odsutnosti, koje upravitelj prizna.

62. Čitač ima da se brine za duhovno čitanje, kao što već biva u kongregaciji; isto tako, ako je običaj, oglašuje svetkovine i crkveni red onoga tjedna.

63. Za knjižnicu će voditi brigu jedan ili više knjižničara. Ovi će u određene dane i sate izložiti članovima popis kongregacijskih knjiga, uručiti im zatražene knjige i staviti na svoje mjesto povratere.

¹⁹ Imultkom svojim što ga M. K. kao pravne osobe mogu steći, raspolažu same pod nadzorom duh. oblasti, kojoj jedinoj pripada pravo da njim odlučuje u slučaju prestanka kongregacije. Wernz, Jus Decretalium III, 709.

²⁰ Kontrolna knjiga.

64. Kako upravitelj i nadstojnik ne mogu dosta često pohađati bolesnika, neka se uzmu bolničari i to između najrevnijih i najrazumnijih, da budu u tako dobrom djelu od pomoći. Oni će gledati, da njihovi posjeti budu što miliji bolesnicima i da im duhovnim razgovorom donesu polakšice i utjehe. Neka i sami mole Boga za bolesnike i neka se zato brinu, da se također u cijeloj kongregaciji šalju Bogu molitve, čim bolest krēne na gore. U tom slučaju nek odmah obavijeste upravitelja, da bolesnik još za vremena primi sv. sakramente.

65. Svaka kongregacija ima i više i niže službe, koje su pobilježene u ovim pravilima. Što se pak tiče naravi, povlastica i dužnosti drugih služba, koje će trebati da se uvedu u nekim kongregacijama radi posebnih potreba, to će odrediti upravitelj svake takve kongregacije, koji jedini ima pravo na to.

IX. Marijine kongregacije među se.

66. Da se lakše i sigurnije postignu posebne svrhe, što ih imaju pojedine kongregacije, ili više kongregacija iste vrste, ili napokon sve skupa kongregacije, vrlo se preporučuju njihovi sastanci, i to da se sastaju nesamo upravitelji već i svi kongreganisti, naročito oni, koji su iz istoga kraja. Vijećanja i sve priredbe tih sastanaka treba da idu za tim, kako bi se tražio duševni napredak i temeljita pobožnost, kako se kongregacijski novac

ne bi trošio tek za vanjski sjaj, kako bi sve smjeralo na to, da se postignu praktični i stalni plodovi.

67. Svake je hvale vrijedno i da se izdavaju i čitaju zajednički listovi svih kongregacija, koji pretresaju kongregacijska pitanja i njeguju u čitateljima kongregacijski duh.

68. Bilo bi na veću slavu Božju i na čast B. D. Marije, kad bi kongregacije, i iste vrste i sve kongregacije jednoga kraja, gdje može biti, imale stalan Savez. Ovom bi Savezu bilo pročelnikom Općenito Vijeće.²¹

X. Mjesna pravila.

69. Ako bi gdje možda htjeli imati druga pravila, koja bi se razilazila od gornjih, to bi se takva po odredbi preč. o. Anderledya mogla predložiti jedinom preč. o. generalu Družbe Isusove. Mjesna pak pravila, dodana ovima općim, ne smiju se kositi s njima; a da vrijede trajno, treba da ih potvrdi ili provincijal ili poglavar Misijske Družbe Isusove.

²¹ Na prvom sastanku hrv. upravitelja Mar. Kongregacija 3. i 4. VII. 1917. osnovan je »Savez Mar. Kongr.« sa sjelom središnjeg odbora u Zagrebu, Palmotićeva 33. Ovaj odbor, kome pripadaju i biskupijski upravitelji, zastupa interese M. K. u javnosti i pomaže u unutarnjim pitanjima kongregacije.

III. POGLAVARSTVO U MARIJINOJ KONGREGACIJI

A. Kako je sastavljeno poglavarstvo?

U svakoj Marijinoj kongregaciji imade:

1. Upravitelj, u koga je potpuna vlast nad svim, što se tiče vodstva i uprave kongregacije.
2. Odbor kongreganista, koji pomažu upravitelju; ima obično nadstojnika, dva pobočnika, tajnika, šest ili više savjetnika, učitelja kandidata i blagajnika.
3. K tomu su tu neke druge manje važne službe, što su potrebne, da se uzdrži dobar red u kongregaciji.
4. Svake godine treba da se iznova popune sve službe i to obično pred koju veću svetkovinu kongregacije. Ako bi se međutim ispraznilo koje mjesto, ono treba da se već prije popuni.
5. Jedan član može se najviše tri puta uzastopce birati za nadstojnika. I ostali članovi vijeća imaju se češće promijeniti.

B. Izbor poglavarstva.

1. Upravitelj kongregacije imenuje članove vijeća ili više poglavare.
2. Gdje to nije običaj, ondje kongreganisti većinom glasova biraju članove vijeća.
3. Biraju pak od onih triju, što ih upravitelj predloži za svaku službu.
4. Ipak je dopušten i drugi koji podesni način biranja.

1. Priprava za izbor.

1. Poglavarstvo imade pravo i dužnost između sviju pravih članova kongregacije izabrati kao kandidate za nadstojnika tri revna i uzorna člana, koji hoće i mogu da se osobno zauzimaju za dobro kongregacije.

2. Da se to ovrsi, imade se poglavarstvo sastati. Na tom se sastanku ovako postupi:

a. Najprije se zaziva Duh Sveti. Izmoli se n. pr. molitvica »Dođi, Duše Sveti str. 104 i Zdravo Marijo.

b. Nakon molitve tajnik razdijeli glasovnice; svaki član poglavarstva napiše na svojoj glasovnici imena triju članova, koje drži za najvrednije, i preda je tajniku.

c. Potom se najprije glasovnice prebroje, otvore i pročitaju pred cijelim poglavarstvom; ona tri, koji dobiju natpolovičnu većinu glasova, jesu kandidati za izbor nadstojnika. Ako iza prvoga glasovanja ni jedan ne dobije većinu glasova, ponavlja se glasovanje sve dotle, dok se ne postigne željeni uspjeh.

d. Dogodi li se, da jedan ili dva od trojice ne dobiju većine glasova, to se za to jedno ili dva mjesta ima glasovati iznova.

e. Poslije izbora izmoli upravitelj »Zahvaljujemo ti« str. 104. i Zdravo Marijo.

f. O izboru ima se strogo čuvati tajna.

2. Izbor nadstojnika i pobočnikâ.

1. Izbor nadstojnika i njegovih pobočnika vrši se na sastanku sviju članova u crkvi ili kapeli.

2. Pravo izbora imaju samo pravi članovi.

3. Tajnik neka prije izbora prebroji prave članove, koji imaju pravo glasa, i neka među njih razdijeli glasovnice.

4. Sastanak počinje kao obično: upravitelj govori kratku pouku, kako je važan čin za kongregaciju, kad bira nadstojnika; a na koncu pouke pročita redom po abecedi imena triju kandidata, od kojih se ima birati nadstojnik.

5. Upravitelj moli »Dođi, Duše Sveti« str. 104. i Zdravo Marijo.

6. Svaki kongreganist napiše na glasovnici samo jednog od triju kandidata, i to onoga, koga drži za najvrednijega da bude nadstojnikom, savi je glasovnicu i preda tajniku. Glasovnice, na kojima su napisana dva ili tri imena, ili ime kojega kongreganista, koji nije kandidat za izbor nadstojnika, ne vrijede.

7. Tajnik donese sakupljene glasovnice na oltar. Ovdje ih pred upraviteljem i pred jednim napose za to imenovanim ispitačem najprije prebroji, onda otvori, pokaže upravitelju i ispitaču, i zabilježi čije je ime napisano. To isto čine i upravitelj i ispitač. Koji od triju kandidata ima najviše glasova, taj je nadstojnik; koji od preostalih dvaju ima više glasova, taj je prvi pobočnik, a koji manje, onaj je drugi pobočnik.

8. Ako je izbor prijeporan, t. j. ako ni jedan od triju kandidata nema natpolovične većine gla-

sova, ili ako prva dva imaju jednak broj, onda se izbor mora ponoviti. Ako li je pak nadstojnik izabran, a druga dva imaju jednaki broj glasova, onda se može izbor ponoviti, ali se može i kockom odlučiti, tko će biti drugi pobočnik.

9. Pošto je izbor obavljen, javit će to upravitelj kongregaciji; ali ne će proglasiti imena izabranih, dok se ne popuni cijelo poglavarstvo.

10. Na koncu izbora moli upravitelj molitvu »Zahvaljujemo ti« str. 104. i Zdravo Marijo. — Sastanak se završuje kao obično.

3. Imenovanje tajnika i savjetnikâ.

1. Pošto su izabrani nadstojnik i pobočnici, pozove ih upravitelj na posebno vijeće, u kojem imenuje tajnika, savjetnike i one, koji će vršiti ostale službe u kongregaciji.

2. Tajnik mora da bude ujedno i savjetnik.

3. Za savjetnike treba imenovati samo one prave članove kongregacije, koji se odlikuju uzornim vladanjem, koji su voljni zauzimati se za dobro kongregacije, i koji mogu redovno dolaziti na obične sastanke.

4. Proglašenje i postavljenje novoga poglavarstva.

Novo poglavarstvo može se odmah poslije izbora proglasiti i postaviti; ali obično se to čini na posebnom svečanom sastanku i to na svečani način, po propisanom redu.

IV. VIJEĆANJE U MARIJINOJ KONGREGACIJI.

Poglavarstvo se sastaje na redovna i izvanredna vijećanja.

2. Redovno vijećanje drži se svaki mjesec jedamput, a izvanredno, kada ga sazove upravitelj.

3. Vijećanje se počinje i završuje molitvom.

4. Najprije tajnik čita izvješće o minulom vijećanju.

5. Pošto je pročitano izvješće, prelazi se na samo vijećanje. Vijeća se ovim redom:

- a. Prvi uzima riječ upravitelj i predlaže poglavarstvu, o čemu želi, da se raspravlja. Najprije pita nadstojnika, onda prvog i drugog pobočnika, a napokon savjetnike redom po dobi, što oni misle o toj stvari. Samo ako se vijeća o tom, da se koji kandidat prima kao član u kongregaciju, pitat će učitelja kandidata, koji treba da bude poradi važnosti svoje službe savjetnik.
- b. Svaki član poglavarstva neka razloži svoje mišljenje otvoreno, jasno i ozbiljno, jer se radi o časti presv. Bogorodice i dobru kongregacije.
- c. Istom kad su svi članovi vijeća izrekli svoj sud, neka se navede, ako se, recimo, koji od savjetnika dosjetio čemu boljem. Na koncu će s obzirom na navedene razloge konačnu odluku.

ku stvoriti upravitelj. I tako se raspravlja redom jedna točka za drugom.

d. Tajnik neka sve važnije točke vijećanja za-bilježi u knjigu.

6. Na koncu vijećanja neka pita upravitelj vijeće:

a. da li se vrše pravila?

b. da li se uvukla kakva pogreška, koju bi trebalo odstraniti?

c. da li je koji član drugoga uvrijedio ili sablaznio?

d. želi li koji što napomenuti ili predložiti na dobro kongregacije?

7. O čemu se vijeća, imade ostati tajnom, i ne smije se drugima otkriti bez naročitoga upraviteljeva dopuštenja.

V. POČASNI ČLANOVI.

1. Počasni član kongregacije može biti samo onaj, koji se u jednu odlikuje krepošću i bogoljubnošću, osobito ljubavlju napram Majci Božjoj, a u drugu je stekao neobičnih zasluga za kongregaciju.

2. Primanje počasnoga člana biva samo za-ključkom Vijeća.

3. Diploma se ima u originalu predati počasnom članu, a prijepis zadržati u arhivu. U diplomu treba spomenuti, kakve je zasluge stekao dotični za kongregaciju, i da je postao dionikom svijeta oprost, molitava i dobrih djela cijele kongregacije.

VI. OPROSTI MARIJINIH KONGREGACIJA.

Sv. Otac Pijo X. odobrio je novi popis oprosta i povlastica za Marijine kongregacije, što mu ga 21. srpnja 1910. predložio sv. Oficij.

Oprosti za kongreganiste.

1. Potpuni.

1. U dan, u koji se primaju u kongregaciju, Ispovijed i pričest.

2. Na čas smrtni. Uz obične uvjete.

3. Na ovih sedam svetkovina: Božić, Spasovo, Bezgrješno Začeće, Mala Gospa, Blagovijest, Svijećnica i Velika Gospa. Ispovijed i pričest.

4. Na Dušni dan. Može se namijeniti dušama pokojnih kongreganista. Ispovijed i pričest.

5. Jedamput u tjednu, na koji mu drago dan. Za to se hoće sv. ispovijed, sv. pričest i da budeš kod sastanka kongregacije, što se drži taj tjedan.

6. Na dan opće sv. pričesti, ako je primiš zajedno s drugim kongreganistima.

7. Kadgod čine kongreganisti Duhovne vježbe. Traži se sv. ispovijed, sv. pričest, pohod Presv. Sakramenta i molitva na nakanu sv. Oca.

8. Upravitelj kongregacije — svećenik — može bolesnim kongreganistima podijeliti potpun oprost, kada se pričeste. No treba da opomene bolesnika, neka strpljivo podnosi boli ili drage vojne iz ruku Božjih primi smrt. K tomu neka još pred raspelom izmoli 3 Očenaša i 3 Zdravo-Marije na nakanu sv. Oca.

9. Otpisom od 14. XI. 1912. podijelila je Sv. Stolica potpun oprost onim kongreganistima, koji bogoljubno štiju svoga mjesečnog zaštitnika. Dan za taj oprost može svatko po volji birati. Uvjeti: svaki dan izmoli 3 Očenaša, 3 Zdravomarije, 3 Slava Ocu na čast mjesečnomu zaštitniku; sv. ispovijed i sv. pričest; molitva na nakanu sv. Crkve.

2. Potpuni i nepotpuni.

10. Kongreganisti dobivaju sve oproste t. zv. rimskih postaja, ako na određene dane ovih postaja pohode svoju kapelicu ili drugu koju javnu crkvu. Da dobiju potpune oproste, traži se i sv. pričest.

11. Koji kongreganisti nakon svršenih Duhovnih vježba 40 dana svaki dan mole za ustrajnost u dobru, dobivaju svaki dan oprost od 200 dana; a jedamput potpuni oprost, ako se u to vrijeme ispovijede i pričeste.

3. Nepotpuni.

12. 7 godina i 7 četrdesetnica: kadgod u tjednu slušaju sv. Misu; kadgod uveče prije počinka ispituju savjest; kadgod su kod javnih ili privatnih sastanaka kongregacije, ili kada su kod »Službe« za mrtve, što ju je naredila kongregacija i odobrio upravitelj; kadgod pohode siromahe ili bolesnike ili uznike; kadgod izmire neprijatelje; kadgod mole Boga za bolesnike ili za pokojne; kadgod idu na sprovod.

13. 300 dana, kadgod mole posvetnu molitvu sv. Ivana Berchmansa ili sv. Franje Saleskoga.

14. 100 dana, kadgod poljube blagoslovljenu medaljicu kongregacije, koju je biskup odobrio. Pri tome treba da mole: »Nos cum Prole pia benedicat Virgo Maria!« — S dragim Sinom neka Djeva Mati blagoslov nam dostoji se dati.

4. Potpuni oprosti, što ih mogu dobiti svi kršćani ondje, gdje ima kongregacija.

15. U dane, kada kongregacija slavi svoju glavnu svetkovinu i svetkovinu svojega drugoga zaštitnika. Uvjeti: sv. ispovijed i sv. pričest, pohod crkve ili kapele, u kojoj kongregacija slavi ovu svečanost, i to počevši od prve večernje. Još se treba tu pomoliti na nakanu sv. Oca pape.

Nema li kongregacija drugoga zaštitnika, onda može upravitelj s dopuštenjem biskupovim — ili svoga redovničkoga starješine, ako je upravitelj redovnik — odrediti koji mu drago dan u godini, da se tada uzmogne dobiti oprost.

S odobrenjem upraviteljevim mogu se ove svečanosti vršiti u svakoj crkvi. S dopuštenjem biskupovim — ili s dopuštenjem redovničkoga starješine, ako je upravitelj redovnik — mogu se obadviije svečanosti s oprostima prenijeti na koje mu drago dane u godini; a tada se smije služiti i svečana »zavjetna — votivna — sv. Misa« ovih prenesenih svetkovina, makar u te dane bio i »festum duplex«.

16. Kad je za tri neprekidna dana u kapelici ili crkvi kongregacije za klanjanje svečano izložen Presveti Oltarski Sakrament, onda svi, koji se neko vrijeme tu klanjaju i ispune druge propi-

sane uvjete, dobivaju sve oprost, što su podijeljeni »četrdesetsatnom klanjanju«.

Povlastice Marijinih kongregacija.

1. Upravitelj kongregacije može mjesto sebe odrediti i drugoga svećenika, da u kongregaciju primi nove članove i da blagoslovi kongregacijsku medaljicu.

2. Sve glave »vladalačkih kuća« i njihovi rođaci do drugoga koljena uključivo, koji su zamolili, da budu primljeni u kongregaciju, makar oni i odsutni bili, mogu dobiti navedene oprost, samo ako ovrše propisana djela i pohode koju crkvu.

3. Izuzevši zajedničku opću sv. pričest mogu se kongreganisti, da dobiju kongregacijske oprost, pričestiti u kojigod dan osmine onoga dana, za koji je oprost podijeljen.

4. Molitve, što se mole kod običnih sastanaka u kongregaciji, dostaju, da se dobije potpun oprost, samo ako ih kongreganisti namijene na nakanu sv. Oca pape.

5. Oprost podijeljeni za kongregacijske sastanke, što se drže svakoga tjedna, vrijede i onda, kada se sastanci drže samo dva puta na mjesec.

6. Svi oprost — osim oprosta na smrtnom času — što su kongregacijama dani, ili će se još dati, mogu se namijeniti i dušama u čistilištu.

7. Sve Mise, što ih igdje za pokojnoga kongreganista služi koji mu drago svećenik, imaju »povlašteni« oltar.

8. Oni, koji u kongregaciji dvore kod oltara, mogu poput samih kongreganista dobiti sve oprost kongregacije, dokle god traje njihova služba.

9. Svećenici, zakoniti upravitelji kongregacije, već tim samim — bez ikakva drugog obreda — članovi su sa svim pravima one kongregacije, kojom upravljaju, te su dionici svih povlastica i oprost kongregacije.

10. Upravitelj kongregacije, koja je sama po sebi podignuta za mladiće, može ipak u nju primiti i odrasle muževe, pače i oce obitelji. Isto vrijedi u sličnim prilikama i kod kongregacija za ženski spol. Tek se za to hoće važan razlog; no taj se može vrlo lako naći, kada tko promijeni svoj stalež — ako se na pr. oženi — i rad je ostati u prijašnjoj kongregaciji, a nema tamo druge, koja bi bila podesnija za njega.

11. Kongreganisti, jednom valjano primljeni u kongregaciju, ostaju vazda članovi te kongregacije i uživaju sva prava njezina; osim ako sami od svoje volje ostave kongregaciju ili kano nedostojni budu isključeni iz nje. S toga i mogu vazda biti dionici milosti i povlastica kongregacije.

12. Kongreganisti, koji godinu dana ili još dulje nijesu ondje, gdje im je kongregacija, te se presele onamo, otkle ne mogu dolaziti k običnim sastancima kongregacijskim, ako žele i nadalje dobiti oprost, treba da stupe u kongregaciju, koja možda ima u njihovu boravištu te je za njihov stalež, osim da toga ne dopusti upravitelj te kongregacije, ili to priječi drugi koji zakonit razlog, o čemu će suditi upravitelj prijašnje kongregacije.

VII. OBRED KOD SVEČANOGA PRIMANJA U KONGREGACIJU.*

Poslije svečanoga govora razdijele se među kandidatice svijee. Svaka svoju zapali i čeka, dok ne započne obred. Na oltaru treba da je sve priređeno: medalje na vrpčama, sveta voda za blagoslov medalja, diplome ili upisnice, stolac itd. Upravitelj ili drugi koji svećenik ovlašten od njega stupi k oltaru u koti, stoli i plaštu, (može imati i asistenciju, da svečanost bude veća), i sjedne na priređeni stolac malo prema desnoj strani oltara, na kojoj se čita evanđelje. Odozdo na istoj strani uz oltar stane nadstojnica a na protivnoj strani tajnica.

Onda reče

Tajnica. Neka pristupe, koje žele da budu primljene u Marijinu kongregaciju: N. N., N. N. i t. d.

Pozvane pristupaju, pokleknu u sredini pred oltarom, zatim se postave s desna nalijevo jedna do druge tako, da sve u jednom redu stoje obrnute licem k oltaru, a jedan korak udaljene od njega. Svaki od njih ima u desnoj ruci zapaljenu svijeću a u lijevoj posvetnu molitvu napisanu na arak papira, vlastoručno potpisanu i smotanu. Kad su se već sve poredale pred oltarom, tajnica okrenuvši se k upravitelju, koji sjedi na stolcu, veli:

* *Napomena.* Kako ih se redovno više prima u kongregaciju, sastavljeni su obredi u množini. Sluči li se dakle, da se prima pojedinac, obredi se, naravno, govore u jednini.

Tajnica. Velečasni gospodine! Evo ove vuče želja, da u sebi i drugima bude bogoljubnost napram B. D. Mariji, pa vas vruće mole, da bi bile upisane u našu kongregaciju.

Upravitelj. Vrlo se radujem toj vašoj želji, No ipak, da se o njoj potpunije uvjerim, odgovorite jasno na pitanja, što će vam ih postaviti nadstojnica ove kongregacije.

Nadstojnica. Da li uistinu želite biti primljene u ovu kongregaciju, da se u njoj sasvim odate posebnomu štovanju i službi preslavne Djevice i Majke Božje Marije te se kano pod njezinim vodstvom penjete k vrhuncu kršćanske savršenosti i prispijete na prag vječnoga života?

Kandidatice. Želimo od svega srca.

Nadstojnica. Obećavate li, da ćete točno vršiti pravila kongregacije, da ćete one, koji njome ravnaju, djetinjski ljubiti i spremno ih slušati u onom, što se tiče kongregacije?

Kandidatice. Obećavamo.

Nadstojnica. Hoćete li se iskreno trsiti, da u ovoj kongregaciji svojom ljubavi prema B. D. Mariji unapređujete nastojanje oko kreposti, svojom krotkošću brat-sku ljubav, a dobrim primjerima bližnjega?

Kandidatice. Hoćemo.

Nadstojnica. A dokle ćete držati to, što ste obećale pred cijelom kongregacijom?

Kandidatice. Držat ćemo uvijek.

Upravitelj. Obazirući se dakle na vašu želju, kojom se želite sasvim predati B. D. Mariji u ovoj kongregaciji, što je ovdje pod imenom . . . kanonski utemeljena, i njoj uvijek služiti, primamo vas drage volje među prave članove kongregacije.

Sada se govori Ispovijest vjere, gdje je običaj, da je kandidatice mole. To se može tako učiniti, da sve zajedno na glas izmole Vjervanje apostolsko, kako biva kod krštenja. Ako se čini ispovijest vjere, onda upravitelj odmah iza gornjih riječi nastavlja ovako:

Upravitelj. A da vaša posveta bude milija B. D. Mariji, izjavite iz svega srca, da ste u zajednici s Kristom i njegovom zaručnicom svetom Crkvom, i ponovite ispovijest one vjere, koja nas čini djecom njezinom, imajući na pameti riječi svetoga Pavla: »Srcem se vjeruje za pravdu, a ustima priznaje za spasenje.«

Na to kleknu sve kandidatice i držeći u ruci svijecu mole Ispovijest vjere ili sve zajedno, ili samo jedna moli na glas, a druge ponavljaju za njom ustima ili samo srcem.

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje. I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice, mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan; sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih, uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega; odonud će doći suditi žive i mrtve. Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih, oprostjenje grijeha, uskrsnuće tijela, život vječni. Amen.

Ili se moli Vjervanje nicejsko-carigradsko kao u Misi str. 144. Nato upravitelj blagoslova medalje; a međutim se može otpjevati kitica koje Marijine pjesme.

Blagoslov medalja.

R. Pomoć je naša u imenu Gospodina.

O. Koji stvori nebo i zemlju.

R. Gospodin s vama.

O. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemogući vječni Bože, ti ne braniš vajati ili slikati likove tvojih svetih, da svaki put, kad ih pogledamo tjelesnim očima, razmišljamo u pameti djela i sveti život svetaca za to, da ih nasljedujemo.

dostoj se, molimo, blago † slovit i po † svetiti ove medalje, koje su načinjene na čast i spomen blažene Djevice Marije. Majke Gospodina našega Isusa Krista i sv. . . . (ovdje se spomene ime drugoga zaštitnika kongregacije). Daj svakomu, koji bude pred njima častio i poštovao blaženu Djevicu i sv. . . . , da njihovim zaslugama i zauzimanjem postigne od tebe milost u sadašnjosti, a vječnu slavu u budućnosti. Po istom Kristu Gospodinu našem. O. Amen.

Zatim poškropi blagoslovljenom vodom, onda pozove kandidatice, da se posvete B. D. Mariji.

Upravitelj. Jer je posebna i naročita svrha Marijine kongregacije, da njezini članovi budu i ostanu združeni čvrstim vezom ljubavi s Djevicom Majkom Marijom i da se po tom privedu do osobitoga kršćanskoga, prema svojim prilikama pače do apostolskog življenja, dajte se sada svečano pred cijelom kongregacijom sa svim posvetite B. D. Mariji kao svojoj gospodarici, zagovornici i majci, te njoj pred nose stavite svoje obećanje.

Izatoga kleknu kandidatice pred oltar i držeći zapaljenu svijeću u ruci mole sve zajedno glasno i svečano posvetnu molitvu, koju je svaka vlasto-

ručno potpisala. Ako se prima jedna ili dvije, neka svaka napose moli posvetnu molitvu. Vidi je na početku »Kongreganistice«.

Sada dolazi pravo primanje u kongregaciju. Upravitelj veli:

Na veću slavu Božju, na čast B. D. Marije, na duhovno dobro ove kongregacije, po vlasti podijeljenoj mi od sv. Oca pape primam vas N. N. . . u članove naše kongregacije, koja je pod imenom B. D. Marije . . . i sv. N. N. u ovoj crkvi (kapeli) kanonski utemeljena, i činim vas dionicama sviju onih milosti i plodova, sviju povlastica i oprosta, što ih je sv. Rimski Crkva podijelila glavnoj rimskoj kongregaciji. I sad će se vaša imena upisati u Album ove kongregacije, ali neka zauvijek budu upisana na nebu. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Kandidatice jedna za drugom pristupaju pred upravitelja i klečeći predaju mu najprije svijeću, onda posvetnicu; nato upravitelj daje medalju kandidatici najprije da je poljubi, a onda joj je objesi oko vrata veleći:

Primi znak kongregacije na obranu duše i tijela, da po milosti božanske dobrote i s pomoću Marije Majke svoje zavrijediš postići vечно blaženstvo. U ime Oca † i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Zatim upravitelj preda kandidatici diplomu i veli:

Primi diplomu naše kongregacije, koja te proglašuje djetetom B. D. Marije; ali više pokaži vladanjem i bogoljubnošću, da si dijete ove majke. Međutim s dragim Sinom neka Djeva Mati blagoslov ti dostoji se dati.

Napokon moli upravitelj nad novim članovima ovu molitvu:

Primio vas Krist u broj naših članova. Podao vam vrijeme da dobro živite, mjesto da dobro radite, stalnost da ustrajete u dobru i srećno postignete baštinu života vječnoga. I kao što nas danas duhovno spaja bratska ljubav na zemlji, tako se dostojala božanska dobrostivost, koja stvara i miluje ljubav, sjediniti nas s vjernicima svojim na nebesima. Po istom Kristu Gospodinu našem. O. Amen.

Sada neka se pjeva ili naizmjenice moli Marijina pjesma Veliča.

N. Veliča * duša moja Gospodina.

S. I raduje se duh moj * u Bogu spasu mojemu.

N. Što je pogledao na poniženje sluškinje svoje, * jer gle, odsad će me zvati blaženom svi naraštaji.

S. Jer mi čini velike stvari svesilni, * i sveto je ime njegovo.

N. I milosrđe je njegovo od koljena do koljena * onima, koji ga se boje.

S. Pokazuje jakost mišicom svojom, * razasipa one, koji su oholi u mislima srca svojega.

N. Skida s prijestolja silne vladare * i visoko diže ponizne.

S. Napunja gladne dobara * a bogataše otpušta prazne.

N. Štiti Izraela slugu svojega * sjećajući se milosrđa svoga.

S. Kao što je obećao ocima našim. * Abrahamu i potomstvu njegovu do vijeka.

N. Slava Ocu.

S. Kako bijaše.

Nastavlja upravitelj:

R. Potvrdi ovo, Bože, što si izveo u nama.

O. Od svetoga hrama tvojega, koji je u Jeruzalemu.

R. Spasi slugе svoje.

O. Bože moj, koji se ufaju u te.

R. Pošalji im, Gospodine, pomoć iz svetišta.

O. I brani ih sa Siona.

R. Gospodine, usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

R. Gospodin s vama.

O. I s duhom tvojim.

Upravitelj okrenut k novim članovima:

P o m o l i m o s e. Pomozi, Gospodine, molbama našim i dostoj se blagosloviti ove službenice svoje, koje pridružismo kongregaciji B. D. Marije, te podaj, da s pomoću tvoje milosti sveto, pobožno i savjesno živući mogu naše ustanove držati i držeći ih zaslužiti život vječni.

S v i. Amen.

VIII. OBRED, KOJIM SE PROGLAŠUJE I POSTAVLJA NOVO POGLAVARSTVO.

1. Svečani obred.

Poslije svečanoga govora — ako se obred vrši na glavnu svetkovinu kongregacije, kao što je običaj — stupi upravitelj k oltaru — osim da je sam držao govor od oltara — na kojemu su već knjige, što su pripravljene da se predaju. Prijašnje poglavarstvo ukloni se s dosadanjeg svoga mjesta, samo tajnica pođe k oltaru, stane nalijevo, gdje se čita poslanica, i glasno čita ovo:

Tajnica. Na veću slavu Božju, na čast prebl. Bogorodice Djevice Marije i na boljak naše kongregacije, kanonski utemeljene pod imenom B. D. Marije... i sv. N. N. te kao što treba pripojene kongregaciji Primae-Primariae, proglašuju se imena onih, koje su na zadnjem zboru članova i poslije u vijeću držanom kao što

treba odlikovane službama i častima kongregacije.

Za nadstojnicu našoj kongregaciji većinom glasova izabrana je N. N.

Neka pristupi.

Nova nadstojnica pristupi k oltaru i klekne pred upravitelja. Taj joj preda knjigu, u kojoj se nalaze isprave, što se tiču kongregacije (vidi str. 41.) i veli:

Upravitelj. Primi zalog blagoslova, to jest pravila naše kongregacije, koja je od danas povjerena tvojoj brizi. Pokaži se u svemu uzorom dobrih djela, odvažnom i blagom voditeljicom svojih družica u duhu kongregacije. Međutim s dragim Sinom nek ti Djeva Mati svoj blagoslov dostoji se dati.

Nadstojnica zatim ustane, ali ne ide na svoje mjesto, nego stane podalje od oltara prema sredini. Tajnica međutim čita dalje isto tako glasno.

Tajnica. Za pobočnice nadstojnici kongregacije glasovanjem članova određene su:

Za prvu pobočnicu N. N.

Za drugu pobočnicu N. N.

Neka pristupe.

One pristupe i kleknu pred upraviteljem obje zajedno, kao što je prije učinila nadstojnica. Upra-

vitelj pruži objema knjigu o kongregaciji (na pr. ovu ili sličnu knjižicu) i veli:

Upravitelj. Primite knjigu, u kojoj se nalaze upute o kreposti i bogoljubnosti, kojima treba da se unapređuje dobar duh u kongregaciji, pa budite u pomoć vašoj poglavarici, jednodušno i složno s njom bdijte, radite i molite. Međutim s dragim Sinom neka Djeva Mati, blagoslov vam dostoji se dati.

One se na to dignu i stanu prva s desne, druga s lijeve strane nadstojnici.

Tajnica čita dalje:

Tajnica. U vijeću nadstojnice i njezinih pobočnica, držanom prema pravilima kongregacije, s pristajanjem upravlja imenovana je:

Za tajnicu kongregacije i savjetnicu N. N.

Neka pristupi.

Ona pristupi k oltaru i klekne kao i prijašnje. Upravitelj joj pruži Album, t. j. popis pravih članova (vidi str. 41.) i veli:

Upravitelj. Uzmi ovu knjigu, u kojoj su upisana imena pravih članova naše kongregacije, i nastoj vjerno, vodena iskrenom ljubavi, da ta imena budu navijeke zapisana u nebu. Međutim s dragim Sinom neka Djeva Mati, blagoslov ti dostoji se dati.

Tajnica ustane i postavi se s desne strane prvoj pobočnici. Ako je ista tajnica nanovo imenovana, vrati se odmah na svoje prijašnje mjesto kraj oltara i čita dalje:

Tajnica. Isto su tako imenovane redom za savjetnice kongregacije N. N. i N. N... Neka pristupe.

One pristupe k oltaru, prve dvije kleknu pred upraviteljem, ostale pokraj njih s jedne i s druge strane. Upravitelj pruži prvim dvjema zapisnik vijećanja (vidi str. 41.) i veli im:

Upravitelj. Primite knjigu, koja ima bilježiti vaš rad na slavu B. D. Marije i za boljak naše kongregacije. Od Marije, Prijestolja mudrosti, tražite vazda savjeta i budite svojom revnosti čvrsta obrana vjernosti našoj kongregaciji. Međutim s dragim Sinom neka Djeva Mati, blagoslov vam dostoji se dati.

Na to ustanu i one, te se postave jedne s desne strane tajnici a druge s lijeve strane drugoj pobočnici u isti red pred oltarom. Upravitelj prozbori nato nekoliko riječi na pouku novom poglavarstvu, a ono se onda uputi na svoja počasna mjesta.

Na koncu poslije litanija i molitava pjeva se ovakvom zgodom Tebe Boga hvalimo (vidi na str. 94).

Što se tiče ostalih služba i časti, koje se popunjuju u prvom vijećanju iza spomenutoga pro-

glašenja i postavljanja novoga poglavarstva, proglašuju se na idućem zboru ovim obrascem:

Na veću slavu Božju, na čast preblijene Djevice Marije i na boljak naše kongregacije proglašuju se imena onih koje su na vijeću držanom dne . . . , s pristajanjem upravitelja, počašćene ovim službama u kongregaciji:

Zamjenica tajnice N. N.

Učiteljica kandidaticâ N. N.

Blagajnica N. N.

Knjižničarka N. N.

Bolničarka N. N.

Sakristanka N. N.

Čitačica N. N.

Vratarica N. N.

Ako se s važnih razloga ne može držati svečano proglašenje i postavljanje novoga poglavarstva, onda se u istom zboru, u kojem se birala nadstojnica, odmah poslije zbora ovrši ovaj:

2. Manje svečani obred.

Najprije se isprazni klupa, u kojoj sjede nadstojnica i pobočnica. Zatim se čita ovo:

Na veću slavu Božju, na čast blažene Bogorodice Djevice Marije i na boljak naše kongregacije, natpolovičnom većinom glasova izabrana je za nadstojnicu naše kongregacije N. N.

Ostalim glasovima kongregacije određene su za prvu pobočnicu N. N.

Za drugu pobočnicu N. N.

Nato posjedaju izabrane na svoja počasna mjesto, onda se moli ili pjeva Tebe Boga hvalimo (vidi str. 94).

U idućem vijećanju imenuje se tajnica i savjetnica, a u zboru, koji se drži iza toga vijećanja, proglašuje se njihova imena ovako:

Na veću slavu Božju, na čast preblijene Djevice Marije i na boljak naše kongregacije proglašuju se imena onih, koje su u vijeću nadstojnice kongregacije i njezinih pobočnica držanom dne . . . s pristajanjem upravitelja izabrane u poglavarstvo naše kongregacije:

Za tajnicu naše kongregacije i savjetnicu njezinu N. N.

Za ostale savjetnice po redu N. N., N. N. . .

DRUGI DIO.

POBOŽNOSTI I OBIČAJI U MARIJINIM KONGREGACIJAMA.

I. SVAGDANJE MOLITVE.

U jutro.

Tri puta »Zdravo Marijo«.

Zdravo, kraljice, majko milosrđa, živote, slasti i ufanje naše, zdravo!

K tebi vapijemo prognani sinovi Evini, k tebi uzdišemo tugujući i plaćući u ovoj suznoj dolini.

Svrni dakle, odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagoslovljeni plod utrobe svoje.

O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!

100 dana oprosta jedamput na dan. Svake nedjelje oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica; potpun oprost dva puta na mjesec, uz neke uvjete, i u času smrti.

U jutro, opodne i navečer.

Marijo, izabirem te danas za svoju gospodaricu, odvjetnicu i majku.

Čuvaj službenicu, štićenicu i dijete svoje!

Pozdrav anđeoski.

Moli se u subotu navečer i u nedjelju stojeći, inače klečeći.

Anđeo Gospodnji navijestio Mariji, i ona začela po Duhu Svetom.

Zdravo Marijo.

Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj.

Zdravo Marijo.

I Riječ tijelom postala i prebivala među nama.

Zdravo Marijo.

Moli za nas, sveta Bogorodice.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

P o m o l i m o s e. Milost svoju, molimo te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi, koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista Sina tvoga, po mucijegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu Gospodinu našem. — Amen.

100 dana oprosta svaki put, kad se skrušeno i pobožno moli; potpun oprost jedamput na mjesec.

Kraljice neba.

Moli se stojeći u uskrsno vrijeme t. j. od Velike subote na večer pa do uoči Presv. Trojstva mjesto »Anđeo Gospodnji«.

Kraljice neba raduj se, Aleluja.
 Jer, koga si bila dostojna nositi, Aleluja.
 Uskrsnu, kako je rekao, Aleluja.
 Moli za nas Boga! Aleluja.

Veseli se i raduj se, Djevice Marijo,
 Aleluja.

Jer je uskrsnuo Gospodin uistinu,
 Aleluja.

P o m o l i m o s e. Bože, koji si se do-
 stojao razveseliti svijet uskrsnućem Sina
 svoga, Gospodina našega Isusa Krista,
 daj, molimo te, da po njegovoj Majci, Dje-
 vici Mariji, postignemo radosti vječnog
 života. Po istom Kristu Gospodinu našem.
 Amen.

Isto tako 100 dana oprosta uz iste uvjete i
 potpuni oprost jedamput na mjesec.

Navečer.

Tri puta »Zdravo, Marijo«.

Pod tvoju se zaštitu utječemo o sveta
 Bogorodice! Ne prezri nam molitava u
 potrebama našim, nego nas uvijek osloba-
 đaj od svih pogibli, Djevice slavna i bla-
 goslovljena, Gospodo naša, Posrednice
 naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas
 Sinom pomiri, svojemu nas Sinu preporu-
 či, svojemu nas Sinu izruči. Amen.

S dragim Sinom neka Djeva Mati
 Blagoslov nam dostoji se dati.

100 dana oprosta jedamput na dan; oprost od
 7 godina i 7 četrdesetnica svake nedjelje,

II. POBOŽNOST NA OBIČNIM NEDJELJNIM ZBOROVIMA.

1. Nešto prije ure određene za zbor neka
 čitačica čita na glas iz koje pobožne knjige, dok se
 kongreganistice skupljaju.

2. Na zboru neka na posebnom mjestu budu
 pravi članovi, a na posebnom kandidatice. Nad-
 stojnice i pobočnice pa i ostali članovi vijeća ne-
 ka imaju opet posebno počasno mjesto.

3. Točno u određenom uru neka se otpočne
 zbor kakovom Marijinom pjesmom ili, ako to nije
 običaj, molitvom.

Prije pouke.

N. U ime Oca † i Sina i Duha Svetoga.

S. Amen.

N. Dodi, Duše Sveti, napuni srca svojih vjer-
 nih i užezi u njima oganj ljubavi svoje.

Pošalji Duha svojega, i postat će.

S. I obnovit ćeš lice zemlje.

N. P o m o l i m o s e. Bože, koji si svjetlošću
 Svetoga Duha poučio srca vjernika, daj, da u tom
 istom Duhu, što je pravo, mislimo i njegovoj se
 utjeri vazda radujemo. Po Kristu Gospodinu na-
 šemu.

S. Amen.

Zdravo Marijo. S dragim Sinom neka Djeva
Mati blagoslov nam dostoji se dati.

Sada dolazi pouka. Upravitelj u koti i
štoli ide k oltaru ili na propovjedaonicu, da drži
govor. Tim govorom imade se postići troje:

1. Da članovi kongregacije što dublje shvate,
što je kongregacija, čemu njezina pravila i propisi,
te tako usišu pravi duh te divne crkvene uredbe i
sačuvaju ga; pa da nesamo do pravila mnogo dr-
že, već da ih i točno vrše.

2. Da članovi kongregacije što bolje upoznadu
Isusa i Mariju i da ih što nježnije ljube, ne bi li
radosno i ustrajno za tim išli, da svaki dan kao
na krilu svoje nebeske Majke žive, s njom kao
zajedno mole, rade i trpe, i tako Isusu i Mariji
postanu što sličniji.

3. Da se članovi kongregacije učvrste u svo-
jem katoličkom mišljenju i prema tomu uvjere-
nju rade. tvoreći dobra djela, koja odgovaraju
njihovoj dobi, zvanju i položaju.

Poslije pouke.

Poslije pouke pjeva se koja pjesma, zatim se
vrše molitve, kakve su u kojoj kongregaciji po-
sebnim pravilom propisane. Moli se na pr.:

Mala služba B. D. Marije;

ili

Krunica Gospina;

Ova osobito u listopadu.

ili

se mole ili pjevaju:

Litanije Lauretanske.

Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.

Kriste, čuj nas.

Kriste, usliši nas.

Oče nebeski Bože, smiluj se nama.

Sine Otkupitelju svijeta Bože, smiluj
se nama.

Duše Sveti Bože, smiluj se nama.

Sveto Trojstvo jedan Bože, smiluj se
nama.

Sveta Marijo, moli za nas.

Sveta Bogorodice.

Sveta Djevo djevica.

Majko Kristova.

Majko Božje milosti.

Majko prebistra.

Majko prečista.

Majko neoskvrnjena.

Majko nepovrijeđena.

Majko ljubezna.

Majko divna.

Majko dobroga savjeta.

Majko Stvoriteljeva.

Majko Spasiteljeva.

Djevice premudra.

Djevice časna.

Djevice hvale dostojna, moli za nas.
 Djevice moguća.
 Djevice milostiva.
 Djevice vjerna.
 Ogledalo pravde.
 Prijestolje mudrosti.
 Uzroče naše radosti.
 Posudo duhovna.
 Posudo poštovana.
 Posudo uzorna pobožnosti.
 Ružo otajstvena.
 Tornju Davidov.
 Tornju bjelokosni.
 Kućo zlatna.
 Škrinjo zavjetna.
 Vrata nebeska.
 Zvijezdo jutarnja.
 Zdravlje bolesnih.
 Utočište grješnika.
 Utjeho žalosnih.
 Pomoćnice kršćana.
 Kraljice anđela.
 Kraljice patrijarka.
 Kraljice proroka.
 Kraljice apostola.
 Kraljice mučenika.
 Kraljice ispovjedalaca.
 Kraljice djevice.
 Kraljice svih Svetih.

Kraljice bez grijeha istočnoga začeta.
 Kraljice svete krunice.
 Kraljice mira.

Jagančce Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine.
 Jagančce Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.
 Jagančce Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama.

Pod tvoju se zaštitu utječemo o sveta Bogorodice! Ne prezri nam molitava u potrebama našim, nego nas uvijek oslobađaj od svih pogibli, Djevice slavna i blagoslovljena, Gospodo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša! Sa svojim nas Sinom pomiri, svojem u Sinu preporučiti, svojem u sinu izručiti, Amen.

100 dana oprosta jedamput na dan; oprost od 7 godina i 7 četrdesetnica svake nedjelje.

N. Spomeni se zbora svojega.

S. Što si ga zadobila od početka.

N. Molimo za dobrotvore naše.

S. Dostoj se, Gospodine, sve, koji nam dobro čine, poradi imena svojega nagraditi životom vječnim.

N. Molimo za pokojne drugarice.

S. Pokoj vječni daruj im, Gospodine, i svjetlost vječna svijetlila njima.

N. Počivali u miru.

S. Amen.

N. Molimo za braću našu nenazočnu.

S. Spasi slugu svoje, Bože moj, koji se ufaju u te.

N. Pošalji im, Gospodine, pomoć iz svećišta.

S. I brani ih sa Siona.

N. Gospodine, usliši molitvu moju.

S. I vapaj moj k tebi da dođe.

N. Pomolimo se. Brani, molimo, Gospodine, posredovanjem B. Marije vazda Djevice od svake nevolje ovu obitelj i predanu ti od svega srca milostivo je zaštititi od zasjeda neprijateljskih. Po Kristu Gospodinu našem.

S. Amen.

Ovdje dodaj molitvu drugoga sv. zaštitnika kongregacije.

Sveti Anđeli.

Nadstojnik. Anđelima je svojim zapovjedio Bog za tebe.

Svi. Da te čuvaju na svim putovima tvojim.

N. Pomolimo se. Bože, koji se u neiskazanoj providnosti dostojiš slati svete anđele svoje, da nas čuvaju: udijeli nama koji te molimo, da nas vazda brani njihova zaštita i veseli navijeke njihovo društvo. Po Kristu Gospodinu našem

S. Amen.

Sveti Josip.

N. Postavio ga je Gospodarom doma svojega.

S. I poglavicom svega imanja svojega.

N. Moli za nas, sveti Josipe.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Molimo te Gospodine, da nam budu na pomoć zasluge Zaručnika presvete Majke tvoje, da zadobijemo njegovim zagovorom, što ne možemo postići svojom slaboćom. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. S. Amen.

Sveti Alojzije.

N. O kako je lijep čisti naraštaj u sjaju svojem; jer je poznat i kod Boga i kod ljudi.

Moli za nas, sveti Alojzije.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Bože, djelatelju nebeskih darova, koji si u anđeoskom mladiću Alojziju združio divnu nevinost života s jednakom pokorom, daj nam po njegovim zaslugama i molitvama da ga nasljedujemo u pokori, koji ne pođosmo za njim nevinim. Po Kristu Gospodinu našem. S. Amen.

Sveta Agneza.

N. Hvala ti budi, svemogućći, klanjanja i čašćenja dostojni, strašni Oče, što sam po svetom Sinu tvojemu izmakla grožnjama svetogrdnoga silnika i što mojega puta nije okaljalo oskvrnuće tijela.

Moli za nas, sveta Agnezo.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Svemogućí vječni Bože, koji izabireš ono, što je slabo na svijetu, da smetješ jake, podaj nam milostivo, da časteći blaženu Agnezu, djevicu i mučenicu tvoju, osjetimo moć njezina zagovora kod tebe. Po Kristu Gospodinu našem. *S. Amen.*

Sveta Katarina.

N. Dodí, zaručnice Kristova, primi krunu, koju ti je Gospodin pripradio za vjekove.

Moli za nas, sveta Katarino.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Bože, koji si dao zakon Mojsiju na vrhu gore Sinaja i dao da sveti anđeli tvoji na to isto mjesto čudesno prenesu tijelo blažene Katarine djevice i mučenice tvoje, podaj, molimo te, da bismo mi po njezinim zaslugama i zagovoru došli do gore, koja je Krist. Koji s tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova. *S. Amen.*

Sveta Cecilija.

N. Pokorničkom je odorom Cecilija udove krotila, uzdasima Boga molila.

Moli za nas, sveta Cecilijo.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Bože, koji nas veselí godišnjom svetkovinom blažene Cecilije, djevice i mučenice svoje, daj da pobožnim življenjem nasljedujemo njezin primjer, koji joj iskazujemo poštovanjem. Po Kristu Gospodinu našem. *S. Amen.*

Sveta Barbara.

N. Razborite djevice, priredite svoje svjetiljke: evo, Zaručnik dolazi, izidite mu u susret.

Moli za nas, sveta Barbaro.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Bože, koji si među drugim čudesima moći svoje udijelio i u slabom spolu pobjedu mučeništva, podaj milostivo, da mi, koji častimo rođenje blažene Barbare, djevice i mučenice tvoje, stupamo k tebi po njezinim primjerima. Po Kristu Gospodinu našem. *S. Amen.*

Sveta Lucija.

N. Lucijo, zaručnice Kristova, mrzila si stvari ovoga svijeta pa blistaš s anđelima, svojom si krvlju nadvladala neprijatelja.

Moli za nas, sveta Lucijo.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Usliši nas, Bože spase-nje naše: kao što se radujemo svetkovini blažene Lucije, djevice i mučenice tvoje, tako daj, da se naučimo težiti za milom pobožnosti. Po Kristu Gospodinu našem. *S. Amen.*

Sv. Ivana od Arka.

N. Evo Ivane, Djevice Orleanske, koja mnogo moli za svoj narod.

Moli za nas, sveta Ivano.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Bože, koji si čudesno podigao blaženu djevicu Ivanu na obranu vjere i

domovine: daj, molimo, po njezinu zagovoru, da Crkva tvoja svlada neprijateljske zasjede i uživa neprestani mir. Po Kristu Gospodinu našem. S. Amen.

Sveta Anđela Meriči.

N. Ovo je mudra djevica, koju je Gospodin našao, gdje bdije.

Moli za nas, sveta Anđelo.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Bože, koji si htio, da po blaženoj Anđeli procvjeta u Crkvi tvojoj novi zbor posvećenih djevica: daj nam po njezinu zagovoru provoditi anđeoski život, da odričući se svega zemaljskoga zavrijedimo uživati vječne radosti. Po Kristu Gospodinu našem. S. Amen.

Sveta Margareta Marija Alakok.

N. Gine tijelo moje i srce moje, Bože, koji si Bog srca moга i baština moja uvijek.

Moli za nas, sveta Margareto Marijo.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Gospodine Isuse Kriste, koji si neistražljivo blago Srca svoga čudesno otkrio blaženoj djevici Margareti: daj nam po njezinim zaslugama i primjeru, da tebe u svemu i nađa sve ljubeći zavrijedimo u Srcu tvojemu neprestano stanovati. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. S. Amen.

Sveta Terezija od Malog Isusa.

N. Hvalite, djeco, Gospodina, hvalite ime Gospodnje.

Moli za nas, sveta Terezijo.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Gospodine, koji si rekao: Ako ne postanete kao djeca, ne ćete unići u kraljevstvo nebesko, daj nam, molimo, tako u poniznosti i bezazlenosti srca ići stopama svete djevice Terezije, da postignemo vječne nagrade. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. S. Amen.

Sv. Ana.

N. Kraljica ti je nadesno u odjeći vezenoj zlatom.

Moli za nas, sveta Ano.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Bože, koji si se udostojao podijeliti blaženoj Ani milost, da zavrijedi biti majkom Roditeljice jedinorođenoga Sina tvog, podaj milostivo, da nam pomaže kod tebe zaštita one, koju častimo. Po istom Kristu Gospodinu našem. S. Amen.

Sveta Monika.

N. Tko će naći jaku ženu? Vrednija je nego sve dragocjenosti dokraj svijeta.

Moli za nas, sveta Moniko.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Bože tješitelju tužnih i spasenje onih, što se ufaju u te, koji si milosrdno primio pobožne suze, što ih je blažena Monika prolivala za obraćenje sina svoga Augustina: daj, da mi po njihovu zagovoru svoje grijehe oplakujemo i oprostjenje tvoje milosti postignemo. Po Kristu Gospodinu našem. S. Amen.

Sveta Elizabeta.

N. Ruku je svoju otvarala ubogomu i dlane svoje pružala prema siromahu i nije jela kruha svoga u besposlici.

Moli za nas, sveta Elizabeto.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Prosvijetli, milosrdni Bože, srca svojih vjernih i daj nam po slavnim molitvama blažene Elizabete prezirati dobra ovoga svijeta i uživati vazda nebesku utjehu. Po Kristu Gospodinu našem. S. Amen.

Ako je koji član teško bolestan, ili je blaženo u Gospodinu usnuo, to se sada mole iduće molitve, inače se ispuste.

Za bolesne kongreganistice.

N. Pomolimo se za svoju bolesnu drugaricu N. (za svoje bolesne drugarice N. N.)

Svemogućí vjekoviti Bože, vječno spasenje onima, koji vjeruju u te, usliši nas, koji molimo pomoć tvojega milosrđa za nemoćnu službenicu tvoju (za nemoćne službenice tvoje): povrati joj (im) zdravlje, da ti zahvali (-le) u crkvi tvojoj. Po Kristu Gospodinu našem.

S. Amen.

Za pokojnu kongreganisticu.

N. Pomolimo se za pokojnu drugaricu N.

Prikloni, Gospodine, uho svoje k molbama našim, kojima smjerno molimo milosrđe tvoje, da dušu službenice svoje, kojoj si naredio da pođe s ovoga svijeta, postaviš u mjesto pokoja i svjetlosti i učiniš je drugaricom svojih svetaca. Po Kristu Gospodinu našem.

S. Amen.

Zdravo Marijo.

Za pokojne uopće.

Ps. 129.

N. Iz dubine vapijem k tebi, Gospodine, Gospodine usliši glas moj.

S. Nek slušaju uši tvoje glas molitve moje.

N. Ako gledaš na bezakonja, Gospodine, Gospodine, tko će opstati?

S. No u tebe je oproštenje, i radi zakona tvoga čekam tebe, Gospodine.

N. Čeka duša moja riječ njegovu, ufa se duša moja u Gospodina.

S. Od straže jutarnje sve do noći neka se ufa Izrael u Gospodina.

N. Jer je u Gospodina milosrđe i obilno je u njega otkupljenje.

S. I on će otkupiti Izraela od svih bezakonja njegovih.

N. Pokoj vječni daruj im, Gospodine.

S. I svjetlost vječna svijetlila njima.

N. Počivali u miru.

S. Amen.

N. Gospodine, usliši molitvu moju.

S. I vapaj moj k tebi da dođe.

N. Pomolimo se. Bože, oproštenja djelitelju i ljudskoga spasenja ljubitelju, molimo blagost tvoju, da braći, rođacima i dobrotvorima našega zbora, koji su preminuli s ovoga svijeta, po zagovoru blažene Marije vazda Djevice i svih svetaca tvojih dopustiš doći u zajednicu vječnoga blaženstva. Po Kristu Gospodinu našem.

S. Amen.

Nakon tih molitava može se izmoliti još jedna od ovih:

Molitva sv. Bernarda.

N. Spomeni se, o predobrostiva Djevice Marijo, kako se nije nikad čulo, da si ikoga zapustila, koji se tebi u zaštitu utekao, tvoju pomoć zatražio i tvoj zagovor zaprosio. Ovim pouzdanjem obodren utječem se i ja tebi, Djevice djevica, k tebi, Majko, dolazim, pred tobom eto stojim ja grješnica i uzdišem. Nemoj, Majko riječi Božje, prezreti riječi mojih, nego ih milostivo poslušaj i usliši.

S. Amen.

300 dana oprosta svaki put. Poispuni oprost jedamput na mjesec.

Zdravo Kraljice.

N. Zdravo, kraljice, majko milosrđa, živote, slasti i ufanje naše, zdravo! K tebi vapijemo prognani sinovi zvine, k tebi uzdišemo tužujući i plačući u ovoj suznoj dolini. Svrni dakle, odvjet-

nice naša, one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagoslovljeni plod utrobe svoje. O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!

Moli za nas, sveta Bogorodice.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Svemoguću vječnu Bože, koji si sudjelovanjem Duha Svetoga pripremio ti-jelo i dušu slavne Djevice Majke Marije, da bude dostojno prebivalište Sinu tvojemu: daj, da nas ona, koje se s radošću spominjemo, milostivim zagovorom izbavi od sadašnjih zala i od vječne smrti. Po istom Kristu Gospodinu našem.

S. Amen.

N. S dragim Sinom neka Djeva Mati.

S. Blagoslov nam dostoji se dati.

Sada se pjeva koja pjesma u čast Mariji, ako se nije pjevala prije ili poslije pouke; inače, ako je gdje običaj, da se daje blagoslov s Presvetim, pjeva se »Svet, svet, svet,« ili »Tantum ergo« i »Genitori.«

Ako to ne biva, kod svakoga nedjeljnog sastanka upravitelj blagoslovi zbor rukom i veli:

Blagoslov Boga svemogućega Oca i Sina † i Duha Svetoga sašao na vas i ostao vazda. Amen.

Ako je pak gdje običaj, da se na prvom ili zadnjem zboru svakoga mjeseca blagoslivaju i dijele sličice svetih zaštitnika ovoga mjeseca, vidi str. 99.

III. POBOŽNOSTI KOD JUTARNJEG SA- STANKA KONGREGACIJE.

Prije sv. Mise mole se ove molitve:

N. U ime Oca i Sina † i Duha Svetoga.

S. Amen.

N. Dodji, Duše Sveti, napuni srca svojih vjernih i užezi u njima ožanj ljubavi svoje.

Pošalji Duha svojega i postat će.

S. I obnovit ćeš lice zemlje.

N. Pomolimo se. Bože, koji si svjetlošću Duha Svetoga poučio srca vjernih, daj, da u istom Duhu, što je pravo mislimo i njegovoj se utjehi vazda radujemo. Po Kristu gospodinu našem.

S. Amen.

Pjesma.

N. Zdravo, Zvijezdo mora,
Nježna Majko Krista,
Vazda Djevo čista,
Dveri rajskih dvora.

S. Anđeo ti nevin
Pozdrav zbori lijepi,
Mirom nas ukrijepi,
Kvar naknađuj Evin.

N. Veze grijeha ništi,
Ozdravljaaj sljepoću,
Uklanjaaj teškoću,
Sva nam dobra išti.

S. Majkom se pokaži:
Onom, rad nas što je
Posto Dijete tvoje,
Molbe nam prikaži.

N. Djevice nad svima,
Smjerna ko ni koja,
Stvori čeda svoja
Smjernim, nevinima.

S. Daj, da čisti srećno
Žićem putujemo,
K Spasu prispijemo
U veselje vječno.

N. Ocu, Sinu, s njima
Duhu Svetom dika
I čast prevelika,
Ista slava trima.

S. Amen.

N. Moli za nas, sveta Bogorodice.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Dopusti nama slugama svojim, molimo Gospodine Bože, da se neprestano radujemo duševnom i tjelesnom zdravlju i da se slavnim zagovorom blažene Marije vazda Djevice izbavimo od sadašnje žalosti i naužijemo vječne radosti. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Dok se služi sv. Misa, pjevaju se Marijine pjesme ili se moli Gospina krunica ili dio službe B. D. Marije ili moli svak za sebe.

Ako se imade vršiti svečano primanje u kongregaciju, čini se ono poslije evanđelja po obredu, koji se nalazi na str. 56.

Prije pričesti svećenikove mole svi zajedno:

Ispovijedam se Bogu svemogućemu, blaženoj Mariji vazda Djevici, blaženomu Mihovilu Arkandelu, blaženomu Ivanu Krstitelju, svetim apostolima Petru i Pavlu, svim svetima i tebi, oče, da sam vrlo mnogo sagriješio misli, riječi i djelom: moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh. Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, blaženoga Mihovila Arkandela, blaženoga Ivana Krstitelja, sve te apostole Petra i Pavla, sve svete i tebe oče, da se moliš za me Gospodinu Bogu našem.

Poslije sv. pričesti valja da pričesnice ustraju jedno četvrt ure u molitvi zahvaljujući Gospodinu naolikoj milosti. Zatim moli nadstojnica a kongreganistice ponavljaju za njom ovu molitvu:

Dušu Kristova, posveti me.

Tijelo Kristovo, spasi me.

Krvi Kristova, napoj me.

Vodo iz prsi Kristovih, operi me.

Muko Kristova, pokrijepi me.

O dobri Isuse, usliši me.

Među rane svoje sakrij me.

Ne daj, da se odijelim od tebe.

Od neprijatelja zlobnoga brani me.

Na času smrti moje zovni me.

I odredi, da dodem do tebe.

Da sa svetima tvojim hvalim te.

U sve vjekove. Amen.

Nato mole kongreganistice zajedno 5 Očenaša, 5 Zdravo, Marijo i Vjerovanje na namjenu sv. Oca, da dobiju potpuni oprost.

Napokon moli nadstojnica s ostalima Marijinu pjesmu:

*N. Veliča * duša moja Gospodina.*

*S. I raduje se duh moj * u Bogu spasu mojemu.*

*N. Što je pogledao na poniženje sluškinje svoje, * jer gle, odsad će me zvati blaženom svi naraštaji.*

*S. Jer mi čini velike stvari svesilni, * i sveto je ime njegovo.*

*N. I milosrđe je njegovo od koljena do koljena * onima, koji ga se boje.*

*S. Pokazuje jakost mišicom svojom, * razasipa one, koji su oholi u mislima srca svojega.*

*N. Skida s prijestolja silne vladare * i visoko diže ponizne.*

*S. Napunja gladne dobara * a bogataše otpušta prazne.*

*N. Štiti Izraela slugu svojega * sjećajući se milosrđa svoga.*

*S. Kao što je obećao ocima našim * Abrahamu i potomstvu njegovu do vijeka.*

N. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

S. Kako bijaše na početku, tako sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

N. Moli za nas sveta Bogorodice.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

N. Pomolimo se. Brani, molimo, Gospodine, posredovanjem B. Marije vazda Djevice od svake nevolje ovu obitelj i predanu ti od svega srca milostivo je zaštititi od zasjeda neprijateljskih. Po Kristu Gospodinu našem.

S. Amen.

N. S dragim Sinom neka Djeva Mati.

S. Blagoslov nam dostoji se dati.

IV. POBOŽNOST NA SVEČANIM ZBOROVIMA.

Svečani se zborovi drže na glavnu svetkovinu kongregacije, na svetkovinu sv. zaštitnika, kad se proglašuje i postavlja novo poglavarstvo zborna, kad se primaju novi članovi, kad se obnavlja svečana posveta itd.

1.

Kad se svi saberu u crkvi ili kapeli, počinje se svečanost s Dodi, Duše. Ta se pjesma pjeva, ako imade pjevača, inače se moli naizmjenice ovako:

N. U ime Oca † i Sina i Duha Svetoga.

S. Amen.

N. Dodi, Duše presveti, — Sa neba nas posjeti — Zrakom svoje milosti.

S. Dodi, Oče ubogih — Djelitelju dara svih, — Dodi, srca svjetlosti.

N. Tješitelju tako blag, — Ti nebeski Goste drag, — Pun miline hlade tih.

S. Umornima odmore, — U vrućini lahore, — Razgovore žalosnih.

N. Sjaju svijetla blaženog, — Sjaj u srcu puka svog, — Napuni nam dušu svu.

S. Bez božanstva tvojega — Čovjek je bez ičega, — Tone sav u crnom zlu.

N. Nečiste nas umivaj, — Suha srca zalivaj, — Vidaj rane ranjenim.

S. Mekšaj čudi kamene, — Zagrij grudi ledene, — Ne daj nama putem zlim.

N. Svim, što vjeru imaju, — Što se u te ufa-ju, — Sedam svojih dara daj.

*S. Daj nam krepost zaslužnu, — I smrt lije-
pu blaženu, — Daj vjekovit svima raj. Amen.*

N. Pošalji Duha svojega i postat će.

S. I obnovit ćeš lice zemlje.

N. Pomolimo se. Bože, koji si svjetlošću Duha Svetoga poučio srca vjernih, daj, da u istom Duhu, što je pravo mislimo i njegovoj se utjehi vazda radujemo. Po Kristu Gospodinu našem.

S. Amen.

2.

Izatoga se pjeva pjesma u čast B. D. Mariji, ako se nije pjevao »Dodi Duše«. Upravitelj ili propovjednik u kofi i štoli ide k oltaru ili na propovjedaonicu i drži svečani govor. Zatim se pjeva opet pjesma u čast B. D. Mariji.

3.

Potom se ili:

1. svečano obnovi posveta Mariji, što se čini svake godine na glavnu svetkovinu kongregacije (vidi na str. 98.); ili se

2. svečano primaju novi članovi u kongregaciju (vidi str. 56.); ili se

3. proglašuje također postavljane novoga poglavarstva (vidi na str. 64.).

4.

Nakon toga je svečani blagoslov s Presvetim.

Najprije se zapali što je više moguće svijeća na oltaru — dotle ih je moglo gorjeti običnih šest i dvije pred kipom Marijinim — i izloži se Presveto.

Pjevaju se, ili da ne bude predugo, mole se Litanijske lauretske i obične molitve, što se mole na nedjeljnim zborovima.

Za tim se naizmjenice moli ili pjeva »Tebe Boga hvalimo.«

N. Tebe Boga hvalimo, * tebe Gospodino priznajemo.

S. Tebe vječnog Oca * sva zemlja poštuje.

N. Tebi svi anđeli, * tebi nebesa i sve vlasti.

S. Tebi kerubi i serafi * kliču bez prestanka:

N. Svet, svet, svet * Gospodin Bog Sabaot.

S. Puna su nebesa i zemlja * veličanstva slave tvoje.

N. Tebe hvali * slavni apostola zbor,

S. Tebe proroka * dična četa.

N. Tebe mučenika * svijetla vojska,

S. Tebe po svem svijetu * sveta uzvišuje

Crkva.

N. Oca * neizmjernog veličanstva.

S. Časnoga tvojeg istinog * i jedinoga Sina

N. I Svetoga * Tješitelja Duha.

S. Ti Kralju slave * Kriste.

N. Ti si Očev * vjekovječni Sin.

S. Ti, da za naše spasenje postaneš čovjekom, * nisi se strašio krila Djevice.

N. Ti, svladavši oštrinu smrti, * otvorio si vjernima kraljevstvo nebesko.

S. Ti sjediš zdesna Bogu * u slavi Očevoj.

N. Vjerujemo, da ćeš doći * kao Sudac.

Ovdje se klekne.

S. Tebe dakle molimo, pomози svojim slugama, * koje si otkupio dragocjenom krvlju.

N. U vječnoj slavi daj, * da se ubrojimo među svete tvoje.

S. Spasi puk svoj, Gospodine, * i blagoslovi baštinu svoju.

N. I vladaj njima * i uzdiži ih u sve vijeke.

S. Iz dana u dan * blagosivamo tebe.

N. I hvalimo ime tvoje u vijeke * i u vijeke vjekova.

S. Dostoj se, Gospodine, u dan ovaj * sačuvati nas od grijeha.

N. Smiluj se nama, Gospodine, * smiluj se nama.

S. Nek bude milosrđe tvoje, Gospodine, nad nama, * kako se ufamo u tebe.

N. U tebe se, Gospodine, ufam: * o da ne budem postidjen dovijeka!

Svećenik. Blagosivajmo Oca i Sina sa Svetim Duhom.

Svi. Hvalimo i uzvisujemo ga uvijek.

Sveć. Pomolimo se. Bože, čijemu milosrđu nema mjere i čije dobrote je beskrajno blago, premilostivomu veličanstvu tvomu zahvaljujemo na udijeljenim darovima i molimo vazda tvoju blagost: ne ostavi onih, kojima na njihove molbe daješ, što prose, već ih pripravi na buduću nagradu. Po Kristu Gospodinu našem.

S. Amen.

Pjeva se »Tantum ergo« i »Genitori«.

Tantum ergo Sacraméntum
Venerémur cernui,
Et antiquum documéntum
Novo cedat ritui,
Praestet fides suppleméntum
Sensuum deféctui.

Genitori, Genitoque
Laus et jubilatio,
Salus, honor, virtus quoque
Sit et benedictio,
Procedénti ab utroque
Compar sit laudatio. Amen.

V. Panem de coelo praestitisti eis. (Alleluja.)

R. Omne delectaméntum in se habentem.
(Alleluja.)

Oremus.

Deus, qui nobis sub Sacraménto mirábili,
passionis tuae memoriam reliquisti: tribue quaesumus, ita nos Corporis et Sanguinis tui sacra mystéria venerári; ut redemptionis tuae fructum in nobis iugiter sentiámus: Qui vivis et regnas in saecula saeculorum.

R. Amen.

Hrvatski:

Divnoj dakle Tajni ovoj
Klanjajmo se smjerno mi,
Stari zakon žrtvi novoj
Nek se sada ukloni,
Vjera duši čovjekovoj
Nek spoznanje dopuni.

Bogu Ocu, Bogu Sinu
Hvala s pjesmom radosnom,
Slavimo im veličinu,
Častimo ih dušom svom,
K Duhu svetom nek se vinu
Glasi s dikom jednakom. Amen.

R. Kruh s neba dao si njima. (Alleluja.)

O. Koji svaku slast u sebi ima. (Alleluja.)

Pomolimo se.

Bože, koji si nam u divnom Sakramentu ostavio uspomenu muke svoje, podaj nam, molimo, tako častiti sveta otajstva tijela i krvi tvoje, da vazda osjećamo u sebi plod otkupljenja tvojega. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

O. Amen.

Daje se blagoslov s Presvetim, a zatim se mole:

Pohvale Imenu Božjemu
(kao zadovoljština za psovke i kletve.)

Blagosloven budi Bog!

Blagosloveno njegovo sveto Ime!

Blagosloven Isus Krist, pravi Bog i pravi
čovjek!

Blagosloveno Ime Isusovo!

Blagosloveno presveto Srce Isusovo!

Blagosloven Isus u Presvetom Oltarskom Sakramentu!

Blagoslovena velika Bogorodica, presveta Djevice Marija!

Blagosloveno sveto i neoskrvnjeno njezino
Zićeće!

Blagosloveno ime Marije, Djevice i Majke!
Blagosloven sveti Josip, njezin prečisti za-
ručnik!

Blagosloven Bog u svojim anđelima i u svo-
jim svecima!

*Sv. Otac Papa Leon XIII. preporučio je bre-
veom od 2. veljače 1897. ove »Pohvale«, i podijelio
oprost od dvije godine za svaki put, kad se
god javno poslije sv. Mise ili poslije blagoslova s
Presv. Sakramentom izmole. Ovaj oprost može se
namijeniti dušama u čistilištu.*

V. OBNOVA POSVETE MARIJI.

Što su kongreganistice učinile na dan svojega
primanja u kongregaciju — svečano se posvetile
Mariji kao svojoj gospodarici, zagovornici i
majci — to se ima obnoviti svake godine je-
damput. Ta svečana zajednička obnova posvete
kongreganistica B. D. Mariji vrši se na svečanom
zboru o glavnoj svetkovini kongregacije ovim
redom:

Nadstojnica i s njom obje pobočnice pristupe k
oltaru, kleknu i klečeći mole na glas razgovijetno;
polako i sa stankama posvetnu molitvu (vi-
di str. 3.), a kongreganistice je govore za njima.
Iza riječi: »Ja« izrekne svak svoje ime.

Ako je običaj, stave izatoga nadstojnica i po-
bočnice kakav darak na oltar pred noge nebeskoj
Kraljici. Za njima čine to redom sve, dvije po dvi-
je, najprije savjetnice, onda ostale kongreganistice.

VI. NEKE OSOBITE VJEŽBE U MARIJINIM KONGREGACIJAMA.

Napominjemo neke osobite vježbe, koje se od
vajkada vrše u mnogim kongregacijama i koje su
u potpunom skladu s duhom kongregacije, a mno-
go koriste, da se unaprijedi revnost i bogoljubnost
u članovima.

Blagoslov i dijeljenje sličica.

Osim svetaca zaštitnika kongregacije običaj je
svaki mjesec birati i posebne i za kongregaciju i
za pojedine kongreganistice. To se čini ovako:

1. Sličice svetaca, kojih se svetkovina slavi u
jednom istom mjesecu — koliko ih je moguće na-
baviti — neka imadu na naličju tiskan kratak ži-
votopis sveca i istaknute kreposti, u kojima se oso-
bito odlikovao.

2. Te se sličice postave na pladanj ili koša-
ricu takva oblika. Kod prvoga ili zadnjega zbora u
mjesecu na koncu pobožnosti blagoslovi upravitelj
sličice ovom molitvom:

R Pomoć je naša u imenu Gospodina.

O. Koji stvori nebo i zemlju.

R. Gospodin s vama.

O. I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svemoguću vječni Bože, ti ne braniš vajati ili
slikati likove tvojih svetih, da svaki put, kad ih
pogledamo tjelesnim očima, razmišljamo u pameti
djela i sveti život svetaca za to, da ih nasljeduje-

mo: dostoj se, molimo, blago † slovit i po † svetiti ove slike, koje su načinjene na čast i spomen blažene Djevice Marije, Majke Gospodina našega Isusa Krista i sv. . . . (ovdje se spomene ime drugoga zaštitnika kongregacije). Daj svakomu, koji bude pred njima častio i poštovao blaženu Djevicu i sv. . . ., da njihovim zaslugama i zauzimanjem postigne od tebe milost u sadašnjosti a vječnu slavu u budućnosti. Po istom Kristu Gospodinu našem. O. Amen.

Zatim poškropi blagoslovljenom vodom.

3. *Pošto je upravitelj tako blagoslovio sličice, izvuče jednu u ime cijele kongregacije. Pročita na glas ime sveca, kojega je sličicu izvukao, zatim klekne pred oltar i izmoli ovu molitvu:*

Upr. Moli za nas sveti (sveta) N.

S. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Upr. Pomolimo se.

Bože, koji nam svaki mjesec jednoga između svetih naznačuješ kao zaštitnika, podaj milostivo, da po zagovoru blaženoga (blažene) N., kojega (koju) smo ovaj mjesec dobili od tvoje dobrote za zaštitnika (zaštitnicu), osjetimo mi i sav naš rod, prijatelji i neprijatelji naši, snažnu pomoć milosti i ojačani njegovom (njezinom) pomoći uzmožemo se vježbati u onoj kreposti, koju nas je učio (učila) svojim primjerom. Po Kristu Gospodinu našem.

S. Amen.

4. *Tada upravitelj ustane, uzme ostale sličice i podijeli ih među kongreganistice ili pusti da svaka sama izvuče svoju.*

5. *Kongreganistice su dužne poštovati sveca, čiju su sličicu izvukle, na pr. čitati njegov životopis, svaki dan ga zazivati u pomoć ili vježbati se u onoj kreposti, u kojoj se on odlikovao.*

Popis dobrih djela.

Gdje je običaj popisivati dobra djela, što ih vrše članovi kongregacije, biva to ovako:

1. *Kad se otpočinje mjesec svibanj ili devetdnevna, trodnevna pobožnost priprave za kakovu svetkovinu — u gdje kojim kongregacijama biva to na početku svakoga mjeseca — razdijele se ceduljice s natpisom: »Dobra djela u čast B. D. Marije« ili tomu slično, i s navedenim cijelim nizom dobrih djela, što se preporučuju kongreganistima i koja mogu svi lako izvršiti.*

2. *Ta dobra djela treba da su takova, da ih članovi prema prilikama, u kojima žive, nisu dužni činiti, već vršeći ih čine to od ljubavi k B. D. Mariji. Tako bi na pr. na toj ceduljici moglo biti navedeno za učenice:*

Vršit ću sabranije svoje svagdanje razmišljanje. — Slušat ću u radni dan sv. Misu. — Molit ću cijelu kronicu ili treći dio njezin. — Čitat ću duhovno štivo iz života kojeg sveca. — Primat ću sv. pričest svaki tjedan, ili 2 - 3 puta u tjednu, ili svaki dan. — Ispovjedit ću se svakih osam dana. — Pohodit ću Presv. Sakrament. — Kad ću jem udarati sat, reći ću koji pobožni uzdah, na pr. »Slatko Srce Marijino, budi moje spasenje.« — Strpljivo ću podnositi sve protivštine. — Radosno ću se pokoravati naredbama Vijeća. — Prezirat ću

obzir ljudski. — Kad me tko počne hvaliti, svrnut ću razgovor na drugo. — Veselit ću se, kad čujem, da druge hvale. — Preporučit ću družici, da pobudi svaku večer savršeno pokajanje. — Svjetlovat ću prijateljici, da primi sv. sakramente. — Odvratat ću od zlih predstava u kinu i kazalištu, od zlih knjiga i novina. — Nastojat ću da odvratim družicu od rđava društva. — Širit ću dobro štivo. — Nagovarati ću plemenitije znanice, da stupe u kongregaciju. — Udijelit ću milostinju siromahu. — Posjetit ću bolesnu družicu. — Tješit ću žalosnu. — Prisilit ću se da u srcu oprostim i prijazna budem s onom, koja me je uvrijedila. — Sprečavat ću nepristojne razgovore. — Gledat ću da pomirim zavađene. — Molit ću, da nam Bog pošalje svetih svećenika. — Podunirat ću družicu, koja ima redovničko zvanje. — Molit ću, ne bi li Gospodin i mene pozvao u redovnice. — Nastojat ću da nagovorim koju imućniju, neka podupre svećenički podmladak. — Molit ću za misijonare i misijske zvanja. — Skupliat ću marke za misije. — Nastojat ću da što više štedim i uštednjom poduprem misije. — Molit ću za sv. Oca, za raširenje i uzvišenje sv. Crkve. Ustat ću na obranu Crkve, svećenika i redovnika, kad čujem, da ih napadaju. Molit ću za nevine duše, da se očuvaju u nevinosti...

3. Kad se koje od navedenih dobrih djela izvrši, zabilježi se na cedulji znakom, n. pr. zvjezdicom ili jednostavnom crtom. Ako li se pak izvrši koje djelo, koje nije navedeno na ceduljici, pripiše se k ostalima.

4. Ovakove cedulje, na kojima se ne bilježi, tko je izvršio ta djela, metnu se u posebnu za to košaricu. Odatle ih upravitelj uzme i zabilježi izvršena dobra djela u posebnu knjigu.

5. Na idućem zboru pročita upravitelj pred svima uspjeh. N. pr. Prošloga mjeseca svibnja slušalo se 500 sv. Misa, primljeno je 200 sv. pričesti, izmoljeno 1000 Gospinih krunica i t. d. — sve na čast B. D. Marije. Takova dobra djela od ljubavi, a ne pod moraš, naliče na izabrano cvijeće, od kojega seplete vijenac i dariva nebeskoj Kraljici.

Marijino cvijeće.

U drugim opet kongregacijama, osobito u onima, koje su uvedena u sjemeništa, sirotišta i slične zavode, tako te članovi mogu svaki čas u kapelu, vlada ovaj običaj:

Na oltaru kongregacije ili drugom mjestu u kapelici ima košara sa ceduljama. Na svakoj cedulji je napisano samo po jedno dobro djelo. Razumije se samo po sebi, da sam upravitelj oatučuje, što će se na kojoj cedulji napisati; jer je njemu suditi, što je za koju kongregaciju.

U mjesecu svibnju, posvećenom štovanju B. D. Marije, ili za vrijeme priprave pred kojom svetkovinom, izvuče svaka kongreganistica iz te košare jednu cedulju, razmota je i pročita, što je na njoj. Na pr. Pazi na jezik. Budi marljiva i t. d. Cedulju nanovo savije i ostavi u košarici, a što je bilo na njoj, to nastoji izvršiti od ljubavi prema B. D. Mariji.

Osim toga bilo je i ima mnogo drugih lijepih običaja, koji se ne mogu svi navesti u ovoj knjižici. Ima na pr. običaj, da se hodočasti u koje Marijino svetište, da se vrši klanjanje pred izloženim Presv. Otajstvom i t. d.

VII. MOLITVE PRIJE I POSLIJE VIJEĆANJA.

I. Prije vijećanja.

Vijećanje se počinje zazivom Duha Svetoga.

N. U ime Oca † i Sina i Duha Svetoga.

S. Amen.

N. Dodi, Duše Sveti, napuni srca svojih vjernih i užezi u njima ogranj ljubavi svoje.

Pošalji Duha svojega i postat će.

S. I obnovit ćeš lice zemlje.

N. Pomolimo se. Bože, koji si svjetlošću Svetoga Duha poučio srca vjernika, daj, da u tom istom Duhu, što je pravo, mislimo i njegovoj se utjeri vazda radujemo. Po Kristu Gospodinu našem.

S. Amen.

N. Zdravo, Marijo...

S. Sveta Marijo...

N. S dragim Sinom neka Djeva Mati.

S. Blagoslov nam dostoji se dati.

II. Poslije vijećanja.

N. Zahvaljujemo ti svemoguću Bože, na svim dobročinstvima tvojim. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova.

S. Amen.

N. Zdravo, Marijo...

S. Sveta Marijo...

N. S dragim Sinom neka Djeva Mati.

S. Blagoslov nam dostoji se dati.

Ako se radi o važnijoj stvari n. pr. o kandidatima za izbor nadstojnika i t. d., onda se moli »Dodi, Duše Presveti,« kao na str. 92. A poslije se može moliti »Tebe Boga hvalimo«, str. 94.

VIII. GOSPINA KRUNICA.

Krunica se moli ovako: najprije se prekriži i izmoli Vjervanje apostolsko (držeci križić krunice); zatim reci jedan Očenaš (na veće zrno) i tri Zdrave Marije (na tri manja zrna.) Potom ide pet desetaka, a svaka se desetka sastoji od jednoga Očenaša i deset Zdravo Marija. Dok se moli krunica, razmatraju se ova otajstva.

Na tri manja zrna:

1. Isus, koji neka nam umnoži vjeru.
2. Isus, koji neka nam utvrdi ufanje.
3. Isus, koji neka nam usavrši ljubav.

Na desetke:

Krunica radosna:

1. Isus, koga si, Djevice, po Duhu Svetom začela.
2. Isus, koga si, Djevice, idući Elizabeti u pohode nosila.
3. Isus, koga si, Djevice, rodila.

4. Isus, koga si, Djevice, u hramu prikazala.
5. Isus, koga si, Djevice, u hramu našla.

Krunica žalosna.

1. Isus, koji se za nas krvlju znojio.
2. Isus, koji je za nas bičevan bio.
3. Isus, koji je za nas trnjem okrunjen bio.
4. Isus, koji je za nas teški križ nosio.
5. Isus, koji je za nas propet bio.

Krunica slavna.

1. Isus, koji je od mrtvih uskrsnuo.
2. Isus, koji je na nebo uzašao.
3. Isus, koji je Duha Svetoga poslao.
4. Isus, koji je tebe, Djevice, na nebo uzeo.
5. Isus, koji je tebe, Djevice, na nebu okrunio.

Obično se dodaje i šesta desetka za pokojne.

Isus, koji neka se smiluje vjernim mrtvim.

Ova se desetka svrši uzdahom:

Duše vjernih po milosrđu Božjem počivale u miru. — Amen.

Obično se moli treći dio krunice, t. j. 5 Očenaša i 50 Zdravo Marija. Otajstva se radosna razmatraju od prve nedjelje adventske do korizme: žalosna kroz korizmu, a slavna od uskrsa do adventa. Tko svaki dan moli treći dio krunice — to se preporučuje kongreganisticama — može u ponedjeljak i četvrtak razmatrati otajstva radosna, u utorak i petak žalosna, u srijedu, subotu i nedjelju slavna.

Onosti, koji se mogu dobiti, kad se moli krunica, jesu ovi: 100 dana za svaki Očenaš i svaku

Zdravo Mariju; oprost od 10 godina i 10 četrdesetnica, ako se barem treći dio krunice zajednički moli kod kuće ili u crkvi ili u privatnoj bogomolji. Da se ovi oprosti dobiju, treba: 1. da krunicu otaglovi svećenik reda sv. Dominika ili drugi na to ovlašten; 2. da se tako blagoslovljena krunica drži u ruci i prebira zrnca moleći; 3. da se pobožno razmatraju otajstva.

Postije krunice može se dodati molitva:

Pomolimo se. Bože, čiji nam je Jedino-rođenac stekao životom, smrću i uskrsnućem svojim plaću života vječnoga, podaj molimo, da časteći ova otajstva svetom krunicom blažene Djevice Marije i nasljedujemo, što sadržavaju, i postignemo, što obećavaju. Po istom Kristu Gospodinu našem. — Amen.

U mjesecu listopada dodaje se ova molitva na čast sv. Josipu, za koju se dobiva oprost od sedam godina i sedam četrdesetnica, kadgod se javno moli krunica, a poslije nje ona. Inače 300 dana oprosta jedamput na dan.

IX. MOLITVA SV. JOSIPU.

U listopada.

K tebi se, o sveti Josipe, utječemo u svojoj nevolji. (Pošto smo tvoju presvetu zaručnicu za pomoć zamolili, molimo pouzdano i za tvoju pomoć.*) Za ljubav, koja te je sa neoskrvnjenom

*) Te se riječi u zagradama ispuste, ako se nije prije toga molila krunica.

Djevicom i Bogorodicom vezala, i za očinsku ljubav, kojom si Dijete Isusa grlio, smjerno te molimo, da baštinu, koju je Isus Krist svojom krvlju otkupio, milostivo pogledaš te našoj nevolji svojom moći u pomoć pritečeš.

O brižni čuvaru božanske obitelji, brani odbačeno potomstvo Isusa Krista. Ne daj, predragi oče, da nas okuže zabluda i pokvarenost. Budi nama s neba milostivo u pomoći, o naš jaki zaštitniče u borbi sa vlašću tmine. Pa kao što si nekad Dijete Isusa iz najveće pogibli života izbavio, tako i sada brani svetu Crkvu Božju od svih zasjeda neprijateljskih, te nas svakoga pojedinoga tjažno uzmi pod svoje okrilje, da uzmognemo po tvojem izgledu i s tvojom pomoću sveto živjeti, blaženo preminuti i u nebu vječno blaženstvo zadobiti. Amen.

X. MALA SLUŽBA B. D. MARIJE.

Večernja.

Zdravo Marijo (tiho).

R. Bože, u pomoć mi priteci.

O. Gospodine, pohiti da mi pomogneš.

R. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

O. Kako bijaše na početku, tako i sada i vada i u vijeke vjekova. Amen. Aleluja. (Od Sedamdesetnice do Uskrsa: Slava ti, Gospodine, Kralju slave vječite).

Antifona. Dok je Kralj.

Ps. 109.

Reče Gospodin Gospodinu mojemu: * »Sjedi zdesna meni,

Dok ne postavim neprijatelja tvojih * za podnožak nogama tvojim.«

Žezlo sile tvoje raširit će Gospodin sa Siona: * gospoduj posred neprijatelja svojih!

U tebe je vladarska moć na dan vojne tvoje u sjaju svetih; * iz krila prije zore rodio sam te. Gospodin se zakleo i ne će se pokajati: *

»Ti si svećenik do vijeka poput Melkisedeka.«

Gospodin ti je zdesna, * on će skršiti kraljeve u dan gnjeva svojega.

Sudit će narodima, sve će napuniti mrtvacima; * satrt će glave po svoj zemlji.

Pit će s potoka na putu, * zato će podići glavu. Slava Ocu.

Ant. Dok je Kralj za stolom svojim, moj narod pušta miris svoj.

Ant. Lijeva je njegova.

Ps. 112.

Hvalite, djeco, Gospodina, * hvalite ime Gospodnje.

Bilo ime Gospodnje blagosivano * odsada i do vijeka.

Od istoka sunčanoga do zapada * bilo hvaljeno ime Gospodnje.

Uzvišen je nad svim narodima Gospodin, * i nad nebesima je slava njegova.

Tko je kao Gospodin Bog naš, koji prebiva

na visini * i gleda stvari neznatne na nebu i na zemlji?

On diže ubogoga sa zemlje * i iz blata uzvišuje siromaha,

Da ga posadi s poglavicama, * s poglavicama puka svojega.

On daje da nerotkinja prebiva u kući * i čini je majkom, koja se veseli djeci.

Slava Ocu i Sinu * i Duhu svetomu.

Kako bijaše u početku, tako i sada i vazda * i u vijeke vjekova. Amen.

Ant. Lijeva je njegova pod glavom mojom, i desnom me svojom grli.

Ant. Crna sam.

Ps. 121.

Radujem se, kad mi govore: * Idemo u dom Gospodnji.

Već stoje noge naše * na vratima tvojim, Jeruzaleme!

Jeruzaleme, sazidan si kao grad, * u kojem se sve drži skupa.

Tamo se penju plemena, plemena Gospodnja * po zakonu Izraelovu, da slave ime Gospodnje.

Ondje stoje stolice sudačke, * stolice doma Davidova.

Želite mir Jeruzalemu: * Neka budu sigurni, koji te ljube!

Neka vlada mir u utvrdama tvojim * i sigurnost u tornjevima tvojim.

Radi braće svoje i prijatelja svojih * velim: mir tebi!

Radi doma Gospodina Boga našega * želim ti dobro.

Slava Ocu.

Ant. Crna sam ali lijepa, kćeri Jeruzalemske, zato me je ljubio Kralj i uveo me u ložnicu svoju.

Ant. Već prođe zima.

Ps. 126.

Ako Gospodin ne zida kuće, * uzalud se trude koji je zidaju.

Ako Gospodin ne čuva grada, * uzalud bdi, koji ga čuva.

Uzalud vam je rano raniti * i ustajati poslije počinka, koji blagujete kruh boli:

On tek daje san ljubimcima svojim. * Eto sinovi su baština od Gospodina, potomstvo je njegova nagrada.

Što su strijele u ruci jakome, * to su sinovi mladosti.

Blago čovjeku, u koga ih je mnogo: * ne će se postidjeti, kad bude odgovarao neprijateljima svojim na vratima.

Slava Ocu.

Ant. Već prođe zima, minu kiša i ode: ustani, prijateljice moja, i dođi.

Ant. Lijepa si.

Ps. 147.

Hvali, Jeruzaleme, Gospodina, * hvali Boga svojega, Sione.

Jer on utvrđuje prijevornice vrata tvojih, * blagosiva sinove tvoje.

Ograđuje mirom granice tvoje, * hrani te najboljom pšenicom.

Šalje besjedu svoju na zemlju, * brzo teče riječ njegova.

Daje snijeg kao vunu, * sipa maglu kao pepeo. Baca grad svoj kao zalogaje, * tko će podnijeti studen njegovu?

Šalje riječ svoju i sve se topi, * duva vjetrom svojim i teku vode.

Javlja riječ svoju Jakovu, * naredbe i sudove svoje Izraelu.

Ne čini tako ni jednome narodu * i sudova im svojih ne objavljuje.

Slava Ocu.

Ant. Lijepa si i slatka u milinju svojem, sveta. Bogorodice.

Malo poglavlje.

Od početka i prije vjekova sam bila stvorena i ne ću prestati nikada, i služila sam pred njim u svetom šatoru.

O. Bogu hvala.

Hi man.

Zdravo, Zvijezdo mora,
Nježna Majko Krista,
Vazda Djevo čista,
Dveri rajskih dvora.

Anđeo ti nevin
Pozdrav zbori lijepi,
Mirom nas ukrijepi,
Kvar naknađuj Evin.

Veze grijeha ništi,
Ozdravljaj sljepoću,
Uklanjaj teškoću,
Sva nam dobra išti.

Majkom se pokaži:
Onom, rad nas što je
Posto Dijete tvoje,
Molbe nam prikaži.

Djevice nad svima,
Smjerna ko ni koja,
Stvori čeda svoja
Smjernim, nevinima.

Daj, da čisti srećno
Žićem putujemo,
K Spasu prispijemo
U veselje vječno.

Ocu, Sinu, s njima
Duhu Svetom dika
I čast prevelika,
Ista slava trima.

Amen.

R. Milost se razlila po usnama tvojim.
O. Zato te je blagoslovio Bog zauvijek.
Ant. Blažena Majko.

Magnifikat.

Veliča * duša moja Gospodina.
I raduje se duh moj * u Bogu spasu mojemu.
Što je pogledao na poniženje sluškinje svoje, *
jer gle, odsad će me zvati blaženom svi naraštaji.

Jer mi čini velike stvari svesilni, * i sveto je ime njegovo.

I milosrđe je njegovo od koljena do koljena * onima, koji ga se boje.

Pokazuje jakost mišicom svojom, * razasipa one, koji su oholi u mislima srca svojega.

Skida s prijestolja silne vladare * i visoko diže ponizne.

Napunja gladne dobara * a bogataše otpušta prazne.

Štiti Izraela slugu svojega * sjećajući se milosrđa svoga.

Kao što je obećao ocima našim * Abrahamu i potomstvu njegovu do vijeka.

Slava Ocu.

Ant. Blažena Majko i netaknuta Djevice, slavna Kraljice svijeta, zagovaraj nas kod Gospodina.

R. Gospodine smiluj se.

O. Kriste smiluj se. Gospodine smiluj se.

R. Gospodine, usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

Pomolimo se.

Dopusti nama slugama svojim, molimo, Gospodine Bože, da se neprestano radujemo duševnom i tjelesnom zdravlju i da se slavnim zagovorom blažene Marije vazda Djevice izbavimo od sadašnje žalosti i naužijemo vječne radosti. Po Kristu Gospodinu našem.

Spomen svetih.

Ant. Svi sveti Božji udostojte se moliti za spasenje naše i svih ljudi.

R. Radujte se u Gospodinu i klikćite, pravednici.

O. I dičite se svi, koji ste čestita srca.

Pomolimo se.

Zakriljaj, narod svoj Gospodine, i drži ga neprestano u svom okrilju, jer se on uzda u zaštitu sv. Petra i Pavla i drugih apostola tvojih.

Svagdje nas pomagali, molimo, Gospodine, svi sveti tvoji, da osjećamo njihovu zaštitu, dok se sjećamo njihovih zasluga. Daj mir svoj našem vremenu i otjeraj od Crkve svoje svaku pakost. Blagoslovno ravnaj život, čine i želje naše i svih slugu svojih na stazi spasenja. Dobrotvorima našim naplati vječnim dobrima, a svim vjernim mrtvima daj pokoj vječni. Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu tvomu. Amen.

R. Gospodine usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

R. Blagosivajmo Gospodina.

O. Božu hvala.

R. Duše vjernih po milosrđu Božjem počivale u miru.

O. Amen.

R. Gospodin nam dao svoj mir.

O. I život vječni. Amen.

Povečerje.

Zdravo Marijo (tiho).

R. Obrati nas, Bože Spasitelju naš.

O. I odvрати srdžbu svoju od nas.

R. Bože, u pomoć mi priteci.

O. Gospodine, pohiti da mi pomogneš.

Slava Ocu. Aleluja (Od Sedamdesetnice do Uskrsa: Slava Ti, Gospodine, Kralju slave vječite).

Ps. 128.

Mnogo su me tlačili od mladosti moje * —
nek reče Izrael —

Mnogo su me tlačili od mladosti moje, * ali
me nisu nadvladali.

Na leđima su mojim kovali grješnici, * produ-
živali su bezakonje svoje.

Pravedni Gospodin posijeće šije grješničke. *
Smeli se i uzmakli svi, koji mrze Sion.

Postali kao trava na krovu, * što povene prije
nego se počupa;

Žetelac ne napunja njom ruke svoje * ni na-
ručja svoga vezač snopova,

I koji prolaze, ne govore: »Blagoslov Gospod-
nji bio na vama! * Blagosivamo vas imenom Go-
spodnjim.«

Slava Ocu.

Ps. 129.

Iz dubine vapijem k tebi, Gospodine, * Gospo-
dine, usliši glas moj.

Nek slušaju uši tvoje * glas molitve moje.

Ako gledaš na bezakonja, Gospodine, * Go-
spodine, tko će opstati?

No u tebe je oproštenje, * i radi zakona tvoga
čekam tebe, Gospodine.

Čeka duša moja riječ njegovu, * ufa se duša
moja u Gospodina.

Od straže jutarnje sve do noći * neka se ufa
Izrael u Gospodina.

Jer je u Gospodina milosrđe * i obilno je u
njega otkupljenje.

I on će otkupiti Izraela * od svih bezakonja
njegovih.

Slava Ocu.

Ps. 130.

Gospodine, ne nadima se srce moje, * niti se
uznose oči moje.

Ne idem za onim, što je veliko, * ni za čude-
snim, što je iznad mene.

Da nisam ponizno osjećao, * već uzdizao du-
šu svoju,

Kao s naprščetom, što još sisa mater, * postu-
palo bi se s dušom mojom.

Nek se ufa Izrael u Gospodina * sad i u
vjekove.

Slava Ocu.

Himan.

O Stvorče svijeta, sjeti se,

Da rađajuć se nekada,

Ti naše tijelo obuče

U tijelu čiste Djevice.

O Gospo, Majko milosti,

Ti slatka Majko blagosti,

Od dušmanina štiti nas

I brani nas u smrtni čas.

Sva slava tebi, Isuse,
Kog rodi Djeva Marija
I Ocu s Duhom prebлагим
U vječne vijeke vjekova. Amen.

Malo poglavlje.

Ja sam majka lijepe ljubavi i straha i znanja
i svetoga ufanja.

O. Bogu hvala.

R. Moli za nas, sveta Bogorodice.

O. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Ant. Pod tvoju se zaštitu.

Sad otpuštaš slugu svoga, Gospodine, po riječi svojoj u miru,

Jer vidješe oči moje spasenje tvoje,

Koje si pripradio pred licem sviju naroda.

Svijetlo na rasvijetljenje krivobožaca i slavu puka svoga izraelskoga.

Slava Ocu.

Ant. Pod tvoju se zaštitu utječemo, o sveta Bogorodice! Ne prezri naših molitava u potrebama, već nas uvijek uslobađaj od svih pogibija, Djevice slavna i blagoslovljena.

R. Gospodine, smiluj se.

O. Kriste smiluj se. Gospodine smiluj se.

R. Gospodine, usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

Pomolimo se.

Štitio nas, Gospodine, slavni zagovor blažene i slavne vazda Djevice Marije i priveo nas u život vječni. Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu

tvojem, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog u vijeke vjekova.

O. Amen.

R. Gospodine usliši molitvu moju.

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

R. Blagosivajmo Gospodina.

O. Bogu hvala.

Blagoslovio nas i čuvao svemogućí i milosrdni Gospodin Otac i Sin i Duh Sveti.

O. Amen.

Sada reci jednu od antifona B. Djevice već prema vremenu.

Od večernje u subotu pred 1. nedjeljom Adventa do večernje na Svijećnicu uključivo:

Slavna Majko Spasitelja,
Rajska dveri milostivna,
Koja vjerne vodiš k sreći,
Iznad mora zvijezdo divna!
O pomози palom svijetu,
Koji želi ozdravljenje,
Ti, što rodi Stvorca svoga
Prirodi na udivljenje.
Čuvši pozdrav Gabrijela
Donese nam život svima,
Djevom začé, Djevom osta;
Smiluj nam se grješnicima!

U Adventu.

R. Anđeo Gospodnji navijestio Mariji.

O. I ona začela po Duhu Svetomu.

Pomolimo se

Milost svoju, molimo te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi, koji smo po Anđelovu naviještenju spoznali utjelovljenje Krista Sina tvoga, po mucij njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu Gospodinu našem.

O. Amen.

R. Božanska pomoć ostala vazda s nama.

O. Amen.

Od Božića do Svijećnice.

R. Po porođaju si, Djevice, neoskvrnjena ostala.

O. Bogorodice, zagovaraj nas.

Pomolimo se.

Bože, koji si po plodnom djevičanstvu blažene Marije darovao ljudskome rodu dobra vječnoga spasenja, podaj, molimo te, da osjetimo zagovor one, po kojoj smo zavrijedili primiti početnika života, Gospodina našega Isusa Krista, Sina tvoga.

O. Amen.

R. Božanska pomoć ostala vazda s nama.

O. Amen.

Od Svijećnice do Uskrsa.

Rajska kruno, rajska slavo,
 Anđeoska Gospo, zdravo!
 Ti si korijen, ti si vrata,
 S kojih sinu svjetlost zlata;
 Ti si ljiljan djevičanstva,
 Ti si nakit čovječanstva;
 Zdravo, puna svih milina,
 Moli za nas svoga Sina!

R. Učini me dostojnim da te hvalim, sveta Djevice.

O. Daj mi jakosti protiv neprijatelja tvojih.

Pomolimo se.

Podaj, milosrdni Bože, zaštitu slabosti našoj, da mi, koji spominjemo svetu Bogorodicu, s pomoću njezina zagovora ustanemo iz svojih bezakonja. Po istom Kristu Gospodinu našem.

O. Amen.

R. Božanska pomoć ostala vazda s nama.

O. Amen.

Od Uskrsa do Presv. Trojstva.

Kraljice neba, raduj se, aleluja,

Jer koga si bila dostojna nositi, aleluja.

Uskrsnu, kako je rekao, aleluja.

Moli za nas Boga, alleluja.

R. Raduj se i veseli se, Djevice Marijo, aleluja.

O. Jer uskrsnu Gospodin uistinu, aleluja.

Pomolimo se.

Bože, koji si se dostojao razveseliti svijet uskrsnućem Sina svoga Gospodina našega Isusa Krista, daj, molimo te, da po njegovoj Majci Djevici Mariji postignemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu Gospodinu našem.

O. Amen.

R. Božanska pomoć ostala vazda s nama.

O. Amen.

Od Presv. Trojstva do Adventa.

Zdravo Kraljice, majko milosrđa, živote, slasti i ufanje naše, zdravo! K tebi vapijemo prognani sinovi Evini. K tebi uzdišemo tugujući i plačujući u

ovoj suznoj dolini. Svrni dakle, odvjetnice naša, one svoje milostive oči na nas te nam poslije ovoga progona pokaži Isusa, blagoslovljeni plod utroga te svoje. O blaga, o mila, o slatka Djevice Marijo!

R. Moli za nas, sveta Bogorodice.

O. Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.
Pomolimo se.

Svemoguć, vječni Bože, koji si sudjelovanjem Duha Svetoga pripremio tijelo i dušu slavne Djevice Majke Marije, da bude dostojno prebivalište Sinu tvojemu: daj, da nas ona, koje se s radošću spominjemo, milostivim zagovorom izbavi od sadašnjih zala i od vječne smrti. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

R. Božanska pomoć ostala vazda s nama.

O. Amen.

XL. MALA SLUŽBA NEOKALJANOG ZAČEĆA.

Jutrenja.

R. Usta moja,¹ pobožno sada hvalu dajte

O. Majci Božjoj Djevici i nju proslavljajte.

R. U pomoć,² o Gospo, meni ti pohiti,

O. Od dušmanske ruke moćno me zaštiti.

R. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

O. Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke. vjekova. Amen.

Svi: Aleluja. (Od Sedamdesetnice do Uskrsa mjesto »Aleluja« reci: Hvala ti, Gospodine, Kralju slave vječite).

¹ Načini palcem križ na ustima.

² Prekrsti se vazda kod ovoga retka.

Pjesan.

Zdravo, rajska Kraljice,
Gospo zemnih strana,
Zdravo, zvijezdo danice,
Djevo odabrana!

Zdravo, puna milosti,
Puna svijetla divna:
Hiti svijetu u pomoć,
Gospo milostina.

Oduvijek odabra te
Bog za Majku Sinu,
Po kom stvori ovaj svijet
I neba visinu.

Višnji na te Zaručnik
Sasu milje svako,
Tužni prijestup Adamov
Nije te se tako. Amen.

R. Odabra nju Gospodin, unaprijed odaora
nju.

O. U šatoru svojem nastani nju.

R. Gospo, usliši molitvu moju

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

Pomolimo se.

Sveta Marijo, kraljice neba, majko Gospodina našega Isusa Krista i Gospo svijeta, koja nikoga ne zapuštaš i nikoga ne odbijaš; pogledaj, Gospo, na me ljubezno i milostivo, te mi u dragog Sina svoga isprosi oprostjenje sviju grijeha, da ja, koja sad pobožno štujem sveto i bezgriješno tvoje Začće, primim jednoć nagradu vječnoga blaženstva iz ruku onoga, ko ga si Djevice rodila, Gospodina

našega Isusa Krista. Koji s Ocem i s Duhom Svetim živi i kraljuje u potpunom jedinstvu Bog u vijeke vjekova. Amen.

R. Gospo, usliši molitvu moju,

O. I vapaj moj k tebi da dođe.

R. Blagosivajmo Gospodina,

O. Božu hvala.

R. Duše vjernih po milosrđu Božjem počivale u miru.

O. Amen.

Prvi čas.

R. U pomoć, o Gospo, meni ti pohiti,

O. Od dušmanske ruke moćno me zaštititi.

R. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

O. Kako bijaše na početku, tako i sada i va-
zda i u vijeke vjekova. Amen.

S. Aleluja. (ili Hvala ti, Gospodine, Kralju
slave vječite.)

Pjesan.

Zdravo, mudra Djevice,

Dome Božji vrijedan,

Što ga sedam stupova

I stol krasi jedan.

Ljagom nikad nikakvom

Okaljana nisi,

Još u tijelu majčinu

Sveta bila ti si.

Ti si majka živima,

Dver si svetim svima,

Jakovljeva zvijezda si

Gospa, anđelima.

Davlu si štrahovita

Kao vojska cijela:

Lukom našom budi ti,

Štitom duše, tijela. Amen.

R. On je stvorio u Duhu Svetom.

O. I stavi je na sva djela svoja.

R. Gospo usliši itd. (kao kod Jutrenje na str.
123. i 124. redci i molitva sa završetkom).

Treći čas.

R. U pomoć, o Gospo, meni ti pohiti,

O. Od dušmanske ruke moćno me zaštititi.

R. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

O. Kako bijaše na početku, tako i sada i va-
zda i u vijeke vjekova. Amen.

S. Aleluja. (ili Hvala ti, Gospodine, Kralju
slave vječite.)

Pjesan.

Zdravo škrinjo zavjetna,

Trone Salamuna,

Lijepa dugo, kupino

Divne vatre puna.

Šibiko procvjetala,

Runo Gedeona,

Zatvoreni ulaze

I mede Samsona.

Uklonit je trebalo

Od nebeskog Kralja

Kal, što majku Evu nam

Nekada okalja.

Griješ ni koji ne smio
 Da se one hvati,
 Koja bit je imala
 Slavna Božja Mati. Amen.

R. Ja stanujem u najvišim visinama.
 O. I prijesto je moj u oblačnom stupu.
 R. Gospo usliši . . . (str. 123. i 124.).

Šesti čas.

R. U pomoć, o Gospo, meni ti pohiti,
 O. Od dušmanske ruke moćno me zaštititi.
 R. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.
 O. Kako bijaše na početku, tako i sada i va-
 zda i u vijeke vjekova. Amen.

S. Aleluja (ili Hvala ti, Gospodine, Kralju
 slave vječite.)

Pjesan.

Zdravo, Djevo rodiljo,
 Crkvo Trojstva sveta,
 Skrovište nevinosti,
 Milje rajskih četa.

Tužnih ljudi utjeho,
 Vrte pun ljupkoće,
 Vita palmo strpljiva
 I cedru čistoće.

Svećenička zemlja si
 Sva blagoslovljena,
 Sveta si, bez istočne
 Ljage porođena.

Krasni grad si Višnjega,
 Ulaz s istoka si,
 Sva je milost u tebi,
 Čudo jedno sva si. Amen.

R. Kao ljiljan među trnjem.
 O. Tako je prijateljica moja među kćerima
 Adamovim.

R. Gospo usliši . . . (str. 123. i 124.).

Deveti čas.

R. U pomoć, o Gospo, meni ti pohiti,
 O. Od dušmanske ruke moćno me zaštititi.
 R. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.
 O. Kako bijaše na početku, tako i sada i va-
 zda i u vijeke vjekova. Amen.

Svi. Aleluja. (ili Hvala ti, Gospodine, Kralju
 slave vječite.)

Pjesan.

Zdravo, grade zaklona,
 Tvrdo Davidova
 Puna svakog oružja,
 Najčvršćih zidova.

Ljubavlju si gorjela
 U začecu svome,
 Strašnu moć si satrla
 Zmaju paklenome.

Jaka ženo Judito,
 Djevo Abisago,
 Koja mjesto Davida
 Grliš Dijete drago.

Rahel negda Egiptu
 Rodi hranitelja
 A Marija donese
 Svijetu Spasitelja. Amen.

- R. Sva si lijepa, prijateljice moja.
 O. I ljage istočne ne bijaše nikad na tebi.
 R. Gospo usliši . . . (str. 123. i 124.).

Večernja.

- R. U pomoć, o Gospo, meni ti pohiti.
 O. Od dušmanske ruke moćno me zaštititi.
 R. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.
 O. Kako bijaše na početku, tako i sada i
 vezda i u vijeke vjekova. Amen.

Svi. Aleluja. (*ili* Hvala ti, Gospodine, Kralju
 slave vječite).

Pjesan.

Zdravo, sate Ahazov,
 Kojim sunce pođe
 Deset crta unatrag,
 I Spasitelj dođe.
 Da čovjek iz bezdana
 Uziđe u vise,
 Malko ispod anđela
 Višnji ponizi se.
 Ovim Suncem Marija
 Sva je obasjana,
 U začecu blista se
 Kao zora rana.

Bijela ko u trnju lijer
 Zmiji glavu gazi,
 Lijepa poput mjeseca
 Dovodi nas k stazi. Amen.

- R. Ja učinih, da se rodi svijetlo neugasivo.
 O. I kao magla prekrih svu zemlju.
 R. Gospo, usliši (str. 123. i 124.).

Povečerje.

- R. Obratio nas, Gospo, umilostivljen tvojim
 molitvama Isus Krist Sin tvoj.
 O. I odvratio srdžbu svoju od nas.
 R. U pomoć, o Gospo, meni ti pohiti.
 O. Od dušmanske ruke moćno me zaštititi.
 R. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.
 O. Kako bijaše na početku, tako i sada i va-
 zda i u vijeke vjekova. Amen.
Svi. Aleluja (*ili* Hvala ti, Gospodine, Kralju
 slave vječite).

Pjesan.

Zdravo, Majko Djevice
 Sveđ u cvatu punom,
 Milostiva Kraljice
 Sa zvjezdanom krunom.
 Od anđela čistija,
 Zlatnu noseć halju,
 S desne strane stala si
 Nebeskome Kralju.

Daj, o Majko milosti,
Nado prestupnika,
Zvijezdo jasna nad morem,
Luko utopnika,

Daj nam, dveri nêbeska
I bolesnih zdravlje,
Vidjet Kralja višnjega
I svetačko slavlje. Amen.

R. Ulje je izliveno ime tvoje, Marijo.

O. Sluge te tvoje ljube veoma.

R. Gospo, usliši (str. 123. i 124).

Preporuka.

Molitvama evo smo
Hvalu tebi dali,
Blaga Djevo, primi ih
Kao darak mali.

Sretno putem vodi nas,
A u smrtnoj grozi,
Mila Majko Marijo
Grješne nas pomози! Amen

O. Bogu hvala.

XII. DODATAK

Da kongreganisticama što dulje u pameti o-
stane uspomena na njihovu crkvu ili kapelu, u
kojoj su se posvetile blaženoj Djevici Mariji, gdje
su dobile nebrojene milosti, običaj je u mnogim
kongregacijama:

1. Crkvu ili kapelu a osobito oltar, što ljepše
resiti, da im to sveto mjesto što više omili.

2. Imena članova napisati na lijepo izrađenim
pločama, i to na posebnoj ploči:

imena sviju, koje su se upisale u tu kon-
gregaciju;

imena odsutnih članova;

imena pokojnih članova;

imena onih, koji su u kongregaciji imali časti:
sve nadstojnice i pobočnice;

imena onih, koji u to vrijeme pripadaju kon-
gregaciji, i to ovim redom: na prvom mje-
stu nadstojnica, pobočnica, savjetnica, o-
stale službenice, članovi i napokon kandi-
datice;

3. Da se svake godine jedamput, obično na
glavnu svetkovinu, dađe članovima uspomena na
kongregaciju, n. pr. lijepa sličica, a na njenu na-
ličju popis sviju članova, koji pripadaju kongre-
gaciji, odsutnih, koji su se javili te godine, i po-
kojnih, koji su te godine umrli.

TREĆI DIO.

RAZLIČNE OPĆE MOLITVE.

Jutarnja molitva.

U ime Oca i Sina † i Duha Svetoga.
Amen..

O č e naš. Z d r a v o, M a r i j o. V j e-
r u j e m.

Slatko Srce mog Isusa,

Daj da te ljubim sve to više!

Blagoslovljeno neka bude Presveto
Trojstvo i nerazdijeljeno Jedinstvo: Bog
Otac, koji me je stvorio; Bog Sin, koji me
je otkupio; Bog Duh Sveti, koji me je po-
svetio.

Blagoslovljeno neka bude sveto i bez-
grješno začecje blažene Djevice Marije,
Majke Božje.

K l a n j a m ti se prebonizno, svemo-
gući i vječni Bože. Vjerujem u te
svom dušom svojom, i vjerujem sve, što me
učiš po svetoj Crkvi svojoj; jer si sve to
objavio ti, koji si sama mudrost i istina.
— U f a m se u te, o Bože moj, da ćeš mi
po zaslugama muke i smrti Isusove udije-
liti ovdje oproštenje grijeha, a na drugom
svijetu život vječni, jer si ti sam to obećao,
koji si milostiv, svemoguć i vjeran u obe-

ćanju. — Ljubim te, Bože moj, od
svega srca svoga, više od sviju stvari, za-
radi tebe samoga i neizmjerne dobrote
tvoje. — Radi ove ljubavi k a j e m se:
žao mi je od svega srca, što sam ikada u-
vrijedila neizmjernu dobrotu tvoju. Mrzim
na svaki grijeh, kao na najveće zlo i volim
prije umrijeti negoli tebe, predrađi Bože,
i najmanjim svojevolumnim grijehom u-
vrijediti.

Z a h v a l j u j e m ti svesrdno, Bože
moj, na svim darovima, što sam ih primila
od tebe, navlastito, što si me očuvao no-
ćas od nagle smrti i od svakoga zla.

P r e d a j e m u tvoje ruke dušu i tije-
lo svoje. Prikazujem ti život svoj i sve,
štogod imam, a osobito svekolike današ-
nje misli, riječi i djela, sve teškoće i ne-
volje ovoga života, koje sam pripravna
dragovoljno primiti iz ruke tvoje za pokor-
u grijeha svojih i od ljubavi k tebi, da
uгодim presvetoj volji tvojoj. Sve ovo sje-
dinjujem s neizmjernim zaslugama muke i
smrti Gospodina našega Isusa Krista, bla-
žene Djevice Marije i sviju svetih.

Primi ovo Gospodine, na veću slavu
imena svoga, na čast prečiste Djevice Ma-
rije, svetoga Anđela čuvara moга i sviju
svetih; u zahvalu za primljena nebrojena

dobra i kao pokoru za sve grijehe moje: za duše vjernih mrtvih i najposlije zato, da dobijem oprost, što ih danas mogu dobiti.

Svagdanja molitva članova Apostolstva molitve, koja se preporučuje svakomu:

Božansko Srce Isusovo, prikazujem ti ro bezgrješnom Srcu Marijinu sve molitve, djela i trpljenja ovoga dana u naknadu za naše uvrede i na sve one nakane, na koje se ti neprestano prikazuješ na oltaru. Osobito ti ih prikazujem za sv. Crkvu, sv. Oca Papu i za sve potrebe, koje su ovoga mjeseca i dana preporučene članovima Apostolstva molitve. Amen.

O Gospodo moja, o Majko moja! Tebi se sva prikazujem i da pokažem, kako sam ti odana, poklanjam ti danas oči svoje, uši svoje, usta svoja, srce svoje, naprosto svu sebe. Jer sam dakle sva tvoja, o dobra Majko, čuvaj me i brani me kao stvar i svojinu svoju. — Zdravo, Marijo.

U napasti reci:

O Gospodo moja, o Majko moja! Spomeni se, da sam tvoja, čuvaj me i brani kao stvar i svojinu svoju.

Anđele, čuvaru žića moć,

Tebi me dragi predao Bog,

Danas me ravnaj, prosvjetlji me ti, Vlada me, čuvaj od zala me svih.

Svi sveci i svetice Božje, sveta N., zaštitnice moja, molite za me, branite me od svakoga zla duše i tijela i privežite me u život vječni. Amen.

Blagoslov Boga svemogućega Oca i Sina i Duha Svetoga sašao na me i ostao vazda sa mnom. Amen.

Andeo Gospodnji...

Večernja molitva.

Svemogući vječni Bože, padam na koljena pred tobom i klanjam se tebi, Bogu živomu i pravomu, stvoritelju, otkupitelju i posvetitelju svomu. Vjerujem u te, vječna istino! Ufam se u te, milosrđe beskrajno! Ljubim te, dobroto neizmjerena! Zahvaljujem ti na svim darovima, osobito, što si me danas milostivo sačuvao od svakoga zla duše i tijela.

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Premilostivi Bože, prosvjetli mi pamet, da se sjetim svoju grijeha, u koje sam danas upala; potakni mi volju, da se skrušeno pokajem, što sam uvrijedila tebe, najveće dobro.

Ispitaj se sada, što si danas sagriješila misli, riječi, djelom i ne čineći, što si bila dužna.

Smiluj mi se, Bože, po velikom milosrđu svojem! Poznajem preveliku zloću svoju, ali poznajem i neizmjereno milosrđe tvoje. U nj se ufam i žalim, Bože moj, od svega srca svojega, što sam uvrijedila tebe, neizmjereno dobro, koga ljubim više nego išta drugo. Kamo sreće, da sam prije umrla, nego tebe uvrijedila! Oprosti mi, Gospodine, oprosti! Obećavam čvrsto, da ću se unapredak po milosti tvojoj čuvati svakoga grijeha. Amen.

Brani nas, Gospodine, kad bdijemo, čuvaj nas, kad spavamo, da bdijemo s Kristom i počivamo u miru. Dostoj se, Gospodine, ovu noć sačuvati nas od grijeha! Smiluj nam se, Gospodine, smiluj nam se!

Pohodi, molimo te, Gospodine, ovaj stan, i odagnaj od njega sve neprijateljske zasjede. Anđeli tvoji sveti stanovali u njemu, oni nas čuvali u miru, i blagoslov tvoj bio vazda nad nama. Amen.

Dopusti mi, Gospodine, ovu noć srećno i sveto počivati, da okrijepim tijelo za službu tvoju kao što si naredio. Koliko god puta ovu noć dahnem, toliko puta nek bude hvaljeno Ime tvoje.

Prečista Djevice, Majko Marijo, i svi sveti branite me noćas od svakoga zla.

Anđele čuvaru žića mog
Tebi me dragi predao Bog
Noćas me ravnaj, prosvjetluj me ti,
Vladaš me, čuvaj od zala me svih.

Gospodin nas blagoslovio, sačuvao nas od nagle, nenadane, zle smrti i svakoga zla, priveo nas u vječni život, a dušama vjernih mrtvih darovao pokoj vječni. Amen.

Isuse, Marijo, Josipe, vama preporučujem tijelo i dušu svoju. Amen.

Poškropi svetom vodom postelju i sebe te se pobožno prekrsti.

SVETA MISA.

Molitva prije Mise.

Vječni Oče, pridružujem se nakanama i čuvstvima, što ih je imala Marija Majka boli na Kalvariji, i prinose ti žrtvu, koju ti je prikazao sam Sin tvoj na križu i koju će sad obnoviti na ovom svetom mjestu.

Prinose ti je kao poklon i dužnu proslavu priznajući, da si ti najviši Gospodar svih stvorenja, da sva stvorenja potpuno zavise od tvoje volje, i proglašujući, da si ti jedina naša posljednja svrha.

Prinosim ti je kao zahvalu za nebrojena dobročinstva, što sam ih primila od tebe, kao zadovoljštinu tvojoj pravdi, vrijedanoj tolikim grijesima, i kao naknadu za sve naše nezahvalnosti i opachine.

Prinosim ti je napokon, da postignem milost i milosrđe za sebe, za... (spomeni osobe, koje želiš preporučiti), za ucviljene i nevoljne, za siromašne grijешnike, za sve žive i za duše u čistilištu. Amen.

Misa u čast neokaljanomu začecu B. D. Marije.

Cvako je služi svećenik na blagdan
Neokaljanog Začeca, 8. prosinca.

Pred stubama oltara.

U ime Oca † i Sina i Duha Svetoga.
Amen.

Poći ću k oltaru Božjemu.

K Bogu, koji veseli mladost moju.

P s a l a m 42. Sudi mi, Bože, i raspravi parnicu moju s narodom nevjernim, od čovjeka opaka i lukava izbavi me.

Jer si ti, Bože, jakost moja: zašto me odbacuješ? Zašto da živim žalostan pod pritiskom neprijateljevima?

Pošalji svjetlost svoju i istinu svoju: one nek me vode i izvedu na svetu goru tvoju i u šatore tvoje.

I poći ću k oltaru Božjemu, k Bogu, koji veseli mladost moju.

Slavit ću te uz gitaru, Bože, Bože moj. Što si žalosna, dušo moja, i što me uzuznemiruješ?

Uzdaj se u Boga, jer ću ga još više slaviti, spasitelja lica moga i Boga mojega.

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

roći k oltaru Božjemu.

K Bogu, koji veseli mladost moju.

Pomoć je naša u imenu Gospodina.

Koji stvori nebo i zemlju.

Sad moli ispovijed svećenik, zatim ministranti:

Ispovijedam se Bogu svemogućemu, blaženoj Mariji vazda Djevici, blaženomu Mihovilu arkandelu, blaženomu Ivanu Krstitelju, svetim apostolima Petru i Pavlu, svim svetima i tebi, oče, da sam vrlo mnogo sagriješio misli, riječi i djelom: moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh. Zato molim blaženu Mariju vazda Djevicu, blaženoga Mihovila arkandela, blaženoga Ivana Krstitelja, svete apostole Petra i Pavla, sve svete i tebe, oče, da se moliš za me Gospodinu Bogu našem.

Smilovao nam se svemogućí Bog, otpustio nam grijehe naše i priveo nas u život vječni. Amen.

Oproštenje, odrešenje i otpuštenje grijeha naših podao nam svemogućí i milosrdni Gospodin. Amen.

Bože, obrati se k nama i oživi nas.

I narod će se tvoj veseliti u tebi.

Pokaži nam, Gospodine, milosrđe svoje.

I spasenje svoje daj nam.

Gospodine, usliši molitvu moju.

I vapaj moj k tebi da dođe.

Gospodin s vama.

I s duhom tvojim.

Pomolimo se.

Svećenik uzlazi k oltaru i moli:

Skini s nas, molimo te, Gospodine sve opačine naše, da uniđemo čista srca u svetinju nad svetinjama. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Molimo te, Gospodine, dostoj se po zaslugama svojih svetih, kojih su moći ovdje, i svih svetih, oprostiti meni sve grijehe moje. Amen.

Ulaz. Radujem se u Gospodinu i duša moja klikće u Bogu mojem, jer me je zadio odjećom spasenja i pokrio me plaštem svetosti kao kad se zaručnica nakiti uresom svojim. Veličam te, Gospodine.

jer si me pridigao i nisi dopustio, da se neprijatelji moji vesele nada mnom. Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen. Radujem se u Gospodinu...

Gospodine, smiluj se! Gospodine, smiluj se! Gospodine, smiluj se. — Kriste, smiluj se! Kriste, smiluj se! Kriste, smiluj se! — Gospodine, smiluj se! Gospodine, smiluj se! Gospodine, smiluj se!

Slava. Slava Bogu na visini a mir na zemlji ljudima dobre volje! Hvalimo te, blagosivamo te, klanjamo ti se, veličamo te, zahvaljujemo ti radi velike slave tvoje. Gospodine Bože, Kralju nebeski, Bože Oče Svemogućí. Gospodine, Sine jedinorođeni, Isuse Kriste! Gospodine Bože, Jaganjče Božji, Sine Očev! Koji uzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se. Koji uzimaš grijehe svijeta, primi molitvu našu. Koji sjediš zdesna Ocu, smiluj nam se. Jer ti si sam svet, ti si sam Gospodin, ti si sam Svevišnji, Isuse Kriste. Sa svetim Duhom u slavi Boga Oca. Amen.

Gospodin s vama. I s duhom tvojim.

Molitva. Pomolimo se. Bože, koji si neokaljaním začecém Djevice priprazio dostojno prebivalište Sinu svojemu, daj da i mi po zagovoru one, koju si predvidjevši

smrt toga istog Sina svojega očuvao od svake ljage, čisti dodemo k tebi. Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu tvojem, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

Citanje knjige mudrosti. Gospodin me je imao u početku putova svojih, prije nego je išta stvorio, od iskona. Od vjeka sam postavljena, od vjeka, prije postanja zemlje. Još ne bješe bezdana, i ja sam već bila začeta; još ne bjehu probili izvori vodeni, još se ne dizahu gore u sili svojoj; rodila sam se prije brežuljaka. Još ne bješe načinio zemlje ni rijeka ni temelja vasioni. Kad je udešavao nebesa, bijah ondje; kad je ograđivao bezdane stalnim zakonom i međom; kad je utvrđivao zrak u visini i krotio izvore vodene; kad je okruživao more međom i davao zakon vodama, da ne prelaze obala svojih; kad je postavljao temelje zemlji: bijah s njim sve uređujući i uživah dan na dan veseleći se pred njim bez prestanka, veseleći se u vasionom svijetu i slatki je užitak za me boraviti među sinovima ljudskim. Poslušajte me dakle sad, sinovi: blago onima, koji se drže putova mojih! Čujte nauk, budite mudri i nemojte

ga odbaciti. Blago čovjeku, koji me sluša, koji bdije svaki dan na ulazu mojem i čuva pragove vrata mojih! Tko mene nađe, naći će život i dobit će spasenje od Gospodina.

Bogu hvala.

Stepenična pjesma. Blagoslovljena si, Djevice Marijo, od Gospodina Boga svevišnjega iznad svih žena na zemlji. Ti si slava Jeruzalema, ti radost Izraela, ti ponos naroda našega. Aleluja, aleluja. Sva si lijepa, o Marijo, i ljage istočne nema na tebi. Aleluja.

U sredini oltara moli svećenik:

Očisti srce moje i usne moje, svemoćući Bože, koji si usne Izaije proroka očistio živim ugljenom; tako se dostoj po blagom milosrđu svojem očistiti mene, da dostojno uzmognem navijestiti sveto evanđelje tvoje. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Dostoj se, Gospodine, blagosloviti.

Gospodin bio u srcu mojem i na usnama mojim da dostojno i kao što treba navijestim evanđelje njegovo. Amen.

Sljedi sveto evanđelje po Lucí.

Slava tebi, Gospodine.

U ono vrijeme posla Bog anđela Gabrijela u grad galilejski po imenu Nazaret,

k Djevicu zaručenoj za muža po imenu Josipa iz kuće Davidove, i Djevicu je bilo ime Marija. I ušavši k njoj reče: Zdravo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovena ti među ženama.

Slava tebi, Gospodine.

Po evanđeoskim riječima uništili se naši grijesi.

Vjerujem u jednoga Boga, Oca sve-mogućega, Stvoritelja neba i zemlje, svega, što je vidljivo i nevidljivo. I u jednoga Gospodina Isusa Krista, Sina Božjega jedinorođenoga i rođenoga od Oca prije svih vjekova. Boga od Boga, svijetlo od svijetla, pravoga Boga od pravog Boga. Rođenoga, ne stvorenoga, istobitnoga s Ocem; po kom je sve učinjeno. Koji je sišao s nebesa.

Sada se poklekne.

I utjelovio se po Duhu Svetom u Mariji Djevicu i postao čovjekom. Raspet također za nas, mučen pod Poncijem Pilatom i pokopan. I uskrsnuo treći dan, kako svjedoči sv. Pismo. I uzašao na nebo, sjedi zdesna Ocu. I opet će doći sa slavom suditi žive i mrtve: njegovu kraljevstvu ne će biti kraja. I u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca, koji izlazi od

Oca i Sina; komu se s Ocem i Sinom zajedno iskazuje poklon i slava; koji je govorio po prorocima. I jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu. Ispovijedam jedno krštenje za oproštenje grijeha. I iščekujem uskrsnuće mrtvih i život budućega vijeka. Amen.

Prinos. Zdravo Marijo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama. Aleluja.

Kad svećenik prikazuje hostiju, moli:

Primi, sveti Oče, svemoguću vječnu Bože, ovu neokaljanu žrtvu, koju ja ne-vrijedni sluga tvoj prinosim tebi, živomu i pravomu Bogu svojem, za nebrojene grijeha, uvrede i nemarnosti svoje, i za sve nazočne, a i za sve vjerne kršćane žive i mrtve, da meni i njima bude na spasenje za život vječni. Amen.

Blagoslivajući vodu moli svećenik:

Bože, koji si dostojanstvo ljudske naravi divno stvorio i divnije obnovio, daj da po tajni ove vode i vina imamo dio u Božanstvu onoga, koji htjede biti dionikom našega čovječanstva, Isus Krist, Sin tvoj, Gospodin naš, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

Kad svećenik prikazuje kalež, moli:

Prinosimo ti, Gospodine, kalež spase-
nja, moleći tvoju blagost, da se s ugodnim
mirisom vine pred lice božanskog veli-
čanstva tvoğa za spasenje naše i svega
svijeta. Amen.

Duhom ponizne i skrušene srcem primi
nas, Gospodine, i takova nek bude žrtva
naša danas pred licem tvojim, da ti bude
mila, Gospodine Bože.

Dodi Posvetitelju, svemoguću vječni
Bože, i blagoslovi ovu žrtvu, koja je
pripravljena svetomu imenu tvojemu.

Kad svećenik pere ruke, moli:

P s a l a m 25. Umivam ruke svoje u
nevinosti i obilazim oltar tvoj, Gospodine.

Da oglasujem hvalu i pripovijedam sva
čudesa tvoja.

Gospodine, ljubim ures doma tvojega
i mjesto, gdje prebiva slava tvoja.

Ne daj, o Bože, da pogine s bezbož-
nima duša moja i život moj s krvnicima.

Koji imaju na rukama zločinstvo i de-
snica im je puna mita.

A ja hodam u nevinosti; izbavi me i
smiluj se na me.

Noga moja stoji na pravom putu: u
skupštinama ću te blagosivati, Gospodine.

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

Kako bijaše na početku, tako i sada i
vazda i u vijek vjekova. Amen.

Došav u sredinu oltara, moli svećenik:

Primi, sveto Trojstvo, ovaj prinos, što
ti ga prinosimo na uspomenu muke, uskr-
snuća i uzašašća Isusa Krista Gospodina
našega, i na čast blažene Marije vazda
Djevice, i blaženoga Ivana Krstitelja i
svetih apostola Petra i Pavla, i ovih i
svih svetih, da njima bude na čast, a
nama na spasenje, i da se dostoje zago-
varati nas na nebu oni, kojih se mi spo-
minjemo na zemlji. Po istom Kristu Gospo-
dinu našem. Amen.

Svećenik se okrene k puku i govori:

Molite braćo, da moja i vaša žrtva
bude prijatna Bogu Ocu svemogućemu.

Poslužitelj odgovara u ime puka:

Primio Gospodin žrtvu iz ruku tvojih
na hvalu i slavu imena svojega, a na
korist našu i svekolike svete Crkve svoje.
Amen.

Tajna molitva. Primi, Gospodine, spa-
sonosnu žrtvu, koju ti prinosimo na blag-
dan neokaljanoga začeca blažene Djevice
Marije, i podaj, da zagovor one, o kojoj
priznajemo, da je tvojom prethodnom mi-
lošću izuzeta od svake ljađe, isto tako
nas oslobodi od sviju grijeha. Po Gospo-

dinu našem Isusu Kristu Sinu tvojem, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog

Prefacija. Po sve vijeke vjekova. — Amen.

Gospodin s vama. — I s Duhom tvojim. Gore srca! — Imamo ih kod Gospodina. Zahvalimo Gospodinu Bogu svojemu. Dostojno je i pravedno.

U istinu je dostojno i pravedno, pravo i spasonosno, da vazda i svuda zahvaljujemo tebi, Gospodine sveti, Oče svemoguću, vječni Bože. I da hvalimo, blagoslivamo i uzvisujemo tebe o neokaljanom začecu blažene Marije vazda Djevice. Ona je osjenjenjem Duha Svetoga začela Jednorodnoga tvoga i zadržavajući slavu djevičanstva rodila svijetu vječno svijetlo, Isusa Krista Gospodina našega. Po kojem veličanstvo tvoje hvale anđeli, klanjaju mu se gospodstva, časte ga sa strahom vlasti, slave ga klikćući skupa nebesa i sile nebeske. Daj, molimo te, da i mi smijemo združiti svoje glasove s njima i smjerno te proslavljati govoreći:

Svet, svet, svet Gospodin Bog Sabaot!
Puna su nebesa i zemlja slave tvoje.
Hosana u visini! Blagoslovljen, koji dolazi u ime Gospodnje. Hosana u visini!

Skrovni dio Mise.

Molimo te dakle i prosimo ponizno, preblagi Oče, po Isusu Kristu, Sinu tvojem, Gospodinu našem, primi i blagoslovi ove darove, ove poklone, ove svete i neokaljane žrtve, koje ti prinosimo vlastito za svetu tvoju Crkvu katoličku, da je po cijelom svijetu uzdržiš u miru, da je štitiš, ujedinjuješ i ravnaš, skupa sa slugom svojim Papom našim N. i biskupom našim N. i sa svim vjernicima i priznavačima apostolske vjere.

Spomeni se, Gospodine, sluga i službenica svojih... (ovdje se sjeti onih, koje želiš danas osobito preporučiti u svetoj Misi) i svih, što su sad ovdje, kojih ti je znana vjera i pobožnost, za koje ti prinosimo, ili koji ti prinose ovu žrtvu hvale za sebe i za sve svoje: za otkupljenje duša svojih i za nadu spasenja i blagostanja svoga i koji tebi, vječnomu, živomu i istinitomu Bogu, vrše svoje zavjete.

Mi smo u zajednici i slavimo spomen ponajprije slavne vazda Djevice Marije, Majke Boga i Gospodina našega Isusa Krista, a i tvojih blaženih apostola i mučenika Petra i Pavla, Andrije, Jakova,

Ivana, Tome, Jakova, Filipa, Bartola, Mateja, Simuna i Tadije, Lina, Kleta, Klementa, Ksista, Kornelija, Ciprijana, Lovrinca, Krizogona, Ivana i Pavla, Kuzme i Damjana i svih tvojih svetaca, po kojih nam zaslugama i molitvama podaj, da nas u svemu snažno zakriljuje tvoja zaštita. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Ovaj dakle prinos nas slugu tvojih a i cijele obitelji tvoje, molimo, Gospodine, primi umilostivljen, napuni svojim mirom dane naše i daj, da se od vječne propasti izbavimo i u četu odabranih tvojih ubrojimo. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Dostoj se, o Bože, molimo te, ovaj prinos učiniti u svemu blagoslovljenim, zakonitim, valjanim, duhovnim i prijatnim, da nam postane tijelo i krv premilog Sina tvoga, Gospodina našega Isusa Krista.

Pretvorba i Podizanje.

Koji je uoči gorke muke svoje uzeo kruh u svoje svete i časne ruke, i podignuvši oči prema nebu, k tebi Bogu, Ocu svomemu svemogućemu, zahvalio ti, blagoslovio ga, prelomio i dao učenicima svojim govoreći: Uzmite i jedite od njega svi, jer

Ovo je tijelo moje.

Isto je tako po večeri uzeo i ovaj dragocjeni kalež u svoje svete i časne ruke, iznova ti zahvalio, blagoslovio ga i dao učenicima svojim govoreći:

Ovo je kalež krvi moje, novoga i vječnoga zavjeta, tajna vjere, koja će se za vas i mnoge proliti na oprostjenje grijeha.

Kolikogod puta budete ovo činili, činite na moju uspomenu.

Poslije pretvorbe.

Zato, Gospodine, mi sluge tvoje, a i sveti narod tvoj, spominjući se i blažene muke istoga Krista Sina tvoga, i njegova uskrsnuća od mrtvih, a i slavnoga uzasašća njegova na nebesa, prinosimo pre-slavnomu veličanstvu tvojemu od tvojih poklona i darova žrtvu čistu, žrtvu svetu, žrtvu neokaljanu, kruh sveti vječnog života i kalež spasenja vječitog.

Dostoj se milostivo i blago pogledati ove prinose i milo ih primiti kao što si se dostojao primiti darove sluge svoga pravednoga Abela i žrtvu patrijarke našega Abrahama i onu, koju ti je prinio

veliki svećenik tvoj Melkisedek, svetu žrtvu, neokaljani dar.

Ponizno te molimo, svemogućí Bože, naredí, da ovu žrtvu ponesu ruke svetoga Anđela tvoga na uzvišeni oltar tvoj pred lice božanskoga Veličanstva tvoga, da se mi svi, koji imamo dío od ovoga oltara, te primamo presveto tijelo i krv Sina tvoga, napunimo svakoga blagoslova i milosti. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Spomení se, Gospodine, i sluga i službenica svojih, koji su otišli pred nama sa znakom vjere te počivaju u snu mira.

(Tu se spomení pokojnika, koje kaniš preporučiti milosrđu Božjem).

Udijeli, molimo Gospodine, ovima i svima, koji počivaju u Kristu, mjesto okrepe, svijetla i mira. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

I nama grješnicima, slugama svojim, koji se uzdamo u veliko milosrđe tvoje, dostoj se dati neki dío i zajednicu s tvojim svetim apostolima i mučenicima, s Ivanom, Stjepanom, Matijom, Barnabom, Ignacijem, Aleksandrom, Marcelinom, Petrom, Felicitom, Perpetuom, Agatom, Lucijom, Agnetom, Cecilijom, Anastazijom i svim svetima svojim. Pusti nas, molimo,

u njihovo društvo ne pazeći na zasluge naše nego dijeleći nam oprostjenje. Po Kristu Gospodinu našem, po kojem, Gospodine, vazda sva dobra tvoriš, posvećuješ, oživljuješ, blagosivaš i daješ nama.

Po njemu i s njim i u njemu daje se tebi, Bogu Ocu svemogućemu u jedinstvu Duha Svetoga svaka čast i slava po sve vijeke vjekova. — Amen.

Oče naš.

Pomolimo se. Spasonosnim zapovijedima opomenuti i božanskom naukom poučeni usuđujemo se govoriti:

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja kako na nebu tako i na zemlji. Kruh naš svagdanji daj nam danas, i otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim, i ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

Oslobodi nas, molimo, Gospodine, od svih zala, prošlih, sadašnjih i budućih, te po zagovoru blažene i slavne vazda Djevice i Bogorodice Marije i blaženih apostola tvojih Petra i Pavla, Andrije i svih svetih, daj nam milostivo mir u našem životu, da s pomoću milosrđa tvoga budemo vazda od grijeha slobodni i od sva-

koga nemira sigurni. Po istom Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu tvojem, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog.

Po sve vijeke vjekova. — Amen.

Mir Gospodnji neka bude vazda s vama. — I s duhom tvojim.

Nato spusti svećenik česticu presvete Hostije u kalež i moli:

Ovo miješanje i posvećenje tijela i krvi Gospodina našega Isusa Krista bilo nama, koji ga primamo, za život vječni. Amen.

Pričest.

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se!

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, smiluj nam se!

Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, daruj nam mir!

Gospodine Isuse Kriste, koji si rekao apostolima svojim: »Mir vam ostavljam, mir vam svoj dajem«, ne gledaj na grijehe moje nego na vjeru Crkve svoje i dostoj se dati joj po volji svojoj mir i jedinstvo. Koji živiš i kraljuješ Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

Gospodine Isuse Kriste, Sine Boga živoga, koji si po volji Oca uz sudjelovanje

Duha Svetoga smrću svojom dao život svijetu, oslobodi mene ovim svojim presvetim tijelom i presvetom krvlju svojom od svih mojih grijeha i od svih zala. Daj, da se ja vazda držim tvojih zapovijedi i ne dopusti, da se ikada odijelim od tebe. Koji s istim Bogom Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ Bog u vijeke vjekova. Amen.

Primanje tijela tvojega, Gospodine Isuse Kriste, koje se ja nedostojan usuđujem blagovati, ne bilo mi na sud i osudu, već mi po tvojoj blagosti zaštitilo dušu i tijelo i donijelo mi lijek. Koji živiš i kraljuješ s Bogom Ocem u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

Kruh ću nebeski uzeti i prizvat ću ime Gospodnje.

Gospodine, nisam dostojan, da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ, i ozdravit će duša moja.

Tijelo Gospodina našega Isusa Krista čuvalo dušu moju za život vječni. Amen.

Što da uzvratim Gospodinu za sve, što mi je učinio? Uzet ću kalež spasenja i ime ću Gospodnje prizvati. Hvaleći prizivam Gospodina i oslobođen sam od neprijatelja svojih.

Krv Gospodina našega Isusa Krista čuvala dušu moju za život vječni. Amen.

Ako ne ideš k svetoj pričesti, a ti se pričesti duhovnim načinom. Reci dakle:

O Gospodine Isuse! Očisti dušu moju, jači je i pokrijepi svetom krvlju, što je potekla iz božanskog Srca tvoga.

Daj, predragi Spasitelju, da ja koja te primam sada duhovnim načinom, ostanem uvijek s tobom sjedinjena. Obnovi mi srce i napuni ga čistom ljubavi svojom, da nikad više u nj ne uniđe grijeh. Uništi u meni svaku ispraznu i svjetsku nasladu, daj da s tobom osjećam radost i bol i da te mogu uvijek ljubiti.

Što smo ustima primili, Gospodine, daj da čistom dušom držimo, pa nam vremeniti dar postane lijekom vječnim.

Tijelo tvoje, Gospodine, što sam ga primio, i krv, što sam je pio, neka prione za srce moje. Ne daj, da ostane griješna ljaga u meni, koga su nahranile čiste i svete tajne. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

Pričesni otičjev. Slavno se govori o tebi, Djevice Marijo, jer ti je velike stvari učinio Svemogućí.

Gospodin s vama. — I s duhom tvojim.

Popričesna molitva. Pomolimo se. Tajne, što ih primismo, iscijelile u nama,

Gospodine Bože naš, rane onoga grijeha, od koga si osobitom povlasticom očuvao neokaljano začće blažene Marije. Po Gospodinu našem Isusu Kristu Sinu tvojem, koji s tobom živi i kraljuje u jedinstvu Duha Svetoga Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

Gospodin s vama. — I s duhom tvojim.
Idite, Misa je gotova.
Bogu hvala!

Na blagoslov.

Ugodila ti, presveta Trojice ponizna služba moja, i daj, da žrtva, koju sam ja nedostojan prinio očima veličanstva tvoga, bude tebi draga, a meni i svima, za koje sam ti je prinio, po dobroti tvojoj postigne milosrđe. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Blagoslovio vas svemogućí Bog † Otac i Sin i Duh Sveti. — Amen.

Posljednje Evandjelje.

Gospodin s vama. — I s duhom tvojim.
Početak sv. Evandjelja po Ivanu.

Slava tebi, Gospodine.

U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga, i Bog bijaše Riječ. Ova bijaše u početku kod Boga. Sve je po njoj po-

stalo, i bez nje nije ništa postalo, što je postalo. U njoj bijaše život i život bijaše svijetlo ljudima. I svijetlo svijetli u tami, i tama ga ne obuže. Poslan bi čovjek od Boga, kojemu bijaše ime Ivan. Ovaj dođe za svjedočanstvo, da svjedoči za svijetlo, da svi vjeruju po njemu. On ne bijaše svijetlo, nego da svjedoči za svijetlo. Svijetlo istinito, koje obasjava svakoga čovjeka, dođe na ovaj svijet. Na svijetu bijaše, i svijet je po njemu postao, i svijet ga ne upozna. K svojim dođe, i svoji ga ne primiše. A koji ga primiše, dade im vlast, da budu djeca Božja, onima, koji vjeruju u ime njegovo, koji nisu rođeni ni od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego od Boga. (Sad poklekni). I Riječ je tijelom postala i prebivala među nama, i vidjesmo slavu njegovu, slavu kao jedinorođenoga od Oca, puna milosti i istine. — Bogu hvala.

ISPOVJEDNE MOLITVE.

1. *Prije ispovijedi.*

Predragi moj Bože i Oče, kolike si mi dosad milosti i dobročinstva udijelio! Iz dna srca zahvaljujem ti za tu ljubav i želim da te svi stvorovi na nebu i na

zemlji sa mnom hvale i slave na vijeke. Ali, jao, kad se sjetim tvoje dobrote, pa pogledam na svoj dosadašnji život, teško mi je i ne znam, što bih ti od stida kazala!

Sagriješila sam Gospodine! Tebe sam često i teško uvrijedila, očinsko sam Srce tvoje ražalostila, tvoju ljubav prezrela, za tvoja dobročinstva vratila crnu nezahvalnost. Smiluj mi se, o Bože, po velikom milosrđu svojem! Ne odbaci me od sebe i ne uskrati mi milost Duha Svetoga, da svoje grijehe spoznam, od srca se za njih pokajem, iskreno ih svećeniku ispovjedim i tvojoj pravdi za njih zadovoljim. Dodi, Duše Sveti, napuni mi dušu svojom milošću i užezi u meni oganj ljubavi svoje. Amen.

Sada se najprije pitaj: Kad si se zadnji put ispovjedila? Kako si se ispovjedila? Jesi li pokoru izvršila?

Zatim prođi zapovijedi Božje i crkvene, glavne i tuđe grijehe i dužnosti svoga staleža.

Kod smrtnih grijeha valja kazati broj i razjasniti potrebite prilike.

Pomisli i to, da li si sagriješila mišlju ili riječju ili djelom ili zanemarivanjem svojih dužnosti?

I. zapovijed Božja. Vjera i knjige protivjerske... govori protivjerski... praznovjere... molitva?

Ufanje lakoumnno, očajavanje.

II. Ime Božje, da nisi pogrdila?... Psovka... kletva... prisega... zavjet... u velikoj stvari... prijezir...?

III. Sv. Misa u nedjelju i blagdan... težački poslovi...?

IV. Roditelji, da ih nisi teško uvrijedila? Ne-poslušnost u velikoj stvari; prijezir...?

Poglavari duhovni i svjetovni; gospodari.

V. Ubojstvo... tjelesna ozleda... dvoboj... osveta... smutnja...?

VI. i IX. Nečiste misli... riječi... djela... sjetila... oči... uši... ruke... Bližnja grješna prigoda... grijesi proti porodu...?

VII. i X. Krađa... prijevara... tuđe dobro povraćeno...?

VIII. Laž... ogovaranje... klevetanje... zle misli o bližnjemu (nerazložna sumnja, krivi sud)...?

Zapovijedi crkvene. Post... nemrs... godišnja ispovijed... uskrasna sv. pričest... zabave u zabranjeno vrijeme...?

Glavni i tuđi grijesi. Oholost... zavist... neumjerenost u jelu i pilu... srditost...?

Svjetovati, nagovarati na grijeh... hvaliti tuđi grijeh... braniti tuđi grijeh...?

Dužnosti staleža...?

Pitaj se, ima li još štogod, što ti tereti savjest.

Da ne bi što zaboravila, moli ispovjednika, neka te još on pita, da ti tako bude sv. ispovijed potpuna.

Pokajanje.

O Bože, vječna istino i pravednosti, što da ti kažem? Zanimemiti mi je, kada pogledam na množinu grijeha, kojima sam tebe svojega Gospodina i Boga, svojega predragoga Oca uvrijedila. Ah kako sam se nedostojno vladala! Ti si mi dao tolika dobra, a ja sam se s njima zlo služila, njima tebe vrijeđala. Toliko puta sam već obećala, da ću samo tebi služiti i dovijek ti biti vjerna, pa ipak sam te brzo ostavljala, i protiv tebi radila; nisam činila, što sam obećala, kršila sam tvoje zapovijedi. Ti ipak nisi prestajao činiti meni dobro, a ja sam prema tvojoj dobroti i ljubavi bila tako hladna i nemarna!

O predobri moj Oče, moj Bože i Gospodine! Kajem se od svega srca, što sam te ikada uvrijedila! Daj očima mojim suze, da dostojno oplaćem svoje grijehe. Daj srcu mojemu, da se skrušeno i iskreno pokajem te pravu pokoru činim i opet tvoju milost zadobijem. Pred tobom eto priznajem sve, što sam sagriješila. Od ljubavi prema tebi ustat ću i poći k svećeniku, tvojemu namjesniku, da mu sve svoje grijehe iskreno i skrušeno ispovje-

dim. Primi milostivo, Gospodine i Bože moj, ovu moju pokoru, i oprosti mi sve grijehe za ljubav Isusa Krista. Amen.

Isuse Sine Davidov, smiluj mi se! Kako si milostivim okom pogledao Petra i obratio ga, tako isto milostivim okom pogledaj i mene, da se sasvim obratim i popravim. Žao mi je od svega srca, što sam tebe svojega Stvoritelja i Otkupitelja, svojega Gospodina i Boga, najveće dobro uvrijedila. Ljubavlju Srca tvojega molim te, Isuse, oprosti mi i opet me primi u milost svoju. Budi mi uistinu Isus, to jest Spasitelj; ne postupaj sa mnom po mojim grijesima, nego po svojoj beskrajoj dobroti, i daj da u tebi nađem spas i blaženstvo. Mrzim od srca na svaki grijeh i odričem ga se zauvijek; volim odsele umrijeti nego li ikada tebe uvrijediti. Amen.

Pod tvoju se zaštitu utječemo, sveta Bogorodice! Ne prezri nam molitava u potrebama našim nego nas uvijek oslobađaj od svih pogibli, Djevice slavna i blagoslovljena, Gospođo naša, Posrednice naša, Zagovornice naša. Sa svojim nas Sinom pomiri, svomeu nas Sinu preporuč, svomeu nas Sinu izruči. Amen.

Kad pristupiš k ispovjedniku,
reci:

Hvaljen Isus i Marija. U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen. Molim vas, oče duhovni, za sveti blagoslov, da mogu pravo i potpuno očitovati svoje grijehe. Ja nevoljna grješnica tužim se Bogu sve-mogućemu, blaženoj Djevici Mariji, svim svetima i vama, oče duhovni, namjesto Boga, da sam od zadnje ispovijedi često i mnogo sagriješila.

Sada reci, kad si se posljednji put ispovjedila. Onda kazuj grijehe. Izatoga moli:

Pokajanje.

Za ove i sve ostale grijehe svega života svoja kajem se od svega srca, što sam uvrijedila Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje grijehe i tvrdo odlučujem, da ću se popraviti i da ne ću više griješiti.

Zatim dobro pazi na opomene ispovjednikove, upamti pokoru, pa ako te što zapita, iskreno i čedno odgovori.

Ne idi iz ispovjedaonice, dok ti ispovjednik običnim kršćanskim pozdravom ili drukčije ne pokaže, da možeš otići.

2. Poslije ispovijedi.

Blagosivaj, dušo moja, Gospodina, i sve, što je u meni, nek slavi sveto ime njegovo! Blagosivaj, dušo moja, Gospodina

i ne zaboravljaj ni jednoga dobročinstva njegova! On prašta sva bezakonja tvoja, on ozdravlja sve nemoći tvoje. On izbavlja od propasti život tvoj, on te kruni milošću i milosrđem.

Hvala ti, predobri Bože, od svega srca, što si mi se smilovao i grijehe mi u svetom sakramentu pokore oprostio. Daj mi još tu milost, da se nikad više od tebe ne odijelim, da te hvalim, kako zaslužuješ, i vjerna ti ostanem do zadnjega daha života svoga. Mrzim na svaki grijeh i uz milost tvoju odlučujem, da ću ga se odsele brižno čuvati, da ću živjeti kreposno i sveto, i svega se kloniti, što nije tebi drago.

O preslatki Isuse! Ja sam ona nevoljna i nesretna grješnica, koja sam ti rane zadala i svojim te grijesima iznova na križ razapela. Evo me sad, gdje stojim pred tobom, moleći te po prevelikom milosrđu tvojem: neka se pred Ocem tvojim sve tvoje rane opet otvore i izliju na moju siromašnu, tolikim strastima i grijesima razrovanu dušu, i neka se ne zatvore prije nego je posve očiste. A jer si me, Isuse, ljubavlj u Srca svoga pomilovao, uzmi me u Srce svoje. Ono neka mi bude obrana i štit proti svim napastima; u njem daj da te

hvalim i slavim i ljubim do vijeka. Amen.

Marijo, ti dobra i moguća Djevice! Ti si pomoć kršćana, ti jakost onima, koji se u te uzdaju; pomози mi, uzmi me pod svoju zaštitu, isprosi mi ustrajnost u dobru i ne daj, da se ikada tvojemu Sinu iznevjerim; daj da ga služim i ljubim na vijeke. Amen.

Sada izmoli naloženu pokoru.

PRICESNE MOLITVE.

1. *Prije svete pričesti.*

O čuda ljubavi tvoje, premilostivi Gospodine Isuse, koji si zaradi spasenja duše moje nesamo presveto tijelo svoje predao na muke, neprocijenjenu krv prolio i pregorku smrt na križu podnio, nego si još isto presveto tijelo i krv svoju ostavio meni za hranu i lijek i htio da dolaziš k meni nevoljno. Zahvaljujem ti preponizno na ovome čudu nad čudesima, na ovoj neizrecivoj ljubavi tvojoj.

Otkud meni ova čast, da ti pod obličjem kruha dolaziš k meni? Tko si ti, a tko sam ja? Ti si Stvoritelj, a ja stvorenje; ti kralj neba i zemlje, kojemu se klanja vas dvor nebeski, a ja nevoljna sirota,

ubogi crvak; ti Bog svemogućí, a ja prah pepeo, ništa; ti sudac strašni, koji će me oštro pitati za sve stvari i za današnje primanje tvojega Presvetoga Sakramenta, a ja tužna i kriva jadnica, koja ću dajući odgovor ginuti od straha; ti sama svetost i dobrotá, a ja griješnica i sama zloća. Otkuda dakle ovo, Gospodine, da se dostojiš dolaziti k meni?

Ponizi se.

Veliki, svemogućí i strahoviti Bože, Veličanstvo neizmjereno! Znam tko sam i što sam pred tobom; znam, kako nisam vrijedna ni da stupim preda te. Ipak ti se skrušenim srcem klanjam i svom te mogućom čašću najponiznije poštujem ovdje sakriveni Gospodine Isuse, pred čije noge padaju dvorani nebeski, pred čijim veličanstvom dršće svako stvorenje, i svi su narodi kao ništa.

O da bih se mogla poniziti toliko, koliko si se ti meni za ljubav ponizio u ovom Presvetom Sakramentu, sakrivši presveto tijelo i krv, čovječanstvo i Božanstvo svoje i pod najsitniji dijelak prilike kruha. Ni po čem nisam dostoina pristupiti k tebi. Ali jer mi zapovijedaš, a i ja znadem da bez tebe ništa ne mogu, i da izvan

tebe nema spasenja ni života, pristupit ću k tebi sa strahom i trepetom, primit ću skrušeno tebe, koji ne odbacuješ srca skrušena i ponižena.

Probudi u sebi vjeru.

Vjerujem čvrsto, Gospodine Isuse, i bez svake sumnje držim, da si ti u ovom Presvetom Sakramentu pod prilikom kruha Gospodin moj i Bog moj, pravi Bog i čovjek zajedno. Vjerujem, da je čudesnim načinom ovdje isto živo i slavno tijelo tvoje, koje je s desne Oca svemogućega. Ovdje je tvoja presveta duša, puna milosti i mudrosti, u kojoj je sve blago kreposti i znanja Božjega. Ovdje je sakriveno Božanstvo tvoje; a kako si ti u Ocu i Otac u tebi, to je ovdje i Otac i Duh Sveti, presveto Trojstvo, jedan Bog. Vjerujem ovo i ispovijedam čvršće, nego da bih sve to tjelesnim očima vidjela, jer si nam to ti objavio. Zato se klanjam nada sve istinitoj riječi tvojoj, podlažem joj razum svoj. Više ti možeš učiniti, nego ja dokučiti i razumjeti.

Probudi ufanje.

Preslatki Isuse, svemogućí i premilostivi pomoćniče moj, sve ufanje svoje

stavljam u tebe, u neizmjerne milosrde tvoje i zasluge neprocijenjene krvi tvoje. Pogledaj milostivo na nevoljnu službenicu svoju, koju ljubežljivo zoveš k sebi; smiluj mi se ti, što ne zapuštaš onih, koji se u te ufaju, i obdari me darežljivošću svojom. U tebe se dakle ufam, da ćeš došavši k meni izliječiti rane moje, prosvjetliti moj razum, pokrijepiti srce, darovati mi sve, što je potrebno za spasenje i najposlije život vječni. Ta ti si nam to milostivo obećao govoreći: »Ja sam kruh živi, koji sam s neba sašao; ako tko bude jeo od ovoga kruha, živjet će u vijeke.«

Probudi ljubav.

Predobri Spasitelju, tko te ne bi ljubio? O da bih te mogla ljubiti tolikom ljubavlju, kolikom te je ljubila preljubežljiva Majka tvoja, kada si sišao s neba, i od ljubavi k nama utjelovio se u njezinu prečistom krilu ili kada te je ona u duhu zanesena primala u svetoj pričesti.

Da, ljubim te, Bože srca mojega, ljubim te svim srcem, svom snagom, svom dušom svojom. Ljubim te, jedina moja utjeho u ovom progonstvu, srećo moja i najveće dobro, koje na ovom svijetu mogu uživati. Ljubim te zaradi tebe samoga. I kako te

ljubim, tako se kajem od svega srca svojega, što sam uvrijedila neizmjernu tvoju dobrotu. Oprosti, Isuse moj, radi ove ljubavi, koju mi iskazuješ u ovom Pre-svetom Sakramentu, oprosti molim te, grijeha moje, i ne daj, da mi ovo primanje tjela i krvi tvoje bude na osudu, prokletstvo i na smrt, već na blagoslov, spasenje i na život vječni.

Siromašna sam i nigdje ništa nemam. Zato te ponizno molim, da ti sam dušu moju nakitiš i učiniš je dostojnom prebivališta svojega. Spasitelju moj! Po vrijednosti presvete krvi svoje posve me operi od krivice moje i od grijeha mojega očisti mene! Stvori u meni srce novo, posveti ga svetim blagoslovom svojim, da te sa sinovskim strahom, dostojnom čistoćom i žarkim od ljubavi srcem primim na uspomenu ljubavi, muke i smrti tvoje, a na spasenje duše moje. Amen.

Ti o prečista Djevo Marijo, podi sa mnom, kad idem pred Sina tvojega. Učini zaslugama i molitvama svojim, da se on, koji je u tebi uzeo na se slabost našu, udostoji dati sad meni presveto tijelo i krv svoju.

O vi svi nebeski duhovi, o anđele čuvaru moj i ostali sveti zagovornici moji,

vas u pomoć zovem ja uboga i siromašna. Pripravite u meni dostojno mjesto svojem Gospodinu, zaodjenite me odjećom za sluga svojih, nakitite i ukrasite dušu moju krepostima svojim, da božanskoga gosta, Spasitelja svojega, primim kao što se dostoji, sa svom čašću i čistoćom srca.

O Jaganjče Božji, koji uzimaš grijeh svijeta, oprosti mi, usliši me, smiluj mi se!

Gospodine, nijesam dostojna, da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ, i ozdravit će duša moja.

Kada primaš presveto tijelo, reci u srcu.

Tijelo Gospodina našega Isusa Krista čuvalo dušu moju za život vječni. Amen.

2. Poslije svete pričesti.

Pozdrav.

Dušo Kristova, posveti me.
Tijelo Kristovo, spasi me.
Krvi Kristova, napoj me.
Vodo iz prsi Kristovih, operi me.
Muko Kristova, pokrijepi me.
O dobri Isuse, usliši me.
Među rane svoje sakrij me.
Ne daj, da se odijelim od tebe.
Od neprijatelja zlobnoga brani me.
Na času smrti moje zovni me.

i odredi, da dođem do tebe.

Da sa Svetima tvojim hvalim te.

U sve vjekove. Amen.

Klanjam ti se preponizno, Spasitelju moj, koji se nalaziš u srcu mojem. Ovaj slabi i nedostojni poklon svoj sjedinjujem s poklonima sviju dvorana nebeskih. Blagoslovljen, koji si došao od neiskazane ljubavi i dobrote svoje!

O koliko sam sretna! Našla sam, koga ljubi duša moja, imam, što sam željela!

Vjerujem čvrsto, da ti sada prebivaš u meni i ja u tebi; jer si ti, vječna istino, rekao: »Koji blaguje tijelo moje i pije krv moju, ostaje u meni i ja u njemu.« O radosnih i slatkih riječi: ti u meni, o preljubežljivi Isuse, a ja u tebi! Kolika je ovo ljubav! Tko bi to mogao i pomisliti ili smio zaželjeti!

Zahvala.

Što da ti vratim za toliku ljubav, koju ne mogu ni procijeniti, a kamo li na njoj dostojno i potpuno zahvaliti? Zahvaljujem ti stoga pjevajući s Majkom tvojom: Veliča duša moja Gospodina, i raduje se duh moj u Bogu spasu mojem. Što je pogledao na ponizenje službenice svoje, duše moje; što mi je učinio velike stvari svesilni i nije ni

mogao većim učiniti. Gladnu me napuni dobaram: nahrani me presvetim tijelom svojim!

Zahvaljujem ti zazivajući u pomoć sve anđele, sve narode i svako stvorenje: Blagosivajte nebesa, Gospodina! Hvalite Gospodina sva plemena, hvalite ga svi narodi, jer je silno nada mnoom milosrde njegovo! Blagosivajte, hvalite i uzvisujte ga dovijeka!

Ali kako su prema tolikomu daru odveć malene sve ove hvale, sjedinjujem ih s hvalom, koju si sam, Spasitelju, davao Ocu vječnomu, osobito onda, kada si naredio ovaj Presveti Sakramenat; i s hvalom, koju je tebi davala tvoja i moja pre-slatka Majka Marija.

A što da ti uzvratim za tebe samoga, predobrostivi Spasitelju moj, nego da i ja svu sebe, tijelo i dušu svoju, darujem i prikazem tebi, koji si svega sebe darovao meni? Ovo je, predragi Isuse, moja najveća želja, da unapredak budem sva tvoja; da tebi živim i na slavu tvoju; da vršim obećanje na ispovijedi dano i volju tvoju.

I zato, jer mi sam veliš: »Kćerko, daj mi srce svoje«, dostoj se, molim te, primiti od mene ovaj slabi darak. Evo ja ti poklanjam i skrušeno i ponizno ti posve-

ćujem srce svoje sa svim silama duše i osjećalima tijela svojega.

Primi ovaj darak, Gospodine Isuse, sa zaslugama Majke tvoje Marije, mojega anđela čuvara i sviju stanovnika nebeskih. Primi ga skupa s onom neprocijenjenom žrtvom, kojom si sebe samoga na križu za me Ocu vječnomu prinio u zahvalu. Neka uza nju i ovaj darak moj bude ugodan božanskoj volji tvojoj. Amen.

Prošnja.

Predobrostivi Gospodine Isuse, izvore sviju darova! Ti si kralj moj, ne zaboravi na ubošтво službenice svoje. Ti si liječnik moj, ozdravi sve nemoći i slabosti moje. Ti si sudac moj, smiluj mi se. Ti si branitelj moj, drži me uza se, i neka se digne na me koja mu drago sila: svijet, tijelo ili đavo, ne ću se bojati, jer si ti sa mnoom. Ti si Spasitelj moj, oslobodi me iz ruku neprijateljskih, osobito u vrijeme smrti, koja mi se može još danas dogoditi; daj mi, da te primam s gorućom pobožnošću i sve usrdnije štujem! Umnoži vjeru moju, pokrijepi ufanje moje, užezaj ljubav moju.

Podaj mi krepost razboritosti, da upoznam taštinu svijeta, strahotu grijeha, dostojanstvo duše i cijenu svete milosti

tvoje. Podaj mi krepost pravednosti, da svakomu dajem, što je njegovo. Podaj mi krepost jakosti, da sve nevolje vremenite dragovoljno podnesem za ljubav tebi i kao pokoru za grijehе svoje; da se jakim srcem opirem i ne dam, da me svladaju napasti, da se odvrćam od nerazložitih želja i od svjetovnih i tjelesnih užitaka.

O kruše živi, kruše nebeski, promijeni tako sklonosti i čud srca mogega, da sve zemaljsko drži kao ništa, a stvari vječne i nebeske s velikom pomnjom ište; da izvan tebe ne ljubi ni koje ljepote, ne želi ni koje utjehe, ne prima ni koje naslade, ne mari ni za koju čast, nema straha ni od koje tegobe, već samo od grijehа.

Obrati, Gospodine, nevoljne grješnike, prosvijetli odmetnike i nevjernike. Budi u pomoć svima, koji se nahode u potrebama, u grijehu smrtnom, osobito u smrtnoj bolesti. Budi u pomoć i onima, koji su se molitvama mojim preporučili ili se žele preporučiti; za koje sam dužna moliti, i ti hoćeš, da za njih molim. Pomozi roditeljima, rođacima, dobročiniteljima, prijateljima i neprijateljima mojim. Daj živima oprostjenje i milost, a mrtvima vječni pokoj. Tebi slava Kriste u vijeke vjekova! Amen.

Molitva, da dobiješ potpun oprost.

O dobri i preslatki Isuse, evo se pred tvojim licem bacam na koljena i svim te žalom duše svoje molim i zaklinjem: utisni mi u srce žive osjećaje vjere, ufanja i ljubavi te pravo pokajanje radi mojih grijehа i čvrstu volju, da se popravim; dok s velikim ganu-

ćem i žalošću tvojih pet rana promatram i u duhu promišljam imajući pred očima ono, što je već u usta tvoja stavio prorok David o tebi, dobri Isuse: »Probodoše ruke moje i noge moje, prebrojiše sve kosti moje.« Psal. 21, 17.

Potpuni oprost, ako iza sv. pričesti izmoliš ovu molitvu i moliš na nakanu sv. Oca, na pr. 5. Očenaša i 5 Zdravo Marija. Pijo IX. 31. VII. 1858.

POHOD PRESV. OLTARSKOG SAKRAMENTA.

Ništa nije lakše, nego pohoditi Presv. Sakrament. Evo kako to možemo učiniti:

1. Najprije pozdravimo Gospodina najsmjernije, kako to zahtijeva stvarna nazočnost njegova. Zatim se sjedinimo s njim i sa svim

božanskim djelovanjem njegovim u Presv. Sakramentu, gdje on ne prestaje klanjati se, hvaliti i ljubiti Boga, svog Oca, u ime svih ljudi. Razmišljajmo divne kreposti njegove, kojima je izvor Srce njegovo; a osobito neizmjernu ljubav, kojom ljubi Oca svoga i sve ljude. Promatrajmo, kako je teško Presv. Srcu njegovu, što ljudi ne haju za nj, te mu zadovoljujmo za njihovu nezahvalnost.

2. Prikažimo Ocu vječnome Isusa, Sina njegova, kano jedinu žrtvu, koja je njega dostojna, i kojom jedinom možemo njemu kao najvišem Gospodinu iskazati dostojnu čast, priznati njegova dobročinstva, zadovoljiti pravednosti njegovoj i prinukati milosrđe njegovo, da nam se smiluje i pomogne nam.

3. Prikažimo sebe same Bogu po Isusu.

4. Prikažimo se Isusu i što uže se s njime sjedinimo moleći ga, da nam dade ući u duh i osjeća je njegove, osobito u Srce njegovo, iz kojega da nikad ne izađemo.

5. Zaključimo duhovnom sv. pričešću.

Klanjam ti se.

Klanjam ti se smjerno, tajni Bože naš,
što pod prilikama tim se sakrivaš,
Srce ti se moje cijelo predaje,
Jer dok promatra te, svijest mu prestaje.

Vid i opip, okus varaju se tu,
Al za čvrstu vjeru dosta je, što čuh;
Vjerujem u svemu Kristu Bogu svom,
Istine nad ovom nema Istinom.

Samo Bog na križu bješe oku skrit,
Ovdje je i čovjek tajnom obavit;
Vjerujem u oba, oba priznajem,
S razbojnikom isto skrušen vapijem.

Rana kao Toma ja ti nè vidim,
Ipak Bogom svojim priznajem te s njim;
Daj da vjera moja uvijek življe sja,
Da se ufam u te, da te ljubim ja.

Uspomeno smrti Spasa premilog,
Zivi Kruše, što si život puka svog;
Daj, da sved od tebe i moj živi duh,
Dokraj žića budi najsladi mu kruh.

Pelikane nježni, Spasitelju moj,
Blatna me u krvi umij presvetoj;
I kap njena može svijet da spasi cijel,
Da bez ljage bude, posve čist i bijel.

Isuse, koš sad mi krije veo taj,
Žarku želju, molim, ti mi uslišaj;
Daj, da otkrito ti lice ugledam
I u slavi tvojoj blažen uživam. Amen.

Molitva sv. Alfonsa Liguorija.

Gospodine moj, Isuse Kriste, koji od ljubavi k ljudima dan i noć boraviš u ovom Sakramentu te pun milosrđa i ljubavi čekaš, zoveš i primaš sve, koji dolaze da te pohode: ja vjerujem, da se nalaziš u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Ja ti se klanjam u svojoj smjernosti i zahvaljujem ti na tolikim milostima, koje si mi udijelio, osobito što si mi svoju Majku Mariju darovao za zaštitnicu i što si me pozvao, da te pohodim u ovoj crkvi.

Sada pozdravljam premilo Srce tvoje: 1. da zahvalim na tako velikom daru; 2. da zadovoljim za sve uvrede, što ti u ovom Sakramentu naniješe tvoji neprijatelji; 3. da ti se ovim pohodom poklonim po svim mjestima, gdje te u Presv. Sakramentu najmanje štiju i najviše zaboravljaju.

Isuse moj! Ljubim te iz svega srca svojega. Kajem se, što sam dosad toliko puta uvrijedila neizmjernu dobrotu tvoju. Odlučujem, da te odsele uz milost tvoju neću više uvrijediti. A sada se evo sva, kako već jesam nevoljna, tebi posvećujem, i svu svoju volju, sva čuvstva i sve želje i stvari svoje tebi darujem i svega se toga odričem.

Odsele čini sa mnom i s mojim stvarima sve, što te je volja. Jedno te samo molim: daj, da te ljubim, da u dobru ustrajem do smrti, da volju tvoju potpuno izvršim. Preporučujem ti duše u čistilištu, osobito one, koje su štovala Presveti Oltarski Sakrament i blaženu Djevicu Mariju. Preporučujem ti i sve nevoljne grješnike. Napokon, ljubezni moj Spasitelj, sjedinjujem sva čuvstva svoja s čuvstvima premiloga Srca tvojega, i tako sjedinjena ova dva srca prikazujem vječnom Ocu tvojemu, moleći ga u tvoje ime, da ih tebi za ljubav primi i usliši.

Duhovna sv. pričest.

Isuse moj! Vjerujem, da se nalaziš u Presvetom Sakramentu. Ufam se u tvoje neizmerno milosrđe. Ljubim te nada sve; od ljubavi prema tebi kajem se iz svega srca za sve grijehе svoje i odlučujem, da neću nikada više griješiti. Moja duša

čezne za tobom, a ja te ne mogu sada primiti u samom Presvetom Sakramentu: dodi bar duhovnim načinom u srce moje. Grlim te, Isuse moj, kano da si zaista u mom srcu, i sjedinjujem se posve s tobom. O ne daj, da se ikad od tebe rastavim.

Premili Isuse! Pridružujem se svim svetim Misama, što se danas po cijelom svijetu služe, i prikazujem ti ih zajedno s nakanama presvetoga Srca tvojega. Molim te, da mi od svake svete Mise usčuvas po jednu kapljicu krvi svoje kao zadovoljštinu za moje grijehе.

Još mi podaj milost, da se po zaslugama svete Mise izbavi jedna duša iz muka čistilišnih; jedan koji je na umoru, da nađe u tebe pomilovanje; da se jedan grješnik k tebi obrati i da se zapriječi grijeh, koji zadaje Srcu tvojemu najveću bol.

Bez tebe, premili Isuse, neću da umrem; a uz Srce tvoje spremna sam umrijeti, kako, kada i gdje se tebi svidi. Amen.

Molitva za raširenje svagdanje pričesti.

Preslatki Isuse, koji si na svijet došao, da svim dušama udijeliš život svoje milosti te da ga u njima čuvaš i gojiš; koji si htio biti svakidašnjim lijekom svakidašnjoj njihovoj slabosti i svakidašnjom hranom njihovom: smjerno te zaklinjemo Srcem tvojim, što tako žarko plamti ljubavlju prema nama, izlij na sve svoj božanski duh, da se duše, koje su po nesreći u smrtnome grijehu, obrate k tebi i postignu opet život izgubljene milosti; one pak, koje po tvom daru već žive onim božanskim životom, da svaki dan po mogućnosti

pristupaju k tvojemu svetomu stolu i tako svaki-dasnjom pričešću primaju ustuk protiv svojih la-kin svakidašnjih grijeha, pa gojeći ovako svaki dan u sebi život tvoje milosti, sve se više pročiste i napokon postignu blaženi život zajedno s tobom. Amen.

LITANIJE PRESVETOGA IMENA ISUSOVA.

Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.

Isuse, cuj nas.

Isuse, usliši nas.

Oče nebeski, Bože, smiluj se nama!

Sine, Otkupitelju svijeta, Bože,

Duše Sveti, Bože,

Sveto Trojstvo, jedan Bože,

Isuse, Sine Boga živoga,

Isuse, sjajnosti Očeva,

Isuse, jasnoće svjetlosti vječne,

Isuse, Kralju slave,

Isuse, sunce pravde,

Isuse, sine Marije Djevice,

Isuse, ljubezni,

Isuse, divni,

Isuse, Bože jaki,

Isuse, oče budućega vijeka,

Isuse, anđele velikoga savjeta,

Isuse, mogućí,

Isuse, strpljivi,

Isuse, poslušni,

Isuse, krotki i ponizni srcem,

Isuse, ljubitelju čistoće,

Isuse, ljubitelju naš, smiluj se nama!

Isuse, Bože mira,

Isuse, početniče života,

Isuse, ugleda kreposti,

Isuse, revnitelju duša,

Isuse, Bože naš,

Isuse, utočište naše,

Isuse, oče ubogih,

Isuse, blago vjernika,

Isuse, dobri pastiru,

Isuse, svjetlosti istinita,

Isuse, mudrosti vječna,

Isuse, dobroto beskrajna,

Isuse, pute i živote naš,

Isuse, radosti anđela,

Isuse, kralju patrijarha,

Isuse, učitelju apostola,

Isuse, naučitelju evanđelista,

Isuse, jakosti mučenika,

Isuse, svijetlo ispovjednika,

Isuse, čistoće djevice,

Isuse, kruno sviju svetih,

Milostiv budi, oprosti nam. Isuse.

Milostiv budi, usliši nas, Isuse.

Od svakoga zla, Oslobodi nas Isuse!

Od svakoga grijeha,

Od srdžbe svoje,

Od zasjeda vražjih,

Od duha bludnosti,

Od smrti vječne,

Od nemara za nadahnuća tvoja,

Po otajstvu svetoga utjelovljenja svoga,

Po rođenju svojem, Oslobodi nas, Isuse!
 Po djetinjstvu svojem,
 Po božanstvenom životu svojem,
 Po trudovima svojim,
 Po smrtnoj borbi i mucij svojoj,
 Po križu i zapuštenosti svojoj,
 Po smrtnoj stisci svojoj,
 Po smrti i pokopu svojem,
 Po uskrsnuću svojem,
 Po uzašašću svojem,
 Po ustanovljenju presvetog oltarskog Otaštva,
 Po radostima svojim,
 Po slavi svojoj,
 Jaganjče Božji, koji odnimaš grijeha svijeta, oprosti nam, Isuse.
 Jaganjče Božji, koji odnimaš grijeha svijeta, usliši nas, Isuse.
 Jaganjče Božji, koji odnimaš grijeha svijeta, smiluj se nama, Isuse.
 Isuse, čuj nas.
 Isuse, usliši nas.

Pomolimo se.

Gospodine Isuse Kriste, koji si kazao: Ištite, i primit ćete; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se: daj nam, molimo te, božansku svoju ljubav, da te svim srcem, ustima i djelom ljubimo i nikada te hvaliti ne prestanemo.

Daj nam, Gospodine, da se tvoğa svetoga ime na bojimo i ujedno ga uvijek ljubimo, jer nikada ne prestaješ one ravnati, koje u svojoj ljubavi utvrđuješ. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

LITANIJE PRESVETOGA SRCA ISUSOVA.

Gospodine, smiluj se.
 Kriste, smiluj se.
 Gospodine, smiluj se.
 Kriste, čuj nas.
 Kriste, usliši nas.
 Oče nebeski, Bože, smiluj se nama!
 Sine, Otkupitelju svijeta, Bože,
 Duše Sveti, Bože,
 Sveto Trojstvo, jedan Bože,
 Srce Isusa, Sina Oca vječnoga,
 Srce Isusovo, u krilu Djevice Matere od Duha Svetoga sazdano,
 Srce Isusovo, s Riječju Božjom bitno sjedinjeno,
 Srce Isusovo, veličanstva beskrajnoga,
 Srce Isusovo, hrame Božji sveti,
 Srce Isusovo, šatore Višnjega,
 Srce Isusovo, kuću Božja i vrata nebeska,
 Srce Isusovo, žarko ognjište ljubavi,
 Srce Isusovo, pravde i ljubavi posudo,
 Srce Isusovo, dobrote i ljubavi puno,
 Srce Isusovo, kreposti sviju bezdno,
 Srce Isusovo, svake hvale predostojno,
 Srce Isusovo, kralju i središte sviju srdaca,
 Srce Isusovo, u kojem je sve blago mudrosti i znanja,
 Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina božanstva,
 Srce Isusovo, koje je Ocu vrlo omiljelo,
 Srce Isusovo, od kojega punine svi mi primismo.
 Srce Isusovo, željo bregova vječnih,
 Srce Isusovo, strpljivo i mnogoga milosrđa,

Srce Isusovo, bogato za sve, koji zazivaju tebe,
 Srce Isusovo, izvore života i svetosti,
 Srce Isusovo, pomirište grijeha naših,
 Srce Isusovo, nasićeno pogrdama,
 Srce Isusovo, satrvono zbog opaćina naših,
 Srce Isusovo, do smrti poslušno,
 Srce Isusovo, kopljem probodeno,
 Srce Isusovo, izvore sve utjehe,
 Srce Isusovo, živote i uskrsnuće naše,
 Srce Isusovo, mire i pomirenje naše,
 Srce Isusovo, žrtvo za grijeha,
 Srce Isusovo, spasenje onima, koji se u te ufaju,
 Srce Isusovo, ufanje onima, koji u tebi umiru,
 Srce Isusovo, milino sviju svetih,

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijeha svijeta, oprosti nam, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijeha svijeta, usliši nas, Gospodine.

Jaganjče Božji, koji odnimaš grijeha svijeta, smiluj se nama.

Sveć. Isuse krotki i ponizni Srcem.

Puk. Učini srce naše po Srcu svojem.

Pomolimo se.

Svemoguću vječni Bože, pogledaj na Srce preljubljenoga Sina svojega i na hvale i zadovoljstine, koje u ime grješnika tebi prikazuje, i njima, koji milosrđe tvoje mole, ti oproštenje udijeli umilostivljen, u ime istoga Sina svojega Isusa Krista, koji s tobom živi i kraljuje u vijeke vjekova. Puk. Amen.

Molitva Presv. Srcu Isusovu.

Božansko Srce Isusovo! Podaj, molim te, dušama u čistilištu pokoj vječni; onima, koji će danas umrijeti, konačnu milost; grješnicima pravu pokoru; poganima svijetlo vjere; meni i svima mojim svoj blagoslov. Tebi dakle, preljubazno Srce, izručujem sve ove duše, i prikazujem ti za njih sve zasluge tvoje skupa sa zaslugama blažene Majke tvoje i sviju svetih Anđela, i sa svim Mišama, svetim pričestima, molitvama i dobrim djelima, što se čine danas po cijelom kršćanskom svijetu. Amen.

Molitva Presvetomu Srcu, da se očuvaš od smrtnoga grijeha.

O preljubezno Srce Isusovo! Tvojim neizrecivim bolima, tvojom krvavim znojem, preslatkom ranom tvojom molim te i zaklinjem, ne daj, da ikada dušu svoju okaljам smrtnim grijehom i tako crnom nezahvalnošću uzratim za beskrajnu ljubav tvoju. O Isuse radije umrijeti nego sagriješiti!

Za umiruće.

O preblagi Isuse, ljubitelju duša molim te smrtnom mukom Presvetoga Srca tvoga i bolima bezgriješne Majke tvoje, operi krvlju svojom sve grješnike na svijetu, koji su sada na umoru te ce još danas umrijeti. Amen. — Srce Isusovo, koji si pretrpjelo smrtnu muku, smiluj se umirućima. Amen.

POSVETA KRISTU KRALJU.

Na njegov blagdan. Pijo XI. 8. V. 1929.

Isuse preslatki, Otkupitelju ljudskoga roda, pogledaj na nas pred oltarom tvojim¹ preponizno prostrte. Tvoji smo, tvoji hoćemo da budemo; a da možemo s tobom što čvršće biti sjedinjeni, evo se danas svaki od nas drage volje posvećuje Presvetomu Srcu Tvojemu. Tebe, istina, mnogi nisu nikada upoznali; tebe su, prezrevši zapovijedi tvoje, mnogi odbacili. Smiluj se na jedne i na druge, predobrostitvi Isuse, i sve ih pritegni k svetomu Srcu svojemu. Kralj budi, Gospodine, nesamo vjernima, koji se nisu ni u jedno vrijeme odmetnuli od tebe, nego i rasipnim sinovima, koji su te ostavili: učini da se ovi u kuću očinsku brzo povrate, da od bijede i glada ne poginu. Kralj budi onima, koje ili kriva mnijenja zavaravaju ili nesloga rastavlja, i prizovi ih natrag k luci istine i k jedinstvu vjere, da naskoro bude jedno stado i jedan pastir. Kralj budi napokon svim onima, koji se još u tami krivoboštva ili islama nalaze, i ne krati se privesti ih u kraljevstvo svoje. Svrni napokon milosrdne oči svoje na potomke onoga naroda, koji je tako dugo bio narod izabrani; a krv, nekoć na njih izazvana, neka sada i na njih sađe kao otkupnina i vreo života. Udijeli, Gospodine, Crkvi svojoj sigurnu i potpunu slobodu, udijeli svima narodima mir i red; učini, da s obadva stožera

¹ Kad se moli izvan crkve, kaže se pred licem tvojim.

zemlje odliježe glas: Budi hvala Božanskomu Srcu, po kojem nam je stečeno spasenje, njemu slava i čast u vijeke. Amen.

POMIRNA MOLITVA PIJA XI.

Moli se po odredbi sv. Oca Pija XI. na blagdan Srca Isusova.

Premili Isuse, Ti si neizmjerano ljubio ljude, a oni tu Tvoju ljubav tako nezahvalno zaboravljaju, zanemaruju i preziru. Klečeći pred oltarom Tvojim hoćemo evo da Ti iskažemo osobito poštovanje i njime popravimo toliki opaki nemar i uvrede, kojima ljudi odasvud udaraju na ljubezno Srce Tvoje.

Znamo na žalost, da smo se i mi katkad tako nevrijednima pokazali, pa žalimo to s najdubljom boli i molimo milosrđe Tvoje ponajprije za sebe. Spremni smo okajavati dragovoljnom pokorom nesamo grijehe, koje smo počinili sami, već i zla djela onih, koji su daleko odlutali s puta spasenja i otvrdnuli u svojoj nevjeri, pa ne će da idu za Tobom vođom i pastirom, ili su pogazili krsni zavjet i odbacili slatki jaram Tvoga zakona.

Sve te žalosne opačine hoćemo da okajavamo. No napose kanimo naknađivati za nečedno i ružno življenje i odijevanje, za tolike zamke, što ih stavlja pokvarenost nevinim dušama, za oskrvnjivanje blagdana, za mrske psolve protiv Tebe i Tvojih svetaca, za napadaje na Tvoga namjesnika i svećentvo, za nemar i strašna svetogrđa, kojima se pogružuje sam Sakrament božanske ljubavi, i napokon za javne prestupke narodâ, koji se dižu

na prava Crkve, što si je Ti osnovao, i na njezino učiteljstvo.

O da možemo oprati te opačine krvlju svojom! Međutim da naknadimo za pogrdenu božansku čast, prinosimo ti onu zadovoljštinu, što si je negda na križu Ti sam prikazao Ocu, i koju obnavljaš svaki dan na oltarima. Tomu pridružujemo pokore Djevice Majke, svih svetaca i pobožnih kršćana. Obecavamo Ti od svega srca, da ćemo grijehe, što smo ih počinili mi i drugi, i nemar za toliku ljubav, koliko bude do nas, s pomoću Tvoje milosti popravljati tvrdom vjerom, čestitim življenjem i točnim vršenjem evanđeoskoga zakona, osobito zakona ljubavi. Obecavamo, da ćemo svim silama sprečavati uvrede, što Ti se nanose, i da ćemo po mogućnosti što više ljudi skloniti, da nasljeduju Tebe.

Primi, molimo Te, dobrotivi Isuse, po zagovoru naše pomiriteljice B. D. Marije, ovu dragovoljnu naknadu i daj nam veliki onaj dar postojanosti, da Te do smrti vjerno slušamo i služimo, pa svi napokon stignemo u onu domovinu, gdje Ti s Ocem i Duhom Svetim živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Amen.

PRIPRAVA ZA SVETKOVANJE MARIJINIH BLAGDANA.

Od velike je koristi, ako se trodnevnicu ili devetnicu vrši ovako ili slično.

1. Odredi posve točno posebnu svrhu, zaradi koje vršiš ovu pobožnost. Ta svrha može biti na pr., da se na osobiti način pokloniš na-

šemu Gospodinu ili prečistoj Majci njegovoj o svetkovini, što se primiče, da ispriš u Boga koju osobitu milost i t. d.

2. Svako se jutro sjeti te posebne svrhe te nastoj, da je postigneš.

3. Pobožnost samu mogla bi vršiti od prilike svako:

Zvanične dužnosti vrši točnije i vjernije nego inače.

Izvedi svaki dan koje djelo kršćanske samozataje ili drugi koji dobar čin.

Nastoj iz svih sila, da popraviš glavnu pogrešku.

Vježbaj se osobitom pomnjom u kreposti, koja ti je najviše nužna.

Moli svaki dan devetnice koju molitvu, na pr. Litanije lauretske, »Spomeni se« i sl.

Pri kraju devetnice primi s većom bogoljubnošću svete sakramente.

Oprosne molitvice u čast Majci Božjoj.

Gotovo sve molitve u »Kongreganistici« obdarene su oprostima, premda se to kod mnogih ne spominje napose. Ovdje evo nekoliko takvih pomnijih. Sve osim 4., 15. i 16. imaju oproste »toties-quoties«, t. j. koliko puta molitvicu izrekneš, toliko puta dobiješ taj oprost.*

* U »toties - quoties« potpunim oprostima, koji se dobivaju pohodom jedne crkve, treba svaki put izmoliti 6 Očenaša, 6 Zdravo Marija i 6 Slava

1. Slatko Srce Marijino, budi spasenje moje. — 300 dana; potpuni oprost jednom u mjesecu uz uvjete: ispovijed, pričest, pohod crkve, molitva po nak. sv. Oca, ako se moli svaki dan. Pijo IX. 30. IX. 1852.

2. Majko moja, pouzdanje moje. — 300 dana. Benedikt XV. 3. I. 1917.

3. Hvaljeno budi presveto i bezgrješno začće blažene Djevice Marije, Majke Božje. — 300 dana. Leon XIII. 10. IX. 1878.

4. O Marijo, nado naša, smiluj nam se. — 300 dana jednom na dan. Pijo X. 3. I. 1906.

5. Marijo, puna boli, Majko svih kršćana, moli za nas. — 300 dana, kadgod se ovo izmoli za obraćenje krivovjeraca. Pijo X. 4. VII. 1906.

6. Majko milosrđa, moli za nas. — 300 dana. S. A. P. 31. V. 1927.

7. Majko ljubavi, Majko boli i milosrđa, moli za nas. — 300 dana. Pijo X. 14. V. 1908.

8. Djevo Bogorodice, Marijo, moli Isusa za me. — 300 dana. Potpuni jednom u mjesecu uz ob. uvjete, ako se ovo svaki dan moli. S. A. P. 7. IV. 1921.

9. Marijo, učini, da ja živim u Bogu, s Bogom i za Boga. — 300 dana. S. A. P. 26. IV. 1921.

10. Mila naša Gospo od Presvetoga Sakramenta, moli za nas. — 300 dana, ako se moli pred izloženim Presv. Otajstvom. Pijo X. 30. XII. 1905.

11. Mila naša Gospo lurdská, moli za nas. — 300 dana. S. A. P. 15. XI. 1927.

12. Kraljice, urese Karmela, moli za nas. — 300 dana. S. A. P. 8. XI. 1922.

13. Neokaljana Kraljice mira, moli za nas. — 300 dana. Breve 9. II. 1924.

14. Majko sirota, moli za nas. — 300 dana. Breve 23. II. 1924.

15. Mila naša Gospo od dobrih nauka, moli za nas. — 300 dana jednom na dan. Pijo X. 16. svibnja 1906.

16. Marijo bez grijeha začeta, moli za nas, koji se k tebi utječemo. — 100 dana jednom na dan. — Leon XIII. 15. III. 1884.

Molitva pred slikom Majke Božje.

Od sv. Alfonza Liguorija.

Presveta, bez grijeha začeta Djevice, Majko moja Marijo! K tebi, Majci Gospodina moга i utočištu grješnika, ja najnevoljnija od svih, danas se utječem. Tebi se, o velika Kraljice, klanjam i zahvaljujem ti za sve milosti, koje si mi dosad udijelila; osobito, što si me oslobodila od pakla, koji sam toliko puta zaslužila. Ja te ljubim, predraga Gospo, i od ljubavi k tebi obećavam, da ću ti uvijek služiti i da ću sve, što mogu, učiniti, da te i drugi ljube.

U te stavljam sve ufanje svoje, u ruke tvoje sve spasenje svoje: uzmi me za služenicu svoju, uzmi me pod okrilje milosrđa svoga. Pa jer toliko možeš kod Boga, oslobodi me od sviju napasti, ili

mi isprosi snagu, da ih uvijek do smrti nadvladam.
 U tebe molim pravu ljubav k Isusu Kristu. Od tebe se nadam, da ću dobro umrijeti. Majko moja! Molim te ljubavlj, kojom ljubiš Boga, budi mi u pomoć uvijek, osobito u zadnji čas mogega života. Ne ostavi me sve dotle, dok ne vidiš, da sam spasena u nebu, gdje ću blagosivati tebe i slaviti milosrđe tvoje po sve vijeke vjekova. Amen.

ŠTOVANJE SV. JOSIPA.

Litanije.

Gospodine, smiluj se.
 Kriste, smiluj se.
 Gospodine, smiluj se.
 Kriste, čuj nas.
 Kriste, usliši nas.
 Oče nebeski, Bože, smiluj se nama.
 Sine, Otkupitelju svijeta, Bože, smiluj se nama.
 Duše Sveti, Bože, smiluj se nama.
 Sveta Marijo, Moli za nas!
 Sveti Josipe,
 Slavni porode Davidov,
 Svjetlosti patrijarha,
 Zaručnice Bogorodice,
 Stidljivi čuvaru Djevice,
 Hranitelju Sina Božjega,
 Brižni branitelju Kristov,
 Glavaru slavne obitelji,
 Josipe pravedni,
 Josipe prečisti,
 Josipe premudri,
 Josipe jaki,

Josipe pokorni,
 Josipe vjerni,
 Ogledalo strpljivosti,
 Ljubitelju siromaštva,
 Uzore radnika,
 Uresu domaćega života,
 Čuvaru Djevica,
 Potporo obitelji,
 Utjeho bijednih,
 Ufanje bolesnih,
 Zaštitniče umirućih,
 Strahu zlih duhova,
 Pokorovitelju svete Crkve,
 Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, oprosti nam, Gospodine.
 Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, usliši nas, Gospodine.
 Jaganjče Božji, koji odnimaš grijehe svijeta, smiluj se nama.
 Sveć. Postavio ga je gospodarom doma svojega.

Puk: I poglavicom svega imanja svojega.

Pomolimo se.

Bože, koji si se neiskazanom providnosti dostojao izabrati blaženoga Josipa za zaručnika presvetoj Majci svojoj, daj, molimo, da koža kao pokrovitelja častimo na zemlji, zavrijedimo imati zagovornika na nebu. Koji živiš i kraljuješ u vijeke vjekova. Puk. Amen.

Molitva sv. Josipu za sv. čistoću.

Čuvaru djevica i oče, sveti Josipe, čijoj vjernoj skrbi bi povjerena sama nevinost Isus Krist i Djevica nad djevicama, Marija: po dvostrukom tom predragom zalogu žarko te molim, ispisi mi da od svake nečistoće očuvam srce i čistim srcem služim Isusu i Mariji.

300 dana oprosta jednom na dan. Pijo IX.

Spomeni se.

Spomeni se, prečisti zaručnice blažene Djevice Marije, slatki moj zaštitniče, sveti Josipe, kako se još nije čulo, da se itko u tvoju zaštitu preporučio, i u tebe pomoć zatražio, a da je nije dobio. S tim pouzdanjem i ja dolazim preda te, pa ti se goruće preporučujem. Nemoj prezreti molitve moje, počim Isusov, nego je milostivo primi i usliši.

300 dana oprosta jednom na dan. Pijo IX.

Molitva sv. Josipu za srećnu smrt.

O slavni sv. Josipe! Smjerno te molim onom neiskazanom srećom, koju si imao na zemlji, kada su kod tvoje smrti bili Isus i Marija i u smrtnoj te borbi pomagali, jačali i tješili: ispisi i meni tu milost, da na smrtnom času junački odbijem bijesne navale nečistoga duha i da blaženo umrem. Uzvišeni branitelju umirućih, budi mi u pomoći u tom strašnom času; ispisi mi milost, da u tvojem naručju izustim slatke i utješljive riječi: Isuse, Marijo i Josipe, u ruke vaše predajem tijelo i dušu svoju. Amen.

*ŠTOVANJE SV. ALOJZIJA.**Šest nedjelja na čast sv. Alojzija.*

Alojzijsku šestnedjeljnu pobožnost preporučujemo osobito mladeži, kojoj je Crkva sv. Alojzija dala za zaštitnika. Plodovi: očuvanje nevinosti, rasvijetljenje u izboru staleža, ljubav spram B. D. Marije i blagoslov u zvaničnim poslovima.

Papa Klement XII. podijelio je 11. prosinca 1736. i 7. siječnja 1740. potpuni oprost za svaku od šest nedjelja, ako se redom svetkuju na čast ovome Svecu, neposredno prije njegova blagdana, ili neposredno poslije njega, ili napokon u koje drugo doba godine. Da taj oprost dobiješ, treba:

1. Na svaku od ovih šest nedjelja ili već u subotu ispovjediti se i pričestiti.
2. Na te nedjelje treba na čast sv. Alojziju ili pobožno razmišljati, ili usmeno moliti, ili ovršiti drugu koju kršćansku pobožnost.
3. Ovih šest nedjelja treba da se nižu neprekidno jedna za drugom.

Za to:

1. Primaj svake nedjelje s velikom pobožnošću sv. sakramente. U tjednu ponovi češće odluku, da ćeš pobožno živjeti.
2. Moli šest puta Očenaš, Zdravo Marijo i Siva Ocu na čast onih šest godina, što ih je sv. Alojzije proveo u redovničkom staležu.
3. Moli pažljivo obične molitve i s dobrom nakanom vrši svađanje poslove.

4. Moli pobožno molitve, što se nalaze dolje, te obećaj, da ćeš nasljedovati ovoga Sveca.

5. Svakoga tjedna odluči, da ćeš se vježbati osobito u jednoj kreposti, pa se u svađanjem ispitivanju savjesti točno o tom poslu ispitaj.

6. Čitaj nešto iz Života sv. Alojzija ili iz druge koje duhovne knjige.

7. Nastoj, da ne sagriješiš u to vrijeme ni lako, Bježi od zločesta društva i grješne prilike i čuvaj se besposlenosti.

8. Trapi se, na pr. zakrati sebi nešto od jela, pila ili spavanja. Odreci se koje dopuštene zabave. Pazi na oči.

9. Čini dobra djela, na pr. podaj milostinju, odvrćaj drugove od zla, daj im dobar nauk, mo-li za žive i mrtve.

Dobra nakana.

Obnovi je svake od ovih šest nedjelja.

Primi, sv. Alojzije, ovu šestnedjeljnu pobožnost, koju ti ponizno prikazujem na veću slavu Božju i djevičanske Majke Marije;

Da ti zahvalim za sva dobročinstva, što si ih dobrostivo udijelio bilo meni bilo drugim svojim štićenicima; da dobijem milost od Boga, te neokaljanom sačuvam čistoću duše i tijela; da izbjegnem grješnim pogibeljima; da napredujem u kreposti, pobožnosti, čednosti, osobito u...; da Boga, najveće dobro, ljubim svim srcem svojim, te da volim umrijeti nego li ga promišljeno uvrijediti; napokon, da isprosim sreću i blagoslov u vremenitim stvarima, zdravlje tijela, uspjeh u svojim po-

slovima, poimence tvoju pomoć u ovoj potrebi... ako je to Bogu na slavu i mojoj duši na spasenje.

Napokon te, mogući zagovorniče, pouzdano molim, da me preporučiš Gospodinu Isusu, kome si bio učenikom, Mariji, kojoj si bio sinom. Amen.

Razmišljaj o krepostima sv. Alojzija.

Prva nedjelja.

Čuvanje nevinosti.

Prvo. Tko će uzaći na goru Gospodnju, ili tko će stajati na svetom mjestu njegovu? Onaj, u koga su nevine ruke i srce čisto. Ps. 23. Koji se trse, da budu čisti dušom i tijelom, već su na ovom svijetu u najužoj zajednici s Bogom, zaručnikom čistih duša. Oni stoje nepomično i čvrsto u kreposti i milosti, te se ne dadu nikakvom napasti tijela i sotone odvratiti od svete svoje odluke, da živu čisto. Na onom pak svijetu gledat će Boga i biti kano Anđeli na nebu idući za Jaganjcem, kamo god on pođe; urešeni djevičanskom krunom blistat će kano zvijezde, po sve vijeke. Velika je doista nagrada nevinosti! No jer mi to dragocjeno blago nosimo u krhkim posudama, treba, ako ga želimo sačuvati, da to većom pomnjom na nj pazimo, što je posuda slabija.

Ti prečisti Isuse, ti odsjeve vječnoga svijetla i ogledalo bez ljage, daj, da ti nevinim tijelom služimo i čistim srcem omilimo!

Drugo. Ovo blago sačuvao je sv. Alojzije; zato ga prozvaše »Anđelom u tijelu« i »Anđeoskim mladićem«. On se bojao i sjenke svakog pa i najlakšega grijeha. Pogibeljima bi se oprezno

uklanjao, savjest brižljivo ispitivao, i za najmanje pogreške, pošto ih je brižno uz vrele suze oprao u sv. sakramentu pokore, nalagao sebi oštru pokoru. U devetoj godini dobi svoje zavjetovao je Bogu vječno djevičanstvo, i ovo je bijelo odijelo krsne nevinosti ponio sa sobom u grob; jer, kako se vidi iz službenih spisa, sastavljenih za to, da se Alojzije proglasi svecem, nije on nikada u svom srcu ni oćutio grješnih želja ili nećistih misli.

O Anđele, »povuci nas, da pohrlimo za tobom i za mirisima tvojim!«

Odluke. Češće ću ponoviti odluku, da bježim od svakoga, poimence od nećistoga grijeha: »Volim umrijeti, negoli se okaljati«. Klonit ću se grješne prilike, u kojoj se pada u grijeh, ili ako to ne bude moguće, bit ću barem veoma oprezna. — U napastima uzdignut ću srce svoje k Bogu i djevičanskoj Majci Mariji; načinit ću na prsima znak sv. križa te zazvati presveta imena Isusa i Marije. — Često ću misliti na svoga Anđela Čuvara, nega ću štovati i njemu ću reći: »Daj da čisto živim!« — Svake večeri ispitivat ću savjest, pokajati se i odlučiti, da ću se popraviti. — U ispovijedima bit ću uvijek sasvim iskrena.

Pomolimo se.

Preslavni sv. Alojzije, koji si u nevinosti posve sličan Anđelima i koji si uzdignut u čisti zbor djevice: obazri se milostivo na smjernu službenicu svoju, koja je izložena tolikim grješnim pogibeljima i borbama, te mi izmoli od Boga, da sve moje misli, sve moje riječi i sva moja djela budu čista i

mila najuzvišenijem Kralju, Isusu Kristu, i njegovoj presvetoj Majci, Kraljici djevice. Uz to mi isprosi i onu milost, za koju te molim, ako je to Bogu na čast, a mojoj duši na spasenje. Amen.

Šest puta Oče naš, Zdravo Marijo, Slava.

Druga nedjelja.

Pobožnost spram Presv. Oltarskog Sakramenta.

Prvo. »Uspomenu na čudesa svoja naredio je milostivi i milosrdni Bog; dao je hranu onima, koji ga se boje.« Ps. 110. Kakvu hranu? Isus nam daje svoje od prećiste Djevice uzeto tijelo, svoju na križu za nas prolivenu krv, daje nam kruh anđeoski, sama sebe. O divne. li gozbe, kod koje od svetoga straha dršću i nebeski dusi! Tom se hranom oni hrane, koji se njega boje, ali ne strahom ropskim, već djetinjskim, koji uči, s kolikim poćitanjem, poniznošću, pobožnošću i željom treba pristupati k njemu. Gospodin želi, da ga primimo: »Dodite k meni svi, koji ste umorni i opterećeni, i ja ću vas okrijepiti«; i ujedno opominje po sv. Apostolu Pavlu: »Neka se čovjek prije ispita i tako neka jede od ovoga kruha i pije iz ovoga kaleža; jer tko jede i pije nedostojno, svoju osudu jede i pije, ne razlikujući tijela Gospodnjega«. Teško onomu, koji ide na tu gozbu bez svadbenoga ruha milosti!

Gospodine, nisam dostojan, da unideš pod krov moj, nego samo reci riječ, i ozdravit će duša moja!

Drugo. Na tu je gozbu dolazio Alojzije u najljepšem svadbenom ruhu. Kako ga je još ma-

lena naučio sv. Karlo Boromejski, tako se je pričesćao uvijek: tri se dana pripravljaao na sv. pričest i opet tri dana zahvaljivao za nju. Dan prije sv. pričesti postio bi. Nevjerojatnom poniznošću, pobožnošću i željom pristupao je k stolu Gospodnjemu, zatim se čitave ure zabavljao i razgovarao sa svojim božanskim Gostom koji je prebivao u njegovu srcu kao na svom prijestolu.

Ništa mu nije bilo slađe, nego o tom Presv. Sakramentu razgovarati, čitati i razmišljati. Ništa mu nije bilo ugodnije, nego biti kod sv. Mise, često i kod više njih uzamance. Ništa nije više želio, nego da što češće pohodi Boga svoga pod prilikom kruha sakrivenog u svetohraništu. Sam je priznao, da je po ovim čestim pohodima zadobio najobilniji blagoslov kod svojih nauka.

O sveti Alojzije, koji si plamtio ljubavlju spram Presv. Oltarskog Sakramenta, i ja želim blagovati s tobom to uskrsno Janje. Daj dakle, da i moje srce usplamti ljubavlju spram Isusa u Presv. Sakramentu!

Odluke. Svakoga jutra i svake večeri okrenut ću se u svojoj sobi licem prema crkvi i pozdraviti Gospodina u Presv. Sakramentu. — Danju ću pohoditi u crkvi Presv. Sakramenat i pokloniti mu se. — Kod sv. Mise bit ću pobožna te ću se kod pričesti svećenikove barem duhovno pričestiti. — Pričesćivat ću se često, te se uvijek pripraviti kako treba.

Pomolimo se.

Preslavni sv. Alojzije, koji si uzor, kako treba skrušeno primati sv. sakramenat pokore! Premda

si ti svetu krsnu nevinost vjerno sačuvao do konca života svoga, ipak si i najmanje prestupke i nesavršenosti ispovijedao s tolikom duševnom boli, da si se poradi toga gorko plaćuć onesvijestio. Molim te, premili moj zagovorniče, isprosi mi od Boga milost, da jasno spoznam težinu svojih grijeha, da zamrzim na njih svim srcem kano na uvredu neizmjereno dobroga Boga, te da po iskrenoj i skrušenoj ispovijedi zadobijem oproštenje. Uz to mi isprosi i onu milost, za koju te molim, ako je Bogu na čast a mojoj duši na spasenje. Amen.

Šest puta Oče naš, Zdravo Marijo, Slava

Treća nedjelja.

Štovanje blažene Djevice Marije.

Prvo. »Tko mene nađe, naći će život i dobit će spasenje od Gospodina«. Priče 8, 35. Te riječi primjenjuje sv. Crkva B. D. Mariji. Bog hoće, da nam sve dade po Mariji, kako nam je po njoj dao svoga jedinorođenoga Sina. Ona je žlijeb, po kojem nam pritječu darovi nebeskih milosti iz neiscrpivoga mora Božje dobrote. Ako želimo dobiti dar sv. čistoće, Marija će nam ga dati. Ako želimo zdravlje, uspjeh u poslovima, savjet u sumnji, jakost u napaštima: sve će nam to dati Bog po Mariji. Ona ne može čuti molbe naše, da je ne usliša. Ona je majka milosrđa, koja materinskom ljubavlju ljubi i grješnike. Ona je blaga, mila i slaka Djevica, koja će svratiti k nama milostivo svoje oko, te nam poslije ovoga progona pokazati Isusa, blagoslovljeni plod utrobe svoje,

samo ako uznastojimo neokaljanom čistoćom srca već na zemlji omiljeti njezinu božanskomu Sinu.

Učini me dostojnim da te hvalim, sveta Djevice; daj mi jakost protiv neprijatelja tvojih!

Drugo. Ovu je Majku ljubio Alojzije najnežnije. Usplamtio bi ljubavlju spram nje, kad bi god na nju pomislio, sa drugovima o njoj razgovarao, njezinu svetu sliku pogledao, kada bi čuo spomenuti njezino ime ili u knjigama čitao o njezinoj slavi. Pobožnosti spram Marije, što ih je jednoć započeo, nije nikada više ostavljao; da, ni u bolesti. Ovršio bi ih bilo kod kuće, roneći suze, pred malenim žrtvenikom, bilo u crkvama i kape lama posvećenim Majci Božjoj. Onamo je puzdano hrlio u svakoj svojoj potrebi. Sveta krunica i lauretske litanije bile su mu najmilija pobožnost. Blagdane blažene Djevice Marije svetkovao je veoma pobožno. Neprestano se je trsio, da ju nasljeduje u čistoći, nevinosti, čednosti i t. d. i da druge potakne, da je nasljeduju. — Riječju: sav je bio dijete Marijino, sav njezin službenik.

O da sam to i ja! Pomozi, sv. Alojzije, da ne budem opako dijete ove dobre Majke; daj da nasljedujem tebe u tvojoj uzvišenoj pobožnosti spram Marije.

Odluke. Molit ću rado sv. krunicu. — Češće, osobito kad što zatrebam, pohodit ću crkvu, kapelicu, žrtvenik ili sliku Majke Božje. Propise Marijinih bratovština, u kojima sam i ja, vjerno ću ovršavati. Prije svega nastojat ću, da nasljedujući Marijine kreposti budem pravo njezino dijete.

Pomolimo se.

Preslavni sv. Alojzije, ti savršeni nasljedovatelju rassetoga Isusa! Premda posve nevin, ipak si činio najtežu pokoru, i tako se oštro trapio: isprosi, molim te, i meni pravi pokornički duh za moje mnoge i teške grijeha, kojima sam uvrijedila Boga, i milost, da se savršeno predam u volju Bozju, kad mi pošalje križ i muku. Uz to mi isprosi i onu milost, za koju te molim, ako je to Bogu na cast, a mojoj duši na spasenje. Amen.

Četvrta nedjelja.

Čednost.

Prvo. »Čednost vaša bila poznata svim ljudima!« Filip. 4., 5. Iz pogleda i vanjštine čovjeka, ako sudiš po pravilima kršćanske stege, lako ćeš moći spoznati, kakav je tko u srcu, jer je vanjština ogledalo nutrine. Ako je duša urešena čednošću, ta će krepost oplemeniti sva djela čovjekova. Ova mila krepost prijeko je potrebna osobito onima, koji žele sačuvati čistoću srca. Nevinost je pratilica čednosti, a obje su plodovi Duha Svetoga. Ne će dugo ostati čist, koji prevae popušta sjetilima i kroz ta vrata pušta neprijatelja u svoju dušu, da mu ugrabi ondje sakriveno blago. A kolikim ga je već ugrabio, pošto je unišao kroz vrata osjetila! Neka te tuda šteta učini opreznom!

Postavi, Gospodine, stražu na usta moja, i vrata na sjetila moja, da ne zađem sa staze čednosti na skliski put raskalašenosti i grijeha!

Drugo. U svetom Alojziju imamo primjer andeoske čednosti. On je bio vazda spor u govoru, oprezan u gledanju, veoma pažljiv u kretanju tijelom. Osobito je pazio na svoje oči, koje su sjedište te kreposti. Osoba drugoga spola, pa ni svojih rođakinja, nije nikad pogledao. Na kraljevskom dvoru u Madridu bio je tri godine i tamo svaki dan pozdravljao kraljicu, pa ipak nije znao, kakva je u licu. Na javnim svečanostima, na dvorskim igrama i na kazališnim predstavama, kojima nije mogao izbjeći, mjesto da ih gleda oborio bi oči, ili ako mu nije bilo moguće, gledao bi koju svetu sliku. Ipak zato nije bio mrk ni zlovoljan, nego ljubezan spram svakoga, te je sve bilo zaneseno njegovim vladanjem.

Sveti mladiću, uzore čednosti, pomози mi, da sklopim savez sa svojim očima, da zaklonim ogradom svoje uši, da obuzdam svoj jezik i da svu svoju vanjstinu tako udesim, da budem što sličniji tebi i Anđelima!

Odluke. Ne ću gledati osoba, slika ni drugoga čega, što bi me moglo navesti na grijeh. — Smutljivih knjiga ne ću čitati. Nepristojnih riječi niti ću govoriti niti hotimice slušati. Nikakva doticanja, kojim se vrijeđa stidljivost, ne ću prema sebi dopustiti ni u šali, niti ću sama to učiniti.

Pomolimo se.

Preslavni sv. Alojzije, serafine, koji plantiš ljubavlju spram Boga, koji si tako srdačno ljubio Boga i u njem našao potpun mir duši svojoj, te se nisi više mogao od njega odijeliti, da i za kratak čas ne misliš na nj: po ovoj žarkoj tvojoj lju-

bavi isprosi mi, molim te, od Boga milost, da i ja spoznam njegovu neizmjernu dobrotu, te ga vjerno i neprekidno ljubim u svem svojem životu, više nego išta, što je stvoreno. Uz to mi isprosi i onu milost, za koju te molim, ako je to Bogu na čast a mojoj duši na spasenje. Amen.

Šest puta Oče naš, Zdravo Marijo, Slava.

Peta nedjelja.

Ljubav bližnjega.

Prvo. »Ovo je moja zapovijed, da se ljubite među se.« Iv. 15. A kako Gospodine, da se ljubimo? Kako sam ja vas ljubio: ljubavlju dobrotivom, strpljivom i požrtvovnom; ljubavlju, koja rado i od srca prašta. Ne onako, kako ljubi svijet, vanjskom licemjernom prijaznošću, nego uistinu srdačnom i iskrenom ljubavlju. Ne ljubavlju, koja izvire iz tijela i krvi, nego onom svetom ljubavlju, koja dolazi od Boga, te ljubi bližnjega u Bogu. Naša ljubav neka bližnjemu priteče u pomoć u vremenitim poslovima, no još više neka nastoji oko spasenja njegove duše. Uz to treba da i na žrtve budemo spremni, jer ljubav, koja ne prinosi nikakve žrtve, nije prava ljubav. Spram slaboga i pogriješaka bližnjega svoga treba da smo obzirni i strpljivi. Nanesene uvrede praštajmo od srca, te ljubimo iskreno i neprijatelje svoje, kako nam nalaže Gospodin: »Ljubite neprijatelje svoje; blagosivajte one, koji vas proklinju; činite dobro onima, koji vas mrze i progone«.

Isuse, koji si od ljubavi spram mene žrtvovao krv i život svoj te se na križu molio za svoje ne-

prijatelje, podaj mi milost, da uzmognem istinski ljubiti sve ljude!

Drugo. Velik je bio Alojzije u ljubavi bližnjega. Prem je bio razdražljive čudi, ipak je nebeskom krotkošću podnosio sve uvrede i nepravde. Veličao milosrđe spram ubogih i nevoljnih raslo je s njim od djetinjstva. Dok je još živio u oćinskom gradu, polazio je katkada ubogu pastirsku djecu na poljanama svoga oca, ljubezno se s njom razgovarao, naučao ih i mirio u njihovim malim prepirkama. Svima je bio dobrostiv. Ogovaranja nije trpio nikada.

Bivši novakom Družbe Isusove podučavao bi na javnim mjestima u Rimu siromahe u kršćanskom nauku. Kad je uzbješnjela kuga, gonila ga sveta ljubav, da ne pazeći na pogibelji života pođe u zadušljive prostore bolnica. Tu je s najvećom požrtvovnošću njegovao i tješio bolesnike, dok nije i sam od smrtonosne bolesti okužen umro u cvijetu mladosti kao žrtva ljubavi bližnjega. »Veće ljubavi nema od one, da tko život svoj dade za prijatelje svoje.«

O sveti Alojzije, ti plemenita žrtvo ljubavi bližnjega! Isprosi mi od Boga milost, da svim srcem svojim ljubim bližnjega svoga i tako sakupim blago na nebesima.

Odluke. U mom srcu neka ne bude mjesta neljubeznim i zavidnim mislima. Moj jezik neka uvijek čuva tuđe poštenje. Moja ljubav bližnjega neka se očituje u djelima umiljatosti, uslužnosti, milostinje i spasonosnih opomena, dobra primjera, i pobožne molitve. Nanesene mi nepravde

od srca ću oprostiti iz ljubavi spram Isusa te ne ću više misliti na njih.

Pomolimo se.

Preslavni sv. Alojzije, premili moj zaštitniče, molim te onom žarkom ljubavi, koja te je gonila da privodiš ljude k Bogu i pomažeš im u nevoljama, pače, da po primjeru Isusovu, koga si tako srdačno ljubio, i život svoj dađeš za njih: isprosi i meni od Boga takvu ljubav, da bližnjega dobrim primjerom privodim k Bogu, da mu se u njegovim nevoljama smilujem iz čiste ljubavi, te mu po mogućnosti pomazem. Uz to mi isprosi i onu milost, za koju te molim, ako je to Bogu na čast a mojoj duši na spasenje. Amen.

Šest puta Oče naš, Zdravo Marijo, Slava.

Šesta nedjelja.

Ljubav Boga.

Prvo. »Ljubi Gospodina Boga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom misli i svom snagom svojom«. Marko 12. Ljubiti Boga jest prva i najveća zapovijed. »Ako jezike čovječje i anđeoske govorim, a nemam ljubavi, onda sam kao mjed, što zvoni, i kao praporac što zveči. I ako imam svu vjeru, da i gore premještam, a ljubavi nemam, ništa nisam. I ako razdam sve imanje svoje ubogima za hranu, i ako predam tijelo svoje, da se sažeže, a ljubavi nemam, ništa mi ne pomaže«. Ljubiti Boga jest najlakša i najslađa zapovijed. Može li biti što lakše, što bi se srcu više mililo, negoli ljubiti Onoga, koji je izvor svake ljepote, savršenosti i dobrote? Može li sr-

cu biti što lakše, nego uzvraćati ljubav Onomu, koji nas je od vijeka ljubio, pače i svoga jedinorođenoga Sina dao, za nas? Onomu, koji nam je od prvoga našega daha, u svakom času našega života činio dobro? Komu nije dosadilo neprestano nas opsipavati dobročinstvima i koji nam svima želi jednoć u nebu dati neizmjereno i beskrajno blaženstvo? Ljubimo dakle Boga, jer je on nas prije ljubio!

O ljepoto neizmjerena, a dobroto najveća, prekasno sam te upoznao, prekasno te počeo ljubiti!

Drugo. Alojzije je ljubio Boga tolikom ljubavlju, da je i po tom bio sličan sv. Anđelima. Kad je mislio na Boga ili čuo o njem govoriti, od ljubavi mu je silnije udaralo srce, a lice mu se zasjalo od nebeske radosti. Kako raste toplina sunca od jutra do podneva, tako je rasla njegova ljubav od godine do godine, te je napokon došla do tolikog žara, da je trošila i sile njegova tijela; na što mu poglavari moraše naložiti, da barem katkada prestane razmišljati o Bogu. Alojzije htjede poslušati. Ali gle čuda! Tek što bi prestao misliti o Bogu, misao mu se sama od sebe vraćala k njemu. Kad je htio da bježi od Boga, kojega je ljubio, hrlio je on sam za njim. Kad je u djetinjoj poslušnosti molio Boga, da se barem malo udalji od njega, sve su ga jače zahvatali slatki zagrljaji božanske ljubavi.

O sveti Alojzije, Serafine, koji sav od ljubavi plamtiš, koji sada u nebu vazda gledaš i uživaš Boga, kao što si ga na ovom svijetu tako vatreno ljubio: isprosi mi barem jednu iskrinu te nebeske

vatre, da napokon i moje srce usplamti ljubavlju spram Boga i da ga nikad ne prestane ljubiti!

Odluke. Rado ću misliti na dragoga Boga i sjećati se njegove nazočnosti. Češće ću ga pozdraviti onim milim uzdahom sv. Franje: »Bože moj i sve moje!« Radit ću i trpjeti samo za Boga te češće na dan ponoviti ovu dobru nakanu. Nastojat ću, koliko mogu, da proširim slavu Božju. Od ljubavi prema Bogu vršit ću njegove svete zapovijedi; od ljubavi spram njega klonit ću se grijeha, te ću radije umrijeti nego uvrijediti Boga, radije izgubiti sve, nego da izgubim najveće dobro. Težit ću, da gledam Boga na nebu; željet ću smrt, da se za uvijek sjedinim s Bogom, često ću uzdisati sa Psalmistom: »Kada ću doći i osvanuti pred licem Boga svojega?«

Pomolimo se.

Preslavni sv. Alojzije, ti odabrani prijatelju i miljenče Božji, kome Bog ne odbija ni jedne prošnje, izmoli mi posljednje i najveće od svih dobročinstava: srećnu smrt u savršenoj ljubavi k Bogu. Isprosi mi tu milost, o premilostivi Sveče, po dragocjenoj krvi Isusa Krista, po bezgrješnom začecu blažene Djevice Marije i po velikim svojim zaslugama, da i ja jednoć skupa s tobom u nebu uzmognem ljubiti Boga i slaviti ga u sve vijeke. Uz to mi isprosi i milost, za koju sam te ovih šest nedjelja molila, ako je to Bogu na čast a mojoj duši na spasenje. Amen.

Šest puta Oče naš, Zdravo Marijo, Slava.

Molitva sv. Alojziju za sv. čistoću.

Sveti, andeoskom čistoćom urešeni Alojzije! Evo ja, najnevrednija štovateljica tvoja, preporučim osobitim načinom čistoću duše svoje i tijela svojega. Tvojom te andeoskom čistoćom zaklinjem, da me preporučiš Isusu Kristu, neokaljanom Jagancu, i njegovoj presvetoj Majci, Djevici svih djevičica, te me sačuvaš od svakoga smrtnoga grijeha. Ne dopusti, da ikada upadnem u ikoji nečisti grijeh; a kad opaziš, da sam u napasti ili grješnoj pogibelji, odvрати od mene sve nečiste misli i požude. Obnovi tada opet u meni misao na vječnost i na Isusa rassetoga. Utisni mi duboko u srce čuvstvo svetoga straha Božjega. Užezi u meni oganj ljubavi Božje, da slijedeći tebe na zemlji, zaslužim s tobom uživati Boga na nebu. Amen.

Molitva sv. Alojziju za izbor staleža.

Andeoski mladiću, nevini sveti Alojzije! Ti si se puno i krvavo borio za sveto zvanje svoje. Evo me do nogu tvojih, i molim te iz dna srca, isprosi mi od Boga milost, da me rasvijetli u ovom tako znamenitom poslu, kako bih po volji Božjoj odabrala stalež. Pomozi mi u tom odlučnom času, do kojega stoji moja sreća vremenita i vječna. Moli Boga za me da mi pokaže put, kojim treba da idem po presvetoj volji njegovoj i tako postignem cilj, za koji sam stvorena — vječno blaženstvo. Amen.

Litanije sv. Alojziju.

Gospodine, smiluj se.
 Kriste, smiluj se.
 Gospodine, smiluj se.
 Kriste, čuj nas.
 Kriste, usliši nas.
 Oče nebeski Bože, smiluj se nama.
 Sine Otkupitelju svijeta Bože, smiluj se nama.
 Duše Sveti Bože, smiluj se nama.
 Sveto Trojstvo jedan Bože, smiluj se nama.
 Sveta Marijo, moli za nas.
 Sveta Bogorodice,
 Sveta Djevo djevica,
 Sveti Alojzije,
 Sveti Alojzije, andeoski mladiću,
 Sveti Alojzije, prečisti gojenče Marijin,
 Sveti Alojzije, preziratelju svjetskih taština,
 Sveti Alojzije, ljiljane nevinosti,
 Sveti Alojzije, uzore skrušena srca,
 Sveti Alojzije, nedužni pokorniče,
 Sveti Alojzije, nekrvni mučeniče Božje ljubavi,
 Sveti Alojzije, miljenče Rassetoga,
 Sveti Alojzije, gorljivi štovatelju Presv. Sakramenta,
 Sveti Alojzije, nježni štovatelju božanskoga Srca Isusova,
 Sveti Alojzije, vjerni štovatelju djevičanske Majke,
 Sveti Alojzije, žrtvo ljubavi k blišnjemu,
 Sveti Alojzije, anđele u tijelu,
 Sveti Alojzije, zaštitniče nevinosti,
 Sveti Alojzije, ljubimče čistih i djevičanskih duša,

Sveti Alojzije, diko Družbe Isusove,
 Sveti Alojzije, zaštitniče kršćanske mladeži,
 Sveti Alojzije, sigurni vođo u izboru staleža,
 Sveti Alojzije, utočište skrušenih grješnika,
 Sveti Alojzije, mogući zagovorniče svih, koji te
 zazivaju,

Po tvom svetom i nevinom životu, p o m o z i n a m,
 s v e t i A l o j z i j e.

Po tvom postu i molitvi,
 Po tvojoj nebeskoj slavi,
 Po zagovoru i zaslugama tvojim,
 U našoj slabosti,
 U pogiblima za čistoću,
 U vrijeme napasti,
 U bolesti i protivštinama,
 U smrtnoj borbi,

Jažanjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, opro-
 sti nam Gospodine.

Jažanjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, usliši
 nas Gospodine.

Jažanjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, smiluj
 nam se.

Kriste, čuj nas.

Kriste, usliši nas.

Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.

Moli za nas, sv. Alojzije.

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Bože, djelatelju nebeskih
 darova, koji si u anđeoskom mladiću Alojziju

združio divnu nevinost života s jednakom poko-
 rom, daj nam po njegovim zaslugama i molitvama,
 da ga nasljedujemo u pokori, koji ne podosmo za
 njim nevinim. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

ŠTOVANJE SVETOGA STANISLAVA.

Pobožnost deset nedjelja

*na uspomenu deset mjeseci, što ih je sv. Stanislav
 sveto sproveo u Družbi Isusovoj.*

*Tko vrši ovu desetnedjeljnu pobožnost pred
 svetkovinom sv. Stanislava Kostke, dobiva
 svake nedjelje oprost od 7 godina i 7 čet-
 desetnica, ako pohodi crkvu ili kapelu, gdje
 se ovaj bogoljubni običaj drži, i ako izmoli što god
 na nakanu svete Crkve.*

*Zato reci 10 Očenaša, 10 Zdravo Marija i 10
 Slava Ocu, ili ako nemaš kada, a ti izmoli barem
 Litanijske sv. Stanislava hvaleći Bogu, što
 je sv. Stanislav tako sveto sproveo u Družbi Isu-
 sovoj zadnjih deset mjeseci vijeka svoga.*

*Začini ovu pobožnost k sv. Stanislavu proma-
 tranjem i nasljedovanjem njegovih primjera. Zatim
 ga usrdno moli, da ti vazda obrani nevinost i nikad
 ti ne zakrati moćne zaštite svoje.*

Molitva pred slikom sv. Stanislava.

1. Tko pobožno u crkvi pred slikom Svečevom
 izmoli Oče naš i Zdravo Marijo, dobiva 10 dana
 oprosta — jednom na dan.

2. Tko te molitve izmoli svaki dan u mjesecu, dobiva jedamput u mjesecu potpun oprost uz obične uvjete.

Pamti: a. Potpuni oprost dobiješ — uz obične uvjete — na svetkovinu sv. Stanislava (13. studenoga).

b. Za devetnicu prije ove svetkovine imaš oprost od 100 dana za svaki dan, ako prisustvuješ bogoljubno i skrušeno ovoj pobožnosti.

Tri molitve sv. Stanislavu.

L

Sveti Stanislave, moj nevini zaštitniče i anđele čistoće, s tobom zajedno radujem se onoj besprimjernoj milosti djevičanske čistoće, koja ti je resila neokaljano srce. Isprosi mi, smjerno te molim, jakost proti nečistim napastima te mi podaj da budem vazda na oprezu, da očuvam krepost svete čistoće.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava.

II.

Sveti Stanislave, moj premili zaštitniče i serafine ljubavi, s tobom zajedno radujem se gorućemu plamu ljubavi, što je vazda buktio u čistom i nevinom srcu tvojem i s Bogom te združivao: isprosi mi, smjerno te molim, takav žar božanske ljubavi, da uguši u meni svako drugo zemaljsko nagnuće te me rasplamti jedino ljubavlju nebeskom.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava.

III.

Sveti Stanislave, moj blagi i moćni zaštitniče, anđele čistoće i serafine ljubavi s tobom zajedno radujem se tvojoj preblašenoj smrti, koju je prozročila goruća želja, da vidiš bl. Djevicu Mariju na blagdan uznesenja njezina na nebo, i silni polet ljubavi tvoje prema njoj. Zahvaljujem blaženoj Djevici Mariji, što ti je ispunila želju, a tebe molim po zaslugama preblašene smrti tvoje, da i meni na čas smrti budeš branitelj i zaštitnik. O uzmi se za mene te mi isprosi takovu smrt, kojom ću, ako i ne onako srećno kao ti, a to barem pod zaštitom Marije, zaštitnice moje, i uz pomoć tvoju, osobiti zaštitniče moj, mirno i blago preminuti.

Oče naš. Zdravo Marijo. Slava.

Litanije o sv. Stanislavu.

Gospodine, smiluj se.

Kriste, smiluj se.

Gospodine, smiluj se.

Kriste, čuj nas.

Kriste, usliši nas.

Oče nebeski Bože, smiluj se nama.

Sine Otkupitelju svijeta Bože, smiluj se nama.

Duše Sveti Bože, smiluj se nama.

Sveto Trojstvo jedan Bože, smiluj se nama.

Sveta Marijo, moli za nas.

Sveta Bogorodice,

Sveta Djevo djevica,

Sveti Stanislave,

Sveti Stanislave, ljubavlj Božjom uvijek goreći,
 Sveti Stanislave, štovatelju Pres. Olt. Sakramenta,
 Sveti Stanislave, miljenče Marijin,
 Sveti Stanislave, štovatelju svete Barbare,
 Sveti Stanislave, branitelju umirućih,
 Sveti Stanislave, diko Družbe Isusove,
 Sveti Stanislave, pobjeditelju samoga sebe,
 Sveti Stanislave, progonitelju duha paklenoga,
 Sveti Stanislave, preziratelju svijeta,
 Sveti Stanislave, ogledalo pobožnosti,
 Sveti Stanislave, uzore poslušnosti,
 Sveti Stanislave, učitelju poniznosti,
 Sveti Stanislave, revni vršitelju volje Božje,
 Sveti Stanislave, krotitelju svojih misli,
 Sveti Stanislave, do smrti nevini,
 Sveti Stanislave, koža su Anđeli nahranili presv.
 tijelom Isusovim,
 Sveti Stanislave, komu je B. Djevica djetesce Isu-
 sa metnula u naručje,
 Sveti Stanislave, koji si duha nečistoća odagnao
 znakom svetoga križa,
 Sveti Stanislave, koji si pretekao čas svoje smrti,
 Sveti Stanislave, kome se slava svetosti ori po ci-
 jelom svijetu,
 Sveti Stanislave, koji si obranio domovinu u raz-
 nim pogiblima,
 Sveti Stanislave, zaštitniče nevine mladeži,
 Da bismo išli tragom tvojih kreposti, Isprosi
 nam od Gospodina.
 Da ne bismo pošli s ovoga svijeta bez svetih sa-
 kramenata,
 Da bismo poslušali nadahnuća Božja,

Da bismo svladali napasti đavla, svijeta i tijela,
 Da bismo vazda bogoljubno živjeli,
 Da bismo spasenje vječno postigli,
 Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, opro-
 sti nam Gospodine.
 Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, usliši
 nas Gospodine.
 Jaganjče Božji, koji uzimaš grijehe svijeta, smiluj
 nam se.
 Kriste, čuj nas.
 Kriste, usliši nas.
 Gospodine, smiluj se.

Oče naš... Zdravo Marijo...

Moli za nas, sveti Stanislave,

Da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se. Bože, koji si među drugim
 čudesima mudrosti svoje udijelio i u nježnoj dobi
 milost odlične svetosti, podaj, molimo te, da po
 primjeru svetoga Stanislava otkupljujemo vrijeme
 neprestanim djelovanjem i hitimo u pokoj vječni.
 Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

JOŠ NEKE OPROSNE MOLITVE.

Isusu Kralju svijeta.

Isuse Kriste, klanjam ti se kao Kralju
 svijeta. Sve, što je stvoreno, načinjeno je za te.
 Tvoje sam vlasništvo: radi sa mnom, što hoćeš.

Obnavljam svoj krsni zavjet i odričem se đav-
 la, njegova sjaja i njegovih djela i obećavam, da
 ću živjeti kao dobra kršćanka.

Navlastito ću, obvezujem se, poraditi iz svih
 sila, da pomognem, kako bi pobijedila prava Božja
 i tvoje Crkve.

Božansko Srce Isusovo, tebi predajem svoje ubogo djelovanje s namjerom, da sva srca priznaju sveto kraljevstvo tvoje, pa tako na svem svijetu bude udaren temelj državi mira. Amen.

Potpuni oprost jednom na dan pod običnim uvjetima. S. A. P. 21. II. 1923.

Sv. Mihovilu Arkandelu.

Sveti Mihovile, prvi branitelj Kraljevstva Kristova, moli za nas.

300 dana svaki put. Breve 11. I. 1927.

Za jedinstvo Crkve.

Svjetska molitvena osmina za sjedinjenje svih kršćana u katoličkoj crkvi i za obraćenje nevjernika.

Osmine počinje svetkovinom »Stolice sv. Petra« 18. siječnja, a završava svetkovinom »Obraćanja sv. Pavla« 25. siječnja.

Za vrijeme osmine moli se svaki dan ova molitva:

Ant.: »Da svi jedno budu, kao što Ti, Oče, u meni, i ja u Tebi; da i oni u nama budu jedno: da vjeruje svijet, da si me Ti poslao«. Iv. 17. 21.

Sveć.: »Ja tebi kažem: Ti si Petar«.

Puk: »I na toj stijeni sazidat ću crkvu svoju«. Molitva.

Gospodine Isuse Kriste, koji si rekao apostolima svojim: mir vam ostavljam, mir svoj dajem vam; ne obziri se na grijeha moje, nego na vjeru Crkve svoje, i nju po volji svojoj dostoj se umiriti

i ujediniti, koji živiš i kraljuješ Bog po sve vijeke vjekova. Amen.

Preporučuje se, da se prije ove molitve izmole Litanije presv. Imena Isusova. — 200 dana jednora na dan. Potpuni opr. na kraju osmine uz obič. uvjete. S. A. P. 15. XI. 1927.

Za sjedinjenje svih Slavena s kat. Crkvom.

Božanski Spasitelj Isuse Kriste! Žalost je napunila ljubezno Srce tvoje, kad si na posljednjoj večeri molio, da bismo svi bili jedno, kao što ste jedno ti i Otac tvoj. Pred očima tvojim lebdio je tada i onaj nemili razdor, što je širom slavenskih krajeva braću po vjeri i krvi već odavna razdvojio. Svemoguću Kralju mira i ljubavi, uskori onaj blazeni čas, u koji ćemo biti svi jedno srce i jedna duša. Ne daj, da se ljudska slabost dulje opire m'losnim namjerama tvojim. Pošalji Duha svoga Duha istine i ljubavi, koji će sve zapreke jedinstva ukloniti, da bude jedan ovčinjač i jedan pastir.

A ti, velika Bogorodice Marijo, Majko naša premila, koju svi zajedno štujemo i slavimo, ne prestani blagoslovljene ruke svoje dizati k Bogu Trojednome, dok ne vidiš svu svoju slavensku djecu, gdje se bratski grle u jedinjoj pravoj Crkvi Sina tvojega.

Sveta braćo, Ćirile i Metode, molite za nas!

Za Rusiju.

Spasitelj svijeta, spasi Rusiju.

300 dana svaki put. S. A. P. 24. XI. 1924.

Za sv. Crkvu.

Dostoj se, molimo, Gospodine, milostivo primiti prošnje Crkve svoje, da ti ona, uklonivši sve protivštine i bludnje, služi u nesmetanoj slobodi. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Za sv. Oca Papu.

Svemoguću vječnu Bože, smiluj se slugi svojemu Papi našem N. i upravljaj ga po svojoj milosti na putu spasenja vječnoga, da s pomoću tvomom ono, što je tebi ugodno, želi i svom krepošću izvrši. Po Kristu Gospodinu našem. Amen.

Gospodine Isuse, pokrij okriljem svoga božanskog Srca našega sv. Oca Papu. Budi mu svjetlost, jakost i utjeha.

7 godina i 7 četrdesetnica. S. A. P. 8. IV. 1919.

Za svećenike.

O Isuse, ti si sebe u Euharistiji poništio, da postaneš žarkim ognjištem ljubavi katoličkoj Crkvi i jakošću dušama: prinosimo ti svoje molitve, svoja djela i svoje patnje za tvoje svećenike i zato, da se svaki dan sve više širi kraljevstvo tvoga presvetog Srca.

300 dana, jednom na dan. S. A. P. 8. IV. 1919.

Za upravitelja kongregacije.

Isuse, dobri Pastiru duša naših, koji u Presvetom Oltarskom Sakramentu stanuješ među nama, spusti izobilje svoga blagoslova na dobrog pastira našega, upravitelja ove kongregacije. Daj

mu sve milosti, koje su potrebne za njegovo i naše posvećenje. Daj, da budno pazi na ovce, koje mu je povjerio Duh Sveti; blagosivaj ga, kad u molitvi diže k tebi srce svoje; blagosivaj ga, kad navješćuje nama riječ tvoju; blagosivaj ga, kad svećeničkom revnosti radi za spasenje neumrlih duša. Učini ga pastirom po Srcu svojem, da živi samo za svetu svoju svećeničku službu. Učini, da mi budemo njegova radost i kruna na dan, u koji ti dođeš suditi pastire i stado, i uresi ga tada neumrlim vijencem vječne slave. Amen.

Molitva ženskih, da se zaštiti čudorednost.

Neokaljana Djevice Marijo, uzore čistoće, zadani nas plaštem svetosti, o kojem se govori u službi Božjoj. Učini, da i mi budemo posve čiste, kako bismo se znale oprijeti zlim primjerima, navlastito zloj modi i pogubnom štivu. Daj, da mi naprotiv pokazujemo dobar primjer, navlastito svojim vladanjem, odijevanjem i življenjem i da se nada sve čuvamo, da ni u čem ne budemo na sablzan. — Ova nastojanja prinosimo tebi, a po tebi tvomu božanskom Sinu, kao naknadu za sablazni, što se na žalost javljaju posvuda svaki čas, pače i među katolicima, i koje tako teško vrijeđaju Božje veličanstvo. — *300 dana svaki put. S. A. P. 17. V. 1927.*

Za svećenička i redovnička zvanja.

Gospodine, pošalji svojoj Crkvi svetih svećenika i revnih redovnika.

300 dana svaki put. S. A. P. 27. VII. 1923.

Marijo, Kraljice svećenstva, moli za nas; izmoli nam brojnih i svetih svećenika.

300 dana svaki put. S. A. P. 27. VII. 1923.

Za obraćenje grješnika.

Vječni Oče, u ime tvoga poklona dostojnog Sina, Gospodina i Spasitelja našega Isusa Krista i po zaslugama njegove dragocene krvi smiluj se jadnim grješnicima i obrati ih. Sveta Marijo, utočište grješnika, moli za njih.

100 dana svaki put. S. A. P. 18. XI. 1922.

Moj Bože, ja te ljubim! Obrati jadne bogoslovce! — *300 dana svaki put. Potpuni opr. jednom u mjesecu uz obične uvjete, ako se ovaj uzdah moli svaki dan. S. A. P. 20. XI. 1925.*

Srce Isusovo, ja te ljubim! Obrati jadne bogoslovce! — *300 dana svaki put. Potpuni opr. kao kod uzdaha pred ovim. S. A. P. 20. XI. 1925.*

Molitva za tri velike milosti.

Premila Gospo i Majko moja, molim te i zaklinjem onim gorkim žalostima i bolima, koje si pretrpjela pod križem, isprosi mi od božanskoga Sina svoga ove tri velike milosti: da nikada ne probodem smrtnim grijehom Srca njegova i tvoga, da budem... (majka, učiteljica, djevojka...) po Srcu Božjem, i da jednom u njemu sretno umrem. Amen.

Molitva Isusu Raspetomu za sretnu smrt.

Raspeti moj Isuse, primi milostivo ovu molitvu, koju sada k tebi upravljam za smrtni čas života svoga, u koji će smalaksati sva sjetila moja.

Kada dakle, preslatki Isuse, nemoćne i obojene oči moje ne budu više mogle tebe gledati, spomeni se žarkoga pogleda, koji sada uzdižem k tebi, i smiluj mi se.

Kada se osuše usne moje, te ne budem više mogla poljubiti presvetih rana tvojih, spomeni se žarkih ovih cjelova, kojima sad cjelivam presvete rane i smiluj mi se.

Kada oledene ruke moje, te ne budem više mogla njima grliti križa tvoga, spomeni se ljubavi, kojom te sada grlim, i smiluj mi se.

Kada napokon oteče i ukoči se jezik moj, i ja više ne budem mogla govoriti, spomeni se sadašnjega zaziva mog:

Isuse, Marijo i Josipe, vama izručujem dušu svoju!

300 dana oprosta jedamput na dan, a u godini dva puta potpuni oprost.

Potpuni oprost za čas smrti.

Da se već sada osiguraš za ovaj potpuni oprost na zadnji čas života svoga, a ti se već sad u koji dan skrušeno ispovjedi, dostojno pričesti i s gorućom ljubavlju prema Bogu izmoli ovu molitvu:

Gospodine Bože moj, već sada spremna i draga srca primam iz ruke tvoje svaku vrstu smrti, koju se tebi svidi da mi pošalješ, i to sa svim njezinim bolima, mukama i tjeskobama.

Pijo X. 9. ožujka 1904.

Preporuka duše.

Isuse, Marijo, Josipe, vama srce svoje i dušu svoju darujem.

Isuse, Marijo, Josipe, budite mi u pomoć u smrtnom boju posljednjem.

Isuse, Marijo, Josipe, dajte da u vašem svetom društvu mirno preminem.

300 dana svaki put, 100 dana svaki put za pojedinu molitvicu. *Pijo VII. 28. IV. 1807.*

PJESME.

Presvetomu Srcu Isusovu.

Pjevajmo, braćo kršćani! — Pjevajmo pjesmu veselu, — Isusu Sinu Božjemu, — Svojemu Spasu milomu!

O slavno vrelo ljubavi, — Isuse, Spase premili! — O Srce, naše ufanje, — Izvore svake milosti!

Tko želi naći utjehe — U svojim teškim tugama, — K Isusu neka pristupi, — K njegovu Srcu Presvetom.

Slušajte, kako milostiv — Nevoljne k sebi dozivlje: — Dodite k meni žalosni, — Dodite, da vas utješim!

Srdaca svetih ufanje, — Naše veselje najveće, — Rane nam grijeha ozdravi, — Obnovi srce u nama.

Isuse, slatka ljubavi, — Tko sklonuo te nevina, — Da dadeš Srce Presveto — Sulicom krutom probiti?

Ljubav te tvoja potaknu — Da primiš ranu žestoku, — Ko Adam nov da povратиš, — Što stari grijehom izgubi.

Nek bude slava s poklonom — Isusu, Sinu Božjemu — I Ocu s Duhom Presvetim — Preslavnom Trojstvu uvijek. Amen.

1. *Do nebesa nek se ori* — Naših grudi grom-ki glas; — Neka jeknu rajski dvori, — Nek nas čuje Isus Spas: — Isukrste Srcu tvom — S nama naš se kune dom: — Dušom, tijelom vijek sam tvoj — Za krst časnij bijući boj.

2. Čujte, puci, širom svijeta, — Oci naši, čujte sad; — Čujte, suge, pakla kleta, — Kako Hrvat kliče mlad: — Isukrste, srcu tvom itd.

3. Stijeg Hrvata Srce Krista, — Tu nam rudi sreća, spas; — Tu sloboda zlatna blista, — Tu se ori slavski glas: — Isukrste, Srcu itd.

4. Predi naši kano lavi — Za krst časnij biše boj; — Tko je sinak ovoj slavi, — Kristu vjeran vijekom poj: — Isukrste, Srcu itd.

5. Neka grmi pako hudi, — Neka bjesni cijeli svijet; — Neka borba lomí grudi, — Čvrsto stoji zavjet svet: — Isukrste, Srcu tvom itd.

6. Kralju slave silni, blagi, — Blagoslovi zavjet taj, — Blagoslovi rod nam dragi, — U svom Srcu stan mu daj. — Isukrste, Srcu tvom itd.

Presvetom Oltarskomu Sakramentu.

Usta moja, uzdižite — K preslavnome tijelu glas — I Krv dragu proslavite, — Što je proli za sve nas — Čedo Majke plemenite, — Ljudskog roda Kralj i Spas.

Dan je svima smrtnicima, — Djeva nam ga porodi, — I on prođe sijuć tlima — Zrnje riječi Božijih, — A na kraju vjernicima — Divan spomen ostavi.

Kad je s braćom večerao — Spas na gozbi posljednoj, — Sav je zakon obdržao — On u hrani vazmenoj — I ko hranu tad je dao — Sama sebe družbi svoj.

Gospod zbori i kruh biva — Svetim tijelom njegovim, — Likom vina krv se skriva, — Okom toga ne vidim, — Ali sama vjera živa — Kazuje bezazlenim.

Divnoj dakle Tajni ovoj — Klanjajmo se smjerno mi, — Stari zakon žrtvi novoj — Nek se sada ukloni, — Vjera duši čovjekovoj — Nek spoznanje dopuni.

Bogu Ocu, Bogu Sinu — Hvala s pjesmom radosnom, — Slavimo im veličinu, — Častimo ih dušom svom, — K Duhu Svetom nek se vinu — Glas s dikom jednakom. Amen.

Marijine pjesme.

Zdravo Djevice, — Bogorodice, — Ti si lijepi cvijet, — Gospo blažena, — Ružo rumena — Sve-ta Marijo!

Tebi, Djevice, pjevam pjesmice, — Ti si lijepi cvijet...

Tebi, Djevice, — Pletem kitice, — Ti si...

Krasni urese, — Mili mirise, — Ti si...

Viru milosti, — Vrelo radosti, — Ti si...

Od svih hvaljena, — Svima milena, — Ti si...

Nikad slava ti — Ne će prestati, — Ti si...

Zdravo budi Marijo! — Prejasna zornice — Istočnog bez grijeha — Začeta Djevice — Jer tebe vječni Bog — Odabra od vijeka — Za radost pu-ka svog.

S nebesa je andeo — Božji doletio, — Pozdravio tebe: — Zdravo, o Marijo, — Preblašena ti si, — Vrh sviju žena — Gospod te uzvisi!

Začeti ćeš sina — Isusa zvanoga, — S nebeskih visina — Svem svijetu danoga. — On će sve spasiti — Rastjerati tmine, — Ljude prosvjetliti.

Pun sjaja cvijet je jedan — U bašci nebeskoj, — Sve časti, slave vrijedan, — Svud šaljuć odsijev svoj. — Tko k njemu oči digne, — Mah stiša mu se jad, — Sva tuga njega mine — I utješen je tad.

Cvijet rajski vijekom cvate — I širi slatki dah, — I anđeli ga prate, — A paklu on je strah. — U njemu moć je, snaga — I život za sav svijet: — Ah, Majka naša draga — Taj divotni je cvijet.

Od Marije se sjaje — Njen zemni zavičaj — Čudesa puna sva je — Sav divi joj se raj: — Duh Sveti do nje hrli, — Sjen baca na taj lijer, — Ko Majku Sin je grli, — A Otac kano kćer.

O Marijo, o cvijete, — Milosti prepun svih, — Do tebe pjesme lete, — Ko cvijeće primi njih! — Vrlinom dušu krase, — O Majko, puku svom, — Na smrtni nas spasi, — U rajski vodi dom!

1. *Marijo, o mili glas*, — Slatko ime za sve nas - Marijo! — Ime tvoje kad čujem, — U srcu se radujem - Marijo — O Marijo! tebe vazda — Želim smjerno hvaliti — I pred svakim slaviti - Marijo!

2. Od sunca si svjetlija, — A od zvijezda sjajnija, - Marijo! — Ponizno te hvalimo, — Od sveg srca slavimo, - Marijo! — O Marijo! jer po tebi —

Milost nama daje se, — Od tvog Sina šalje se - Marijo!

3. O nebeska ružice, — Andeoska kraljice, - Marijo! Utočište grješnika, — Pomoći nevoljnika, - Marijo! — O Marijo, rajska vrata, — Moli Sin-ka za sve nas, — Sada i na smrtni čas, — Marijo!

1. *Marijo, svibnja kraljice*, — Ti Majko rajskog slavljaj! — Pred sliku Tvoju ružice — Na pozdrav svibanj stavlja.

2. O, daj ga, daj blagoslovi — I sve nas, Majko, s njime, — Te srca naša prizovi, — Da tvoje slave ime.

3. Mi tebi sve izručamo, — Svu zelen, cvijeće tude; — Učini, što se ufamo, — Da tebi ures bude.

4. Oj Majko Božje milosti, — Vijek pomoć nama budi, — Da vijenac sviju kreposti — Nam svima resi grudi.

Mi Marijina djeca smo, — O čujte svi, o čujte to! — Nek razliježe nam pijev se taj. — I dan i noć u svaki kraj, — Nek znadu širom ljudi svi, — Da Njezina smo djeca mi.

Mi Marijina djeca smo, — O čujte svi, o čujte to! — Pun nemoći je pako ljut, — Gdje Majke naše štiti skut; — Sveđ mir nas grli radosni, — Dok Njezina smo djeca mi.

Mi Marijina djeca smo, — O čujte svi, o čujte to! — Ne, ovo nije ime tek, — Ne, ovo nije prazan rijek: — Pokazat ćemo djelom svi, — Da Njezina smo djeca mi.

Mi Marijina djeca smo, — O čujte svi, o čujte to! — Gle, ruka Njena grli nas, — Sotoni

strašnom na užas: — U tamu bježe duši zli, —
Jer Njezina smo djeca mi.

Mi Marijina djeca smo, — O čujte svi, o čujte to! — Svi prisizemo vjernost Njoj — I ljubav Majci premiloj. — O čuj nas, Oče nebeski, — Čuj, Njezina smo djeca mi.

Mi Marijina djeca smo, — O čujte svi, o čujte to! — Iznad nas, Majko bdij i sjaj — I vodi nas u lijepi raj, — Da pjevamo Ti vijekom svi: — Oj djeca smo ti, Majko mi!

1. O *najsvetija, najpobožnija*, — Slatka Djevo Marijo! — Majka si mila vijek čista bila: — Moli, moli za sve nas!

2. Tvoje kreposti, tvoje milosti — Pomoć su nam, Marijo. — Štogod nam treba, — Daješ nam s neba: — Moli, moli za sve nas!

3. Sviju grijehota, sviju pohota — Riješi nas o Marijo! — Svih nas oprosti, teških žalosti: — Moli, moli za sve nas!

4. Čista Djevice, moćna Kraljice, — Brani nas o Marijo! — Naša sladosti, naša radosti: — Moli, moli za sve nas!

*Majku Boga velikoga** — Slavi dušo, pjevaj njoj, — Odabrane svetkuj dane — Posvećene Prečistoju. — Uzvišenu ovu ženu — Diveći se promatraj, — Punoj sreće ponajviše — Majci Djevi čestitaj.

Nije take riječi jake — Nit se takva pjesma zna, — Koja pravu njenu slavu — Izrekla bi ikada.

* Pjeva se kao: »Danak svaki Božjoj Majci.«

da. — Al i ako nevješć jako — I grješan je jezik moj, — Šutjet ne ću, Njezine ću — Hvale zborit, pjevat Njoj.

Majko sveta, što vrh svijeta — Novu radost razlivaš, — I po vjeri rajske dveri — Svima nama otvaraš! — S Tebe divne, milostivne — Sja zemaljski ovaj put, — Što je cio prije bio — Crnom tminom pritisnut.

Izabrana ružo rana, — Čišća nego ljiljan-cvijet, — S kojom kreće u kraj sreće — Djevičanski bijeli svijet! — Moli Ti mi, omili mi — Ljubav, strah i pobožnost, — I čistoću i mirnoću — Poniznost i strpljivost.

1. O *Marijo, slatki su mi časi*, — Kad se sve to ime tvoje glasi! — Sva se rada s imena tvog slast, — S njim se diže po svem svijetu — tebi slava, čast! — Stan je Božji usred srca tvoga, — Zato srca okrilje si moga. — Srce sveto, dana ti je moć, — Da kud sine sunce tvoje, gine grijeha moć.

2. O Marijo, mila moja nado. — Duša moja misli na te rado, — Jer miline nema takve svijet, — Ko što svetog Srca tvoga jest u raju cvijet; — Tebe Isus, mudrost Božja sama, — Dade svim za majku dobru nama. — Uz to sveta ljubav Srca tvog — S pouzdanjem k tebi diže — čuvstva srca mog.

3. Kad kog snađe bijeda teškog jada, — Ti ga tješiš, Majko mila, tada; — Koj te ljubi, dižeš ga u raj — Kano majka dijete svoje — u svoj naručaj, — O Marijo, k tebi dižem oči: — Ti mi bu-

di vijekom u pomoći. — Kadagod me stigne kakvo zlo, — Ti me brani, majko draga, — mila Marijo!

O Marijo, o mati — Božanstvenog veselja, — Ti željo mojih želja, — Ti milje srca mog! — Kad jadan duh mi pati, — Na gorke tada rane — Nebeski balsam kane — Sa imena mu tvog.

Kad srce me zazebe — Sa grijeha premnogoga, — Il dušmanima zloga — Kad prestrašim se ja, — Tad samo zovnem tebe, — A napasti me minu, — Nebeske zrake sinu — I sunce moje sja.

U dušu, Majko, svoju — Zapisujem ja eto — To tvoje ime sveto, — Nek bude ondje vijek. — U smrtnom zvati ću boju — To drago, jako ime — Da slaba okrijepi me — Ko rajske pjesme jek.

1. *Zdravo, Djevo, svih milosti puna*, — Vječnog sunca ogrnu te sjaj; — Oko čela zvjezdana ti kruna, — Ispod nogu stenje pakla zmaj!

Rajska Djevo, kraljice Hrvata, — Naša majko, naša zoro zlata. — Odana ti srca primi dar, — Primi čiste ljubavi nam žar!

2. Blažena si, jerbo sva si čista, — Zmijinih dah ne okuži ti grud; — Zvijezda sreće i nama, da blista, — Noći grijeha mrak rasprši hud!

Rajska Djevo i t. d.

3. Hrvat za križ bojak bio sveti — Vodio ga ljljan-barjak tvoji! — Nova neman križu časnom prijeti: — Silna Djevo, na braniku stoji!

Rajska Djevo i t. d.

4. Nevjera se od Isusa dijeli, — Na puk Božji sipa strijela roj! — Ti nad nama plašt razastri bijeli. — Brani, Gospo, brani narod svoj!

Rajska Djevo i t. d.

5. Kad nam oko zadnju suzu roni, — Zadnje borbe zahvati nas val; — Na grud svoju, Majko nas prisloni, — Na nebeskog doma nosi žal! Rajska Djevo i t. d.

Stala plačuć tužna Mati, — Gledala je, kako pati — Sin joj na križ uzdignut.

Dušom njenom razboljenom, — Rastuženom, razaljenom — Prolazio mač je ljut.

O koliko ucviljena — Bješe ona uzvišena — Majka Sina jedinog!

Bol bolova sve to ljući — Blaga Mati gledajući — Muke slavnog čeda svog.

Koji čovjek ne bi plako — Majku Božju videć tako — U tjeskobi tolikoj?

Tko protužit ne će s Čistom, — Kada vidi, gdje za Kristom — Razdire se srce njoj?

Zarad grijeha svoga puka — Gleda njega usred muka — I gdje bičem bijen bi.

Gleda svoga milog Sina, — Ostavljenog sred gorčina, — Gdje se s dušom podijeli.

Vrelo milja, slatka Mati, — Bol mi gorku osjećati — Daj, da s tobom procvilim.

Neka ljubav srca moğa — Gori sved za Krista Boga — Da mu u svem omilim.

Rane drage, Majko sveta — Spasa za me razapeta — Tisni usred srca mog.

Neka dođu i na mene — Patnje za me podnesene — Sina tvoga ranjenog.

Daj mi s tobom suze livat — Raspetoga oplakivat, — Dokle dišo budem ja.

U tvom društvu uz križ stati, — S tobom jade jadovati — Želja mi je jedina.

Kruno djeva, Djevo divna, — Budi meni milostivna, — Daj mi s tobom dijelit plač.

Daj mi nosit po sve dane — Isusovu smrt i rane, — Osjećati muka mač.

Kada dođu smrtni časi, — Kriste Bože, nek me spasi — Majke tvoje zagovor.

Kad mi zemlja tijelo primi — Dušu onda uzmi ti mi — U nebeski blažen dvor.

1. Tebe Boga hvalimo, — Vjerno ispovijedamo, — Vječnog Oca slavimo, — Složnim glasom pjevamo: — Na nebesih Anđeli — Štuju te s Arkandeli.

2. Kerubini složno svi — Duboko se klanjaju, — Serafini smjerno ti — Jednoglasno - pjevaju: Svet, svet, svet je Gospod Bog — Kralj preslavni puka svog!

3. Mučenici hvale te — S Crkvom Boga pravo, — Neprestano slave te, — Oca svoga dobroga, — Sina, Duha Svetoga, — Trojstvo, Boga jednoga.

4. Isus, slavni Kralj i Bog, — Rođeni od Djevice, — Sin od vijeka Oca svog, — Oprav naše krivice, — Silu pakla obori — I nam nebo otvori.

Svet, svet, svet, — svet i presvet — Isus u oltarskomu — Sakramentu svetomu!

Ne ostavi nas nigdar, — Blagoslovi nas svigdar; — Budi s nama svaki čas, — Isus, Spasitelju naš!

Slavno budi Ime Isus, Slavno Ime Marija! — Ime Isus slavno budi, — Slavno ime Marija!

GDJE JE ŠTO.

Strana

Posvetna molitva. 3

PRVI DIO: PRAVILA I USTANOVE.

I. Uvod: Povijest M. K.	5
II. Opća pravila.	21
Svrha i narav M. K.	22
Opće vježbe.	23
Sekcije i akademije.	26
Uprava.	27
Primanje i isključivanje.	30
Obrazac diplome.	33
Opće dužnosti članova.	34
Više poglavarstvo ili Vijeće.	39
Niže poglavarstvo.	42
M. K. među se.	43
Mjesna pravila.	44
III. Poglavarstvo u M. K.:	
Kako je sastavljeno.	45
Izbor.	45
Priprava za izbor.	46
Izbor nadstojnika i pobočnikâ.	46
Imenovanje tajnika i savjetnikâ.	48
Proglašenje i postavljanje novoga poglavarstva.	48
IV. Vijećanje u M. K.	49
V. Počasni članovi.	50
VI. Oprosti M. K.	51
Povlastice M. K.	54
VII. Obred kod svečanoga primanja.	56

VIII. Svečani obred, kojim se proglašuje i postavlja novo poglavarstvo.	64
Manje svečani obred.	68

DRUGI DIO. POBOŽNOSTI I OBIČAJI U M. K.

I. Svagdanje molitve.	70
Ujutro.	70
Ujutro, opodne i navečer.	70
Pozdrav anđeoski.	71
Navečer.	72
II. Pobožnosti na običnim nedjeljnim zborovima:	
Prije pouke.	73
Poslije pouke.	74
Litanije Lauretanske.	75
Molitva drugom sv. zaštitniku.	78
« za bolesne kongreganistice.	84
« « pok. kongreganisticu.	85
« « pokojne uopće.	85
« sv. Bernarda: Spomeni se.	86
Zdravo, kraljice.	86
III. Pobožnosti kod jutarnjega sastanka:	
Zdravo, zvijezdo mora.	88
Veliča duša moja.	91
IV. Pobožnosti na svečanim zborovima:	
Dođi, Duše presveti.	92
Tebe Boga hvalimo.	94
Tantum ergo — Divnoj dakle.	96
Pohvale Imenu Božjemu.	97
V. Obnova posvete Mariji.	98
VI. Neke osobite vježbe u M. K.:	
Blagoslov i dijeljenje sličica.	99

Popis dobrih djela.	101
Marijino cvijeće.	103
VII. Molitve prije i poslije vijećanja.	104
VIII. Gospina Krunica.	105
IX. Molitva sv. Josipu.	107
X. Mala služba B. D. Marije:	
Večernja.	108
Povečerje.	115
XI. Mala služba Neokaljanog Začeca.	122
XII. Dodatak.	130

TREĆI DIO: RAZLIČNE OPĆE MOLITVE:

Jutarnja molitva.	132
Večernja «	135
Sveta Misa: M. prije Mise.	137
Misa u čast Neokaljane.	138
Ispovjedne molitve.	158
Pričesne «	165
Pohod Presv. Sakramenta.	175
Klanjam ti se smjerno.	176
Molitva sv. Alfonsa Lig.	177
Duhovna sv. pričest.	178
Za raširenje svagdanje sv. pričesti.	179
Litanije presv. Imena Isusova.	180
« « Srca «	183
Tri molitvice Presv. Srcu.	185
Posveta Kristu Kralju.	186
Pomirna molitva Pija XI.	187
Priprava za Marijine blagdane	188
Oprosnе molitvice u č. M. Božjoj	189

	Strana
Molitva pred slikom M. Božje	191
Štovanje sv. Josipa: Litanijske	192
Sv. Josipu za čistoću	194
Spomeni se, prečisti.	194
Za sretnu smrt.	194
Štovanje sv. Alojzija: 6 nedjelja.	195
Sv. Alojziju za čistoću.	210
« » za izbor staleža.	210
Litanijske sv. Alojziju.	211
Štovanje sv. Stanislava: 10 nedjelja.	213
Tri molitve sv. Stanislavu.	214
Litanijske o « »	215

Još neke oprosne molitve:

Isusu Kralju.	217
Sv. Mihovilu.	218
Svjetska molitvena osmina.	218
Za sjedinjenje Slavena s Crkvom.	219
Za Rusiju.	219
Za sv. Crkvu.	220
Za sv. Oca.	220
Za svećenike.	220
Za upravitelja Kongregacije.	220
Da se zaštiti čudorednost.	221
Za sveć. i red. zvanja.	221
Za obraćenje grješnika.	222
Za tri milosti.	222
Za sretnu smrt.	222
Potpuni oprost za čas smrti.	223
Preporuka duše.	224

	Strana
PJESME: Pjevajmo, braćo kršćani	225
Do nebesa.	226
Usta moja uzdižite.	226
Zdravo, Djevice.	227
Zdravo budi, Marijo.	227
Pun sjaja.	228
Marijo, o mili glas.	228
Marijo, svibnja.	229
Mi Marijina djeca smo.	229
O najsvetija	230
Majku Boga velikoga.	230
O Marijo, slatki su mi časi.	231
O Marijo, o mati.	232
Zdravo Djevo, svih milosti puna.	232
Stala plaćuć.	233
Tebe Boga.	234
Svet, svet, svet.	234

